

विश्वासीहरूका निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

तिमोथीलाई लेखिएको
प्रेरित पावलको पहिलो
पत्रको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

**Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction,
Secunderabad – 500 067, India**

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian
Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ
07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2015 by Christian
Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन

पी.ओ. बॉक्स नं. २३

पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१

दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल

भारत

Printed at:

तिमोथीलाई लेखिएको प्रेरित पावलको पहिलो पत्र

भूमिका

‘यो पत्रचाहिँ तिमोथीको लिखित अधिकार-पत्र मानिन्छ, जुन पत्रले उनलाई प्रेरित पावलको प्रतिनिधिको रूपमा काम गर्ने अधिकार प्रदान गर्थ्यो। यसकारण यस पत्रको अधिकांश भागमा तिमोथीको व्यक्तिगत जीवन र उनका क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा लेखियो।’

श्री डी. एडमण्ड हीबर्ट

१) कानूनमा त्यसको अद्वितीय स्थान

कतिजनाले ख्रीष्टको मण्डलीलाई पास्टरीय पत्रहरूबाट वञ्चित गर्न चाहन्छन् र विश्वासमा ठूलो आघात पुऱ्याउँछन्; किनभने तिनीहरूले महान् प्रेरित पावलका यी पत्रहरूको यथार्थताको विषयमा शङ्काहरू पैदा गराउन खोजेका छन्। हाम्रो विचारमा, पावलले आफ्नो चलनको विरोधमा प्रयोग गरेको शब्दभण्डारमा यी मानिसहरूको मुख्य समस्या हुँदै होइन, तर

तिनले यस पत्रमा प्रयोग गरेका शब्दहरूमा नै यिनीहरूको ठूलो समस्या हुन्छ; किनकि पावलले यहाँ चलाएका शब्दहरूमा तिनकै विशेष सीप र गुण देखा पर्छन्। किनभने यी मानिसहरूले गरिरहेका कति कामहरू र तिनीहरूले सिकाएका कति शिक्षाहरू तिनका यी शब्दहरूले अधिबाट दोषी र साबित ठहराइसकेका छन्।

तिमोथीलाई लेखिएको पावलको यस पहिलो पत्रको तथ्य, शोभा र आत्मिक शक्ति यस व्यक्तिले महसुस गर्छ, जसले कुनै पूर्व-धारणा नलिईकन यो पत्र पढ्छ, अध्ययन गर्छ र मनन गर्छ। वास्तवमा, 'पावल यस पत्रको लेखक होइनन्' भन्नेहरूले तिनका यी पत्रहरूको आत्मिक प्रभाव यहाँसम्म महसुस गर्छन्, कि तिनीहरूलाई यसो मान्नु र स्वीकार गर्नु कर लाग्छ: 'तथाकथित कित्ते लेखकसित केही मात्रामा पावलका पत्र-हरूका गुरुकापी भएका हुनुपर्छ, न ता त्यसले यस प्रकारको उच्च कृति रच्न सक्नेथिएन' अरे। हामी श्री एर्नेष्ट रेनानलाई यसको उदाहरणको रूपमा पेश गर्दछौं, जो बितेको शताब्दीमा जिएका फ्रान्सेली सन्देहवादी थिए। तिनले यसो लेखेका छन्:

'यी पास्टरीय पत्रहरूका कति खण्डहरू यति सुन्दर छन्, कि कतै उक्त कित्ते लेखकको हातमा पावलका पत्रहरूका गुरुकापी भएका हुनुपर्ला कि भन्ने भान हामीलाई लाग्छ। त्यसले यी गुरुकापीबाट कतिपय कुराहरू लिएर आफ्नो बनावटी रचनामा हालेको जस्तो हामीलाई लाग्छ।' 1)

तर हामीसँग योभन्दा सजिलो उपाय छ। हामी मण्डलीको सर्वमान्य शिक्षा ग्रहण गर्न सक्छौं, जुन शिक्षाचाहिँ शुरुका समयहरूदेखि जारी रहेको छ: यी पत्रहरू सम्पूर्ण रूपले पावलका सकल, यथार्थ रचना हुन्।

तिमोथीलाई लेखिएको पावलको पहिलो पत्रमा स्थानीय मण्डलीको सञ्चालन र प्रशासन, दिदीबहिनीहरूको सेवकाइ र मण्डलीका पद-अधिकारीहरूको विषयमा धेरै महत्त्वपूर्ण प्रकाश छ। परमेश्वरको जन कसरी जिउनुपर्छ? यसको सुस्पष्ट रूपरेखा यहाँ छ; किनभने पावल यसको सर्वश्रेष्ठ आदर्श र नमुना भएका छन्।

२) त्यस पत्रको लेखकको विषयमा पाइने जानकारी

तिमोथीलाई लेखिएको यस पहिलो पत्रको लेखक को थिए ? यसको विषयमा हामीले 'पास्टरीय पत्रहरू'को भूमिकामा कुरा स्पष्ट पारिसक्यौं; यसकारण कृपा गरी तपाईंले त्यस ठाउँमा हेर्नुहोला र त्यसको जानकारी प्राप्त गर्नुहोला ।

३) त्यस पत्रको लेखे मिति

प्रायः सबै बाइबल-संरक्षक विद्वान्हरूको राय एउटै हो: पास्टरीय पत्रहरूमध्ये पहिलो तिमोथीको पत्र पहिले लेखियो, त्यसपछि तीतसको पत्र लेखियो र अन्तमा, पावलको मृत्युभन्दा केही अघि तिमोथीलाई दोस्रो पत्र लेखियो । हामी अनुमान लगाएर भनौं: इस्वी संवत् ६१ सालमा गृहबन्दीबाट पावलको रिहा भयो भने, तिनका यात्राहरूका निम्ति उपयोगी समय राख्यौं भने, यस पत्रको लेखे मिति इस्वी संवत् ६४-६६ साल भएको थियो । हुन सक्छ, यो पत्र ग्रीस देशबाट लेखियो ।

४) सन्दर्भ र विषयवस्तु

१ तिमोथी ३:१४-१५ पदहरूले सफासँग यस पत्रको विषयवस्तु पेश गर्छन्, जहाँ यसो लेखिएको छ: 'तिमीकहाँ चाँडै आउने आशा राख्दै म यी कुराहरू तिमोथीलाई लेख्छु, तर म ढिलो भएँ भने परमेश्वरको घरमा, जुनचाहिँ परमेश्वरको मण्डली हो, सत्यताको खाँबा र जग हो, कसरी चल्नुपर्छ, सो तिमोथीले जान्न सक ।'

पावलले सफासँग के भन्छन् भने, परमेश्वरको मण्डलीमा हामीले देखाउनुपर्ने व्यवहारका निम्ति मानदण्डरूपी आदर्श हुन्छ । अनि तिनले तिमोथीलाई यही कारण यो पत्र लेखे; किनकि उनले यो आदर्श-व्यवहार जान्नुपर्छ ।

कुनै बदमास नानीलाई 'बदमास नगर्' भन्न पुग्दैन, यदि नानीले असल चाल-चलन के हो, सो जान्दैन भने। असल चाल-चलन के हो, सो कुरा उसलाई पहिले भन्नुपर्छ। अनि तिमोथीलाई लेखिएको यस पहिलो पत्रले यस प्रकारको भूमिका खेल्छ। किनकि परमेश्वरको छोराछोरीले परमेश्वरको मण्डलीमा कस्तो व्यवहार देखाउनुपर्छ, सो कुरा यस पत्रले उसलाई बताउँछ।

हामीले यस पत्रका अध्यायहरूमाथि सरासर दृष्टि लगायौं भने, माथि उल्लेख गरिएको विषयवस्तु सही हो भन्ने कुरा बुझिन्छ। किनकि दुई अध्यायमा प्रार्थना-सभामा हुनुपर्ने व्यवहार र मण्डली-सभाहरूमा दिदीबहिनीहरूको भूमिका के हो, सो स्पष्ट बताइएको छ। तीन अध्यायमा मण्डलीको जिम्मेवारी उठाउने अगुवाहरूमा हुनुपर्ने गुण र योग्यताहरू के-के हुन्, सो प्रस्तुत गरिएको छ। अनि पाँच अध्यायमा विधवाहरूप्रति मण्डलीको कर्तव्य के हो, सो कुरामाथि जोड दिएको छ।

रूपरेखा:

खण्ड १) १ तिमोथी १:१-२: अभिवादन

खण्ड २) १ तिमोथी १:३-२०: तिमोथीलाई दिइएको पावलको आदेश

क) १ तिमोथी १:३-११: उनले भूटा शिक्षकहरूको मुख बन्द गर्नुपर्छ ।

ख) १ तिमोथी १:१२-१७: परमेश्वरको साँचो अनुग्रहका निम्ति धन्यवाद-ज्ञापन

ग) १ तिमोथी १:१८-२०: तिमोथीलाई सुम्पिएको कार्यभार फेरि एक पल्ट दोहोरिन्छ

खण्ड ३) १ तिमोथी २:१-३:१६: मण्डलीको सञ्चालनसम्बन्धि पावलका व्यावहारिक अर्तीहरू

क) १ तिमोथी २:१-७: प्रार्थनाको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

ख) १ तिमोथी २:८-१५: पुरुष र स्त्रीहरूको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

ग) १ तिमोथी ३:१-१३: एल्डर र डिकनहरूको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

घ) १ तिमोथी ३:१४-१६: मण्डलीमा देखाउनुपर्ने व्यवहारको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

खण्ड ४) १ तिमोथी ४:१-१६: मण्डलीमा धर्मपतन हुनेछ

क) १ तिमोथी ४:१-५: आउन लागेको धर्मपतनको विषयमा दिइएको चेताउनी

ख) १ तिमोथी ४:६-१६: आउन लागेको धर्मपतनको सम्बन्धमा सकारात्मक अर्तीहरू

खण्ड ५) १ तिमोथी ५:१-६:२: विभिन्न श्रेणीका विश्वासीहरूलाई दिइएका विशेष अर्तीहरू

क) १ तिमोथी ५:१-२: विभिन्न उमेरकाहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

ख) १ तिमोथी ५:३-१६: विधवाहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

ग) १ तिमोथी ५:१७-२५: एल्डरहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

घ) १ तिमोथी ६:१-२: दासहरू र तिनीहरूका मालिकहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

खण्ड ६) १ तिमोथी ६:३-१०: भूटा शिक्षकहरू र पैसाको लोभको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

खण्ड ७) १ तिमोथी ६:११-२१: तिमोथीलाई दिइएका पावलका अन्तिम आदेशहरू

तिमोथीलाई लेखिएको प्रेरित पावलको पहिलो पत्रको टिप्पणी

खण्ड १) १ तिमोथी १:१-२: अभिवादन

१ तिमोथी १:१: पावलले पहिले 'येशू ख्रीष्टको प्रेरित' भनेर आफ्नो परिचय दिन्छन्। प्रेरितको शाब्दिक अर्थ 'प्रेषित' वा 'पठाइएको' हो। पावलले यहाँ के भनेका छन् भने, तिनी मिशनरीको काम गर्न परमेश्वरको नियुक्त भएका मानिस हुन्। पावलको लेख्ने अधिकार हाम्रा मुक्तिदाता परमेश्वर र प्रभु येशू ख्रीष्टको आज्ञा थियो। पावलले यो सेवकाइ आफ्नो जीविका चलाउन आफूले रोजेका रहेनछन्; अनि मानिसहरूले तिनलाई यस कामका निम्ति 'अभिषेक' गरेका पनि रहेनछन्। प्रचार गर्न, शिक्षा दिन र दुःख भोग्न तिनको बोलावट परमेश्वरबाट निर्धारित गरिएको बोलावट भएको थियो।

यस पदअनुसार परमेश्वर पिता हाम्रा मुक्तिदाता हुनुहुन्छ । नयाँ नियममा प्रायः प्रभु येशू मुक्तिदाताको रूपमा प्रस्तुत गरिनुभएको छ । तर यहाँ नमिल्ने कुरा केही पनि छैन । परमेश्वर कुन दृष्टिकोणले मानिसहरूको मुक्तिदाता हुनुहुन्छ ? उहाँ तिनीहरूको मुक्ति भएको चाहनुहुन्छ । यसकारण उहाँले आफ्नो पुत्रलाई पठाउनुभयो, जसले त्यो त्राणको काम पूरा गर्नुभयो । जस-जसले प्रभु येशूमाथि विश्वास राखेर उहाँलाई प्रभु र मुक्तिदाताको रूपमा ग्रहण गर्छन्, तिनीहरू सबैलाई परमेश्वर पिताले अनन्त जीवन दिनुहुन्छ । कुन हिसाबले ख्रीष्ट येशू मुक्तिदाता हुनुहुन्छ ? उहाँ नै क्रूसमा मर्नुभयो; उहाँले त्यस अनिवार्य त्राणको काम पूरा गर्नुभयो, जुन त्राणको कामको आधारमा परमधर्मा परमेश्वरले भक्तिहीन, पापी मानिसहरूलाई बचाउन सक्नुहुन्छ ।

प्रभु येशू ख्रीष्ट हाम्रो आशा हुनुहुन्छ । यस वाक्यले हाम्रो सम्भना कलस्सी १:२७ पदसित जोड्छ, जहाँ यसो लेखिएको छ: 'तिमीहरूभित्र हुनुहुने ख्रीष्ट त्यो महिमाको आशा हुनुहुन्छ ।' प्रभु येशू र उहाँको त्राणको काममा हाम्रो स्वर्ग जाने एकमात्र आशा छ । वास्तवमा, पवित्र बाइबलमा हाम्रो सामु उज्ज्वल भविष्यको रूपमा राखिएका सबै आशिषहरू ख्रीष्ट येशूसित हाम्रो व्यक्तिगत सम्बन्ध भएको कारणले मात्र हाम्रै हुनेछन् ।

हामी एफेसी २:१४ पद पनि याद गरौं, जहाँ ख्रीष्ट हाम्रो शान्ति हुनुहुन्छ; अनि कलस्सी ३:४ पद पनि, जहाँ उहाँ हाम्रो जीवन हुनुहुन्छ । ख्रीष्ट येशू हाम्रो शान्ति र मेलमिलाप हुनुहुन्छ; किनभने उहाँले हाम्रो बितेको जीवनका पापहरूबाट उठेको समस्या समाधान गर्नुभएको छ । ख्रीष्ट येशू हाम्रो जीवन हुनुहुन्छ; किनकि उहाँले हामीलाई वर्तमान समयमा उहाँको निम्ति जिउने शक्ति दिनुहुन्छ । अनि ख्रीष्ट येशू हाम्रो आशा हुनुहुन्छ; किनभने उहाँले हामीलाई भविष्यमा छुटकारा दिनुहुनेछ ।

१ तिमोथी १:२: यस पत्रको प्रापक तिमोथी थिए । तिमोथीचाहिँ पावलको साक्खै छोरा थिए, विश्वासमा । यो हामी कसरी बुझ्नुपर्छ ? हुन सक्छ, पावलको लुस्त्रा जाने पहिलो यात्रामा तिमोथीले पावलको सेवकाइद्वारा मुक्ति पाए (प्रेरित १४:६-२०) । तर प्रेरितको पुस्तकबाट कस्तो आभास आउँछ भने, पावलले तिमोथीलाई पहिलो पल्ट भेट

गर्दाखेरि उनी प्रभुको चेला भइसकेका थिए (प्रेरित १६:१-२) । यसो हो भने, 'विश्वासमा मेरो साक्खै छोरा' भन्ने वाक्य हामीले कुन प्रकारले बुझौं त ? तिमोथीको जीवनमा पावलका जस्तै आत्मिक र नैतिक सदगुणहरूको प्रदर्शन थियो । यस हिंसाबले उनी प्रेरित पावलको साक्खै सन्तान थिए; किनभने उनको चरित्र पावलको जस्तो थियो ।

यस विषयमा श्री ई. स्टोकले यसो भनेका छन्:

'धन्य हो प्रभुको सेवा गर्ने त्यो युवा, जसले यस प्रकारको अगुवा पाएको छ ! अनि धन्य हुन् ती ख्रीष्टीय अगुवा, जसको ठोक्रा यस्ता साक्खै छोराहरूले भरिएको हुन्छ !'

नयाँ नियमका पत्रपत्रीहरूमा प्रायः प्रयोग गरिएको अभिवादन 'अनुग्रह र शान्ति' हो । तर तिमोथीलाई लेखिएका पहिलो र दोस्रो पत्रमा, तीतसको पत्रमा र यूहन्नाले लेखेको दोस्रो पत्रमा अभिवादन एक शब्दले बढाइएको छ: 'अनुग्रह, कृपा र शान्ति !' यी उक्त पत्रहरू व्यक्तिगत पत्रहरू हुन्, मण्डलीहरूलाई लेखिएका पत्रहरू होइनन् । कृपा भन्ने शब्द थपिने कारण यो रहेछ ।

ख्रीष्टीय जीवन जिउन र प्रभुको सेवा गर्नलाई हामीलाई आवश्यक सबै ईश्वरीय स्रोतहरू यही अनुग्रहमा समावेश हुन्छन् । अनि कृपा के हो त ? खाँचो परेको र भूलचूक गर्ने भुकाउ भएको मानिसलाई परमेश्वरको निगाह, हेरचाह र सुरक्षा चाहिन्छ । कृपा भनेको यही हो । अनि शान्तिचाहिँ ? प्रभुमाथि भरोसा गर्ने मानिसको मनमा शान्ति आउँछ, प्रशान्ति हुन्छ । यी तीनवटा आशिषहरू परमेश्वर हाम्रा पिता र येशू ख्रीष्ट हाम्रा प्रभुबाट आउँछन् । ख्रीष्ट येशूको परमेश्वरत्व यस पदमा अन्तर्निहित छ; किनभने पावलले यहाँ, यस पदमा ख्रीष्ट येशूलाई परमेश्वर पितासित बराबर भएको स्थानमा राखेका छन् । अनि 'येशू ख्रीष्ट हाम्रा प्रभु' भन्ने वाक्यले ख्रीष्ट येशूको प्रभुत्वमा जोड दिएको छ । नयाँ नियममा मुक्तिदाता भन्ने शब्द चौबीस पल्ट पाइन्छ भने प्रभु भन्ने शब्द ५२२ पल्ट पाइन्छ । के यो हाम्रो निम्ति एउटा साङ्ख्यकी मात्र हो ? कि के यस कुराले हाम्रो व्यक्तिगत जीवन असर गर्छ ? के उहाँ हाम्रै प्रभु हुनुहुन्छ ?

खण्ड २) १ तिमोथी १:३-२०: तिमोथीलाई दिइएको पावलको आदेश

क) १ तिमोथी १:३-११: उनले भूटा शिक्षकहरूको
मुख बन्द गर्नुपर्छ ।

१ तिमोथी १:३: पावल रोममा पहिलो पल्ट जेलमा हालिए; त्यस जेलबाट तिनको रिहा भएपछि के देखिन्छ भने, तिनले तिमोथीसित यात्रा गरेर एफेससमा आए । अनि त्यहाँबाट म्यासिडोनियामा अघि बढ्दाखेरि तिनले तिमोथीलाई केही समयसम्म एफेससमा रहने आदेश दिए । तिमोथीले त्यहाँ परमेश्वरको वचन सिकाउनुपर्थ्यो र ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई भूटा शिक्षकहरूको सम्बन्धमा चेताउनी दिनुपर्थ्यो । अनि म्यासिडोनियाबाट पावल दक्षिणमा लागेर कोरिन्थमा पुगे । अनि हुन सक्छ, तिनले कोरिन्थबाट तिमोथीलाई यो पहिलो पत्र लेखे होलान् ।

यस पदमा प्रेरित पावलले भन्न खोजेको कुरा यही हो: 'जब म म्यासिडोनियामा जाँदैथिएँ, तब मैले तिमोथीलाई एफेससमा रहनू भन्ने आदेश दिएँ; अघि गरेभैं म अहिले पनि यी आदेशहरू दोहोर्याउँछु ।' तिमोथी त एफेससको मण्डलीको धर्माधिकारीरूपी पास्टर पो भएछन् भन्ने अनुमान यस वाक्यबाट लाउनुहुँदैन । यस खण्डमा यस प्रकारको विचारै व्यक्त गरिएको छैन नै । होइन, तर तिमोथीलाई सुम्पिएको यो कार्यभार

अल्पकालिक थियो भन्ने बुझिन्छ । उनले केही समयका निम्ति त्यस मण्डलीका कति मानिसहरूलाई ख्रीष्टीय विश्वासको विरुद्ध कुनै पनि शिक्षा नसिकाउने कडा आज्ञा गर्नुपर्‍यो । तिनीहरूले ख्रीष्टीय विश्वासमा केही थप कुरा सिकाउने पाउनेछैनन् । यस आदेशसित सम्बन्धित भूटा शिक्षाहरू यस प्रकारका थिएः कर्मकाण्डरूपी विधिवाद र गूढज्ञानरूपी अध्यात्मवाद । के तिमोथीले यी समस्याहरूको सामना गर्नुदेखि उम्किन खोजे ? यस प्रकारको परीक्षामा उनी नपर्‍नु भन्ने हेतुले पावलले उनलाई फेरि पनि त्यही आदेश दिएका छन् । उनले यो काम पूरा गरेर छाड्नुपर्छ ।

१ तिमोथी १:४: पावलको आदेश थियोः मानिसहरूले दन्त्य-कथाहरू र वंशावलीहरूमा ध्यान दिनुहुँदैन; किनकि यिनमा कुनै टुङ्गो हुँदैन । सम्बन्धित दन्त्यकथा र वंशावली के थियो, के थियो, सो हामी जान्दैनौं; यो कुनै हालतमा पनि निश्चित रूपले जान्न सकिँदैन पनि । कतिजनाले यी दन्त्यकथा र वंशावलीहरू यहूदीधर्मका शिक्षकहरूसित जोड्छन्, जसले यी कथा र पुख्र्तीहरू सुनाउने गर्थे रे । अरूको विचारमा, यी दन्त्यकथा र वंशावलीहरू गूढज्ञानवादीहरूले सुनाएका पुराणकथाहरू र तिनीहरूले प्रयोग गरेका वंशावलीहरू थिए अरे । यस सम्बन्धमा ध्यानमा राख्नुपर्ने चाखलाग्दो कुरा के हो भने, वर्तमान समयका भूटा पन्थहरूलाई पनि यी कुराहरूले चिनिन्छ । भूटा धर्महरूका स्थापकहरूको सम्बन्धमा धेरै प्रकारका काल्पनिक कथाहरू सुनिन्छन्, र मर्मोनहरूको बीचमा वंशावलीहरू महत्त्वपूर्ण मानिन्छन् ।

दन्त्यकथा र वंशावलीजस्तै व्यर्थ कुराहरूको के काम ? यी कुराहरूबाट वादविवादहरू उठ्नु र मानिसहरूको दिमागमा शङ्का-उपशङ्काहरू पैदा हुनु बाहेक अरू कुनै असल कुरा निस्किँदैन । यी कुराहरूबाट ईश्वरीय उन्नति हुँदैन, जुन उन्नति विश्वासमा मात्र हुने गर्दछ । परमेश्वरले मुक्तिको सम्पूर्ण योजना रच्युभयो । त्यसमा शङ्का र वादविवादहरू पैदा गर्ने कुनै कुरै छैन; मुक्तिको सन्देशले मानिसहरूको हृदयमा विश्वास पो पैदा गर्छ । तर एफेससको मण्डलीमा यी मानिसहरूले दन्त्यकथा र वंशावलीजस्तै व्यर्थ कुराहरूमा ध्यान नदिनुपर्नेथियो, तर

तिनीहरूको मन र ध्यान ख्रीष्टीय विश्वासका महान्-महान् सत्यतामाथि केन्द्रित रहनुपर्नेथियो । किनकि जसले यी महान् सत्यताहरूमाथि ध्यान दिन्छ, ऊ आशिषित हुन्छ, उसको विश्वास बढ्छ र उसको मनबाट शङ्काहरू हट्छन् ।

१ तिमोथी १:५: यस पदमा बुभुनुपर्ने सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुराचाहिँ त्यो दिइएको आज्ञा हो । त्यो आज्ञाचाहिँ मोशाको व्यवस्था होइन, दस आज्ञा पनि होइन, तर १ तिमोथी १:३-४ पदमा तिमोथीलाई दिइएको आदेश हो । यस आज्ञाको उद्देश्य प्रेम हो, जसरी एन.के.जे.वी.ले ठीक प्रकारले अनुवाद गरेको छ, र नेपालीमा पनि सठीक रूपले अनुवाद गरिएको छ । पावलले यहाँ के भनेका छन् भने, तिनले तिमोथीलाई दिएको आदेशमा एउटा उद्देश्य छ, अनि यो उद्देश्य शास्त्रसम्मतता मात्र होइन, तर यसको उद्देश्यचाहिँ शुद्ध हृदयबाट, असल विवेकबाट र निष्कपट विश्वासबाट निस्कने प्रेम हो । परमेश्वरको अनुग्रहको सुसमाचार जहाँ प्रचार गरिन्छ, त्यहाँ सधैं यस्ता कुराहरू यसको नतिजा हुन् ।

हामीबाट निस्कनुपर्ने प्रेममा परमेश्वरप्रतिको प्रेम, सङ्गी-विश्वासीहरूप्रतिको प्रेम र सबै मानिसहरूप्रतिको प्रेम अनिवार्य छ । यस प्रकारको प्रेम शुद्ध हृदयबाट निस्कन्छ । हाम्रो मन अशुद्ध छ भने हामीबाट ख्रीष्टीय प्रेम निस्कन सक्दैन । अनि त्यो प्रेम असल विवेकको उपफल हो । किनभने परमेश्वरप्रति र मानिसहरूप्रति निर्दोष विवेक एउटा असल विवेक भनिन्छ । अन्तमा, त्यो प्रेम निष्कपट विश्वासको परिणाम हो, अर्थात् मुकुण्डो नओढेको विश्वासबाट आउनुपर्छ ।

भूटा शिक्षाहरूले कहिल्यै पावलले यहाँ बताएअनुसार यस प्रकारका फलहरू उत्पन्न गर्न सक्दैनन्; अनि यो कुरा सुनिश्चित छ, कि दन्त्य-कथाहरू र वंशावलीहरूले यस प्रकारका गुणहरू पैदा गर्नेछैनन् नै । परमेश्वरको अनुग्रहको शिक्षाले मात्र हामीमा शुद्ध हृदय, असल विवेक र निष्कपट विश्वास सृजना गर्छ; अनि यसको फलस्वरूप प्रेम निस्कन्छ ।

यस पदमा सबै किसिमका शिक्षाहरूको कसी प्रस्तुत गरिएको छ । के हाम्रो शिक्षाले यस प्रकारका नतिजाहरू ल्याउँछ ? तब यो शिक्षा खाँटी शिक्षा मानिन्छ ।

१ तिमोथी १:६: तर यहाँ कोही भड्किएर हिँड्ने मानिसहरू रहेछन्, जसले शुद्ध हृदय, असल विवेक र निष्कपट विश्वासजस्ता कुराहरू छोड़े, र अर्कापट्टि लागेका छन्। अर्कापट्टि लाग्नुको अर्थ दुई प्रकारले बुझ्न सकिन्छ। एक, तिनीहरूले तारो ताक्न सकेनन्; तिनीहरूको तकाइ गलत थियो। अथवा दुई, तिनीहरूले निशाना हात्र्न सकेनन्। अनि तिनीहरूको विषयमा यहाँ पहिलो अर्थ सठीक अर्थ ठहरिएको छ। किनभने ती मानिसहरूले यी सद्गुणहरूमा आइपुग्ने कोशिश कहाँ गर्थे र? तिनीहरूले यी कुराहरूमा ताक्दै ताकेनन्। यसकारण तिनीहरू व्यर्थका बकवादपट्टि लागे। तिनीहरूको प्रचार लक्ष्यहीन थियो; त्यसले मानिसहरूलाई त्यत्तिकै छोड़्यो; त्यसले तिनीहरूलाई पवित्र तुल्याउन सकेन।

यस पत्रमा पावलले घरिघरि 'कोही-कोही' भन्ने शब्द प्रयोग गरेका छन्। यसबाट के बुझिन्छ भने, तिनले यो पत्र लेख्दाखेरि मण्डलीमा यी भूटा शिक्षकहरू अल्प सङ्ख्यामा थिए। तर जब तिनले तिमोथीलाई दोस्रो पत्र लेखे, तब यो 'कोही-कोही' भन्ने शब्द हरायो। अब शक्ति-सन्तुलन बदली भयो र भूटा शिक्षकहरूपट्टि ढल्किगयो; अल्पसङ्ख्या बहुसङ्ख्या पो हुन पुग्यो। धेरैजना विश्वासबाट भड्किगए।

१ तिमोथी १:७: अघिल्लो पदमा भूटा शिक्षकहरूको सन्दर्भ यी यहूदीधर्म प्रचारकहरू थिए, जसले यहूदीधर्म र इसाईधर्मबाट एउटा खिचडी, अँ, व्यवस्था र अनुग्रहको मिलावट बनाउन खोज्थे। तिनीहरूको विचारमा, मुक्ति पाउनलाई ख्रीष्ट येशूमाथि राखिएको विश्वास पर्याप्त थिएन। विश्वासीहरूको खतना हुनुपर्छ र उनीहरूले मोशाको व्यवस्था पालन गर्नुपर्छ। व्यवस्था नै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको विधान हो भन्ने तिनीहरूको शिक्षा थियो।

यस प्रकारको भूटो शिक्षा मण्डली-इतिहासको हरेक शताब्दीमा थियो; अनि वर्तमान समयमा यस प्रकारको महामारीले कति सफलता-पूर्वक इसाई जगत्लाई सङ्क्रमण गरेको र त्यसलाई भ्रष्ट पारेको छ। यसको आधुनिक रूप यस प्रकारको छ: ख्रीष्ट येशूमाथिको विश्वास छँदैछ, तर मुक्ति पाउनलाई मानिसले त्यसमाथि थप्नुपर्छ, एक पानीको

बप्तिस्मा, दुई मण्डलीको सदस्यता, तीन व्यवस्थाको पालन; अथवा मानिसले प्रायश्चित्त गर्नुपर्छ, दस अंश दिनुपर्छ वा अन्य धर्मकर्महरू र सुकर्महरू गर्नुपर्छ अरे। वर्तमान समयमा विधिवादको शिक्षा प्रचार गर्नेहरूले एउटा कुरा भुल्छन्: मुक्ति ख्रीष्ट येशूमाथि विश्वास गरेर पाइन्छ; व्यवस्थाका कामहरूका निम्ति त्यसमा कुनै ठाउँ हुँदैन। तिनीहरूको अर्को भूल यही हो: सुकर्महरू मुक्ति पाएको नतिजा हुन्; मानिसले सुकर्म गरेर मुक्ति पाउँदैन। असल कामहरू गरेर इसाई बनिँदैन, तर इसाई भएको नाताले मानिसले असल कामहरू गर्छ। ख्रीष्ट-विश्वासीको विधान ख्रीष्ट हो, व्यवस्था होइन। तिनीहरूले यो किन देख्नै सक्दैनन्, किन? तिनीहरूको भूल यसैमा छ: व्यवस्थाको अधीनतामा भएको मानिस श्रापमनि छ भन्ने कुरा तिनीहरूले बुझ्दैनन्; किनभने व्यवस्थाले यी सबै मानिसहरूलाई मृत्युदण्डको योग्य ठहराउँछ, जसले व्यवस्थाका पवित्र नियम र विधिहरू पालन गर्दैनन्। अनि त्यो मानिस को होला, जसले त्यो व्यवस्था पूर्ण रूपले पालन गर्छ? यस्तो मानिस छँदैछैन। तब व्यवस्थाको हिसाबले सबैजना मृत्यु-दण्डको योग्य छन्, होइन र? तर क्रूसमा हाम्रा निम्ति श्राप बनेर ख्रीष्ट येशूले हामी विश्वासीहरूलाई व्यवस्थाको श्रापदेखि बचाउनुभयो।

प्रेरित पावलले यी व्यवस्थाका स्वघोषित पण्डितहरूको विषयमा के भन्छन्, सो तपाईंले ख्याल गर्नुहोला: तिनीहरू आफूले भनेका कुराहरू र आफूले ठोकुवा गरेका कुराहरू जान्दैनन्, बुझ्दैनन्। तिनीहरूले व्यवस्था दिइएको उद्देश्य र व्यवस्थासित ख्रीष्ट-विश्वासीको सम्बन्ध के हो, सो बुझेका छैनन्; यसकारण तिनीहरूले व्यवस्थाको विषयमा समझदार कुरा गर्ने सक्दैनन्।

१ तिमोथी १:८: व्यवस्थामा कुनै पनि दोष छैन भन्ने कुरा पावलले सफा पारेका छन्, जब तिनले यसो लेखे: 'यसकारण व्यवस्था पवित्र छ र त्यसको आज्ञा पनि पवित्र, न्यायपूर्ण र असल छ' (रोमी ७:१२)। तर तिनको भनाइअनुसार हामीले व्यवस्था नियमअनुसार प्रयोग गर्नुपर्छ। यसकारण बुभुनुहोस्: व्यवस्था मुक्ति पाउने स्रोत र माध्यम नै होइन; यो

त्यसका निम्ति दिइएको थिएन (प्रेरित १३:३९; रोमी ३:२०; गलाती २:१६ र २१, गलाती ३:११) । व्यवस्था कसरी नियमअनुसार प्रयोग गरिन्छ त? हाम्रो प्रचारमा र हाम्रो शिक्षामा हामीले व्यवस्था लिएर मानिसहरूलाई पापको विषयमा कायल पार्नुपर्छ । व्यवस्था मुक्तिको माध्यमको रूपमा पेश गर्नु हुँदै-हुँदै; अनि व्यवस्था विश्वासीहरूको विधान पनि हुनुहुँदैन ।

श्री गुड किडको भनाइअनुसार व्यवस्थाले हामीलाई तीनवटा पाठहरू सिकाउँछ, जस्तै: 'त्यसले हामीलाई हामीले गर्नुपर्ने कर्तव्य देखाउँछ; त्यसले हामीलाई हामीले त्यसको पालन नगरेको खण्डमा हाम्रो भूलदोष देखाइदिन्छ; अनि त्यसले हामीलाई हामीसँग त्यसलाई पालन गर्न सक्ने क्षमता नभएको कुरा देखाउँछ । अनि व्यवस्थाले कुनै पापी मानिसको जीवनमा यो काम पूरा गरेपछि त्यो मानिस "हे प्रभु, तपाईंको कृपामा मलाई बचाउनुहोस्" भनेर परमेश्वरलाई पुकार्न तयार हुन्छ ।' २)

मुक्ति पाउनलाई व्यवस्था अनिवार्य छ अथवा पवित्रता प्राप्त गर्नलाई व्यवस्था नभई नहुने कुरा हो भन्ने कुरा जस-जसले सिकाउँछन्, तिनीहरूको शिक्षामा अनुरूपता छैन । किनभने तिनीहरूको भनाइअनुसार व्यवस्थाको नियम भङ्ग गर्ने ख्रीष्ट-विश्वासी मृत्यु-दण्डको योग्य हुँदैन । तब व्यवस्थाको अधिकार कहाँ गयो त? कुनै नियमकानुनसित दण्ड जोडिएको छैन भने त्यो त असल सल्लाह मात्र हुने भयो, त्योभन्दा बढी हुनै सक्दैन ।

१ तिमोथी १:९: 'व्यवस्थाचाहिँ धर्मी मानिसका निम्ति बनाइएको होइन ।' धर्मी मानिसलाई व्यवस्थाको के खाँको पर्छ र? यो कुरा ख्रीष्ट-विश्वासीका निम्ति लागू भएको छ । किनभने जब उसले परमेश्वरको अनुग्रहमा मुक्ति पायो, तब ऊ ख्रीष्ट येशूमा धर्मी ठहरियो । अबदेखि उसो ऊ एउटा पवित्र जीवन जिउनका निम्ति दस आज्ञारूपी व्यवस्थाको अधीनतामा राखिँदैन नि ! किनकि ख्रीष्ट-विश्वासी भक्तिले पूर्ण जीवन जिउनलाई दण्ड पो पाउँछु कि डरले प्रेरित हुँदैन, तर मुक्तिदाता प्रभुप्रतिको प्रेम उसको जीवनमा उसलाई प्रेरणा गर्ने शक्ति हो; किनभने प्रभु येशू उसका निम्ति क्रूसमा मर्नुभयो ।

अबदेखि प्रेरित पावलले ती मानिसहरूको सूचि दिन्छन्, जुन मानिसहरूका निम्ति व्यवस्था दिइएको छ । अनि धेरै टिप्पणीकारहरूले के ख्याल गरे भने, यस सूचि र दस आज्ञाहरूको बीचमा एउटा नजिक सम्बन्ध रहेछ । तपाईंलाई विदित होला, कि दस आज्ञाहरू दुईवटा खण्डमा भाग गरिएका छन्: पहिला चार आज्ञाहरू भक्तिको सम्बन्धमा छन्, र तिनैले मानिसलाई परमेश्वरप्रति उसको कर्तव्य देखाउँछन् । अनि बाँकी छवटा आज्ञाहरूचाहिँ धार्मिकताको सम्बन्धमा दिइएका छन्, र यिनैले आफ्नो छिमेकीप्रति मानिसको जिम्मेवारी के हो, सो देखाउँछन् । अनि निम्न शब्दहरूले दस आज्ञाको पहिलो खण्डसित आफ्नो सम्बन्ध जोडेको देखिन्छ: *‘अधर्मी र अटेरी हुनेहरूका निम्ति, भक्तिहीन र पापीहरूका निम्ति, अपवित्र र अशुद्ध हुनेहरूका निम्ति ।’* अनि ज्यानमाराहरू भन्ने शब्दले छैटौं आज्ञासित आफ्नो सम्बन्ध जोड्छ, जहाँ लेखिएको छ: *‘तिमीले हत्या नगर्नु !’* (प्रस्थान २०:१३) । ज्यानमारा हत्या हो; त्यसले भुक्किएर कसैलाई मारिपठाएको होइन ।

१ **तिमोथी १:१०:** अब कुरा आयो: *‘व्यभिचारीहरूका निम्ति, पुरुषगामीहरूका निम्ति ।’* यहाँ उल्लेख गरिएका यौनका अशुद्ध सम्बन्धहरू कि त विवाहको बन्धनमा नरहेका लोग्ने-स्वास्नीको बीचमा राखिएका हुन्छन्, कि त पुरुष-पुरुष वा स्त्री-स्त्रीको बीचमा स्थापित गरिएका हुन्छन् । यी पापहरूको सम्बन्ध सातौं आज्ञासित जोडिएको छ, जहाँ लेखिएको छ: *‘तिमीले व्यभिचार नगर्नु !’* (प्रस्थान २०:१४) । अनि *‘अपहरण गर्नेहरूका निम्ति’* भन्ने वाक्यांशको सन्दर्भ यो आठौं आज्ञा हो, जहाँ लेखिएको छ: *‘तिमीले चोरी नगर्नु !’* (प्रस्थान २०:१५) । *‘भूट बोल्नेहरूका निम्ति, भूटा शपथ खानेहरूका निम्ति’* भन्ने शब्दको सम्बन्ध नौं आज्ञा हो, जहाँ लेखिएको छ: *‘तिमीले आफ्नो छिमेकीको विरोधमा भूटो साक्षी नदिनु !’* (प्रस्थान २०:१६) ।

‘... र खाँटी शिक्षाको विरोधमा अरू कुनै कुरा छ भने’ भन्ने वाक्यले आफ्नो सम्बन्ध दस आज्ञाहरूसित जोड्दैन; तर हामीलाई के लाग्छ भने, त्यस वाक्यले सबै आज्ञाहरू नियालेर समेटेको छ ।

१ तिमोथी १:११: यो पद दस पदसित कसरी र कुन अर्थमा जोड्नु ठीक होला, सो हामीलाई निर्णय गर्नु गाह्रो लाग्छ । किनभने त्यस महिमित सुसमाचारअनुसार भन्ने वाक्यांश हामीले दस पदमा बताइएको खाँटी शिक्षासित जोड्न सक्छौं । अथवा पावलले १ तिमोथी १:८-१० पदको खण्डमा व्यवस्थाको विषयमा जे भनेका छन्, त्यस जम्मै कुरासित तिनले प्रचार गरेको सुसमाचार पूरा मेल खान्छ । अनि यो अर्थ पनि सम्भव देखिन्छ: १ तिमोथी १:३-१० पदको खण्डमा पावलले भूटा शिक्षकहरूको सिलसिलामा जे लेखेका छन्, त्यो सबै कुरा तिनले सुसमाचारको सन्देशअनुसार लेखेका छन् ।

मुक्तिको सुसमाचार महिमित किन नहुने ? तर यहाँ, यस ठाउँको जोड परमेश्वरको महिमा हो, जसको अद्भुत वर्णन यस सुसमाचारले गर्दछ । किनभने ग्रीकमा महिमित सुसमाचार नभएर 'परमेश्वरको महिमाको सुसमाचार' लेखिएको छ । यस सुसमाचारअनुसार परमेश्वर पवित्र, धर्मी र न्यायी हुनुहुन्छ; तर यही पवित्र, धर्मी परमेश्वरमा अनुग्रह, कृपा र प्रेम पनि छ । उहाँको पवित्रताको माग उहाँको प्रेमले पूर्ति गर्छ । यस आधारमा प्रभु येशूलाई ग्रहण गर्नेहरूलाई अनन्त जीवन दिइन्छ ।

यो सुसमाचार प्रेरित पावलको जिम्मामा सुम्पिएको थियो । सुसमाचार महिमित प्रभु येशू ख्रीष्टमा केन्द्रित रहन्छ । त्यसले हामी मानिसहरूलाई के भन्छ भने, प्रभु येशू मुक्तिदाता मात्र हुनुहुन्न, तर उहाँ प्रभु पनि हुनुहुन्छ । के उहाँ तपाईंको मुक्तिदाता हुनुभयो ? के उहाँ तपाईंको जीवनको प्रभु हुनुहुन्छ ?

ख) १ तिमोथी १:१२-१७: परमेश्वरको साँचो अनुग्रहका निम्ति धन्यवाद-ज्ञापन

१ तिमोथी १:१२: अघिल्लो खण्डमा पावलले भूटा शिक्षकहरूको बयान गरे, जसले एफेससका विश्वासीहरूमाथि व्यवस्था लदाउन खोज्ये । यस कुराले तिनको मुक्तिको अनुभवको ताजा झलक दिलायो । किनभने

व्यवस्था पालन गरेर तिनले मुक्ति पाएनन्, तर परमेश्वरको अनुग्रहद्वारा तिनले मुक्ति पाए। पावल धर्मी मानिस थिएनन्, तर पापी मानिसहरूको बीचमा तिनी प्रथम थिए। १ तिमोथी १:१२-१७ पदको खण्डमा पावलको आत्मिक अनुभवबाट व्यवस्थाको समुचित प्रयोग के हो, सो देखिन्छ। तिनको निम्ति व्यवस्था मुक्ति प्राप्त गर्ने माध्यम ठहरिएन, तर पापको विषयमा तिनलाई दोषी र कायल पार्ने स्रोत पो थियो।

सबैभन्दा पहिले तिनले यहाँ आफूलाई रोकिराख्न सकेनन्, तर हृदय खोलेर सहर्षसाथ ख्रीष्ट येशूलाई उहाँको अनुग्रहका निम्ति धन्यवाद चढाउँछन्, जुन अनुग्रहले तिनलाई सक्षम तुल्यायो। टार्ससको शाउलले प्रभुको निम्ति के-के गरे, सो महत्त्वपूर्ण होइन, तर प्रभु येशूले तिनका निम्ति के गर्नुभयो, महत्त्व यसैमा छ। प्रभु येशूले तिनलाई बचाउनुभएको र तिनलाई विश्वासयोग्य ठानेर सेवामा नियुक्त गर्नुभएकोमा प्रेरित पावलले अचम्म मात्र कहिल्यै छोडेनन्। व्यवस्थाले तिनलाई यत्रो निगाह कहिल्यै देखाउन सकेन। तर त्यसले आफ्नो दयामायाविनाका कठोर सर्तअनुसार शाउलजस्तो पापीलाई मृत्युदण्डको योग्य ठहराउनेथियो।

१ तिमोथी १:१३: यस पदबाट स्पष्टि बुझिन्छ: मुक्ति पाउनुभन्दा अगाडि पावलले दस आज्ञाहरू उल्लङ्घन गरेका थिए। तिनले आफ्नो विषयमा कुरा गर्दा 'म पहिले कस्तो निन्दा गर्ने, सताउने र अत्याचारी मानिस थिएँ' भन्छन्। निन्दा गर्दा तिनले ख्रीष्ट-विश्वासीहरू र उनीहरूका प्रभु येशूको विरोधमा कति खराबी बोल्थे, यसको साध्य छैन। अनि सताउनेको रूपमा तिनले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई मार्न खोज्थे; किनभने तिनको विचारमा यो नयाँ इसाई-मत यहूदीधर्मका निम्ति खतरा हुनेथियो। विश्वासीहरूको विरोधमा दुष्ट युक्तिहरू अपनाएर तिनले उनीहरूलाई अत्याचार गरेकोमा, उनीहरूको हिंसा गरेकोमा र उनीहरूको घोर अपमान गरेकोमा पूरा आनन्द लिन्थे। निन्दा गर्ने मानिसभन्दा सताउने मानिस खराब हो, अनि सताउने मानिसभन्दा अत्याचारी दुष्ट हो। यी शब्द-हरूअनुसार तिनको दुष्टता बढेको छ। किनभने निन्दा गर्ने मानिसको पाप त्यसले चलाएका शब्दहरूमा छ। तर सताउने मानिसले अरूलाई

तिनीहरूको विश्वासको खातिर दुःखहरू दिन्छ; त्यसको पाप यो हो । तर अत्याचार गर्ने मानिसले क्रूरताको साथ र बल मिचेर आफ्नो अपकार पूरा गर्छ ।

तर पावलले कृपा पाए । तिनले पाउनुपर्ने सजाय पाएनन्; किनभने अनजानमा तिनले आफ्नो अविश्वासमा यस्ता कुकर्महरू गरे । ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई सताएर तिनले परमेश्वरको सेवा गर्छु भन्थे । तिनका बुबाआमाले तिनलाई यहूदीधर्मअनुसार साँचो परमेश्वरको उपासना गर्न सिकाए । यसकारण तिनको विचारमा, ख्रीष्टीय विश्वास पुरानो नियमको परमप्रभु परमेश्वरको विरोधमा रहेको थियो । तब ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई मारेर परमेश्वरको महिमाको संरक्षा गर्न आफ्नो परम कर्तव्य सम्भेर तिनले भएभरको जोश र उमङ्ग यस काममा लगाउँथे ।

धेरै मानिसहरूका निम्ति परमेश्वरको सम्बन्धमा जोश, गम्भीरता र इमानदारीजस्तै महत्त्वपूर्ण कुरा केही पनि छैन; तर पावलको उदाहरणले तिनीहरूको यो विचार नकार्छ र गलत ठहराउँछ । तिनको जस्तो जोश अरु कससँग होला ? तर भएन । वास्तवमा तिनको जोशले तिनको गल्ती भन् ठूलो गल्ती तुल्यायो; किनभने जससँग ठूलो जोश हुन्छ, त्यसले धेरै हानि गर्छ ।

१ तिमोथी १:१४: कृपा पाएर पावल आफूले पाउनुपर्ने दण्डबाट उम्के; तर यति मात्र होइन, तिनले प्रशस्त अनुग्रह पाए, जसको योग्य तिनी थिएनन् । जहाँ तिनको पाप ठूलो थियो, त्यहाँ परमेश्वरको अनुग्रह भन् प्रशस्त भयो (रोमी ५:२०) ।

‘... विश्वास र प्रेमसित, जुनचाहिँ ख्रीष्ट येशूमा छ ।’ यी शब्दहरूबाट हामी के बुझ्छौं भने, प्रभु येशूले पावललाई जुन अनुग्रह देखाउनुभयो, त्यो अनुग्रह व्यर्थ भएन । किनभने पावलकहाँ आएको अनुग्रह विश्वास र प्रेमको साथ तिनीकहाँ आएको थियो, जुन विश्वास र जुन प्रेम ख्रीष्ट येशूमा छ । निस्सन्देह, यस वाक्यको अर्थ यो हुन सक्छ: जसरी अनुग्रह प्रभुबाट आयो, त्यसरी विश्वास र प्रेम पनि उहाँबाट आए । तर मेरो विचारमा योभन्दा असल अर्थ त्यस बेलामा निस्कन्छ, जब हामीले यो

वाक्य यसरी बुभ्छौं: परमेश्वरले पावलको जीवनमाथि जुन अनुग्रह प्रदान गर्नुभयो, त्यो अनुग्रह तिनले इन्कार गरेनन्, तर प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेर तिनले उहाँको अनुग्रह ग्रहण गरे र प्रभु येशूलाई प्रेम गर्न थाले, जुन परमधन्य प्रभुलाई तिनले पहिले घृणा गर्थे ।

१ तिमोथी १:१५: पास्टरीय पत्रहरूमा 'विश्वासयोग्य वचन' पाँच पल्ट लेखिएको पाइन्छ; यसको पहिलो पल्ट यहाँ हो । यो वचन किन विश्वासयोग्य भनिएको छ ? किनभने यो वचन परमेश्वरको वचन हो । उहाँ कहिल्यै भूट बोल्नुहुन्न; उहाँ कहिल्यै भूलचूक गर्नुहुन्न, भ्रममा पर्नुहुन्न । मानिसहरूले ढुक्कै भएर र निर्धक्कसाथ यस वचनमाथि पूरा विश्वास गर्न सक्छन् । यो वचन विश्वास नगर्नु मूर्ख कुरा हो, समभकारी होइन । यो हर प्रकारले ग्रहणयोग्य छ; किनभने यो वचन सबैका निम्ति हो; परमेश्वरले सबै मानिसहरूका निम्ति जे गर्नुभएको छ, त्यो कुरा यस वचनले बताउँछ । यस वचनले मुक्ति सबै मानिसहरूका निम्ति दानको रूपमा उपलब्ध गर्छ ।

ख्रीष्ट येशू भन्ने शब्दले हाम्रा प्रभुको परमेश्वरत्वमाथि जोड लगाउँछ; किनभने स्वर्गबाट यस पृथ्वीमा आउनुहुनेचाहिँ परमेश्वर र मानिस हुनुहुन्थ्यो । (ख्रीष्ट = परमेश्वर, येशू = मानिस) । मुक्तिदाता प्रभुको पूर्व-अस्तित्व थियो, जसरी 'ख्रीष्ट येशू ... यस संसारमा आउनुभयो' भन्ने वाक्यले देखाउँछ । उहाँको अस्तित्व बेतलेहेममा शुरु भएको होइन । अनादिकालदेखि नै उहाँ पिताको साथमा हुनुहुन्थ्यो; तर निर्धारित समयमा उहाँ मानिसको रूपमा यस संसारमा आउनुभयो । यसमा उहाँको विशेष काम थियो । उहाँ आउनुभएको कुराको साक्षी दिनेचाहिँ हाम्रो समय-तालिका हो । किनभने हामी इस्वी संवत् ... साल भन्ने गर्छौं । (ए.डी.को अर्थ प्रभुको वर्ष हो ।) ख्रीष्ट येशू किन आउनुभयो ? उहाँ पापीहरू बचाउन आउनुभयो । उहाँ भलादमीहरूलाई बचाउन आउनुभएन; किनभने यस्ता मानिसहरू नै छैनन् । उहाँ व्यवस्था पूरा गर्नेहरूलाई बचाउन आउनुभएन; किनकि व्यवस्था पालन गर्ने मानिस नै छैन ।

यहाँ हामी इसाईधर्मको मुटु छुन्छौं । साँचो इसाई शिक्षा र अरू सबै शिक्षा-सिद्धान्तहरूको बीचमा मुख्य भिन्नता यहाँ छ । धर्महरूको व्यर्थ

शिक्षाअनुसार परमेश्वरको निगाह प्राप्त गर्न मानिस यसो हुनुपर्छ, उसो हुनुपर्छ; उसले यसो गर्नुपर्छ वा उसो गर्नुपर्छ । तर सुसमाचारले के भन्छ ? मानिस पापी छ; मानिस हराएको छ; मानिसले आफूलाई बचाउन सक्दैन । मानिस स्वर्ग पुग्नु हो भने यसको एकमात्र उपाय, उसको निम्ति एउटै बाटो मात्र छ । प्रभु येशूले क्रूसमा हाम्रो स्थान लिनुभयो । अनि केवल उहाँको यस त्राणको कामद्वारा मानिसले स्वर्ग जाने हक पाउन सक्छ ।

अघि पावलले यस अध्यायमा व्यवस्थाको विषयमा भूटो शिक्षा दिनेहरूको कुरा गरे, जुन प्रकारको शिक्षाले मानिसको पापी स्वभावलाई ठाउँ दिन्छ । मानिसले सुन्न चाहने कुरा यही हो; किनभने यस भूटो शिक्षाअनुसार उसले आफ्नो मुक्ति प्राप्त गर्नको निम्ति केही न केही गर्न सक्दो रहेछ, केही गरेर यसमा साथ दिन सक्दो रहेछ । तर यसको विषयमा सुसमाचार स्पष्ट छ: हाम्रो मुक्तिमा अरू कसैकहाँ होइन, तर सारा श्रेय ख्रीष्ट येशूकहाँ जानुपर्छ । मानिसले पाप बाहेक अरू केही पनि गर्न सक्दैन । प्रभु येशू बचाउने काम आफैले गर्नुहुन्छ; उहाँलाई यसमा हाम्रो सहायता चाहिँदैन ।

परमेश्वरको आत्माले पावललाई त्यस जगहमा ल्याउनुभयो, जहाँ तिनले आफूलाई मुख्य पापी सम्झन्थे । अथवा अरूले अनुवाद गरेभैं तिनी 'पापीहरूमा प्रथम' थिए । तिनी सबैभन्दा ठूला पापी थिएनन् होला, तर कम्तीमा पापीहरूमा अग्रणी र अग्रसर थिए । 'पापीहरूको मुख्य' भन्ने नाम मूर्तिपूजकलाई वा व्यभिचारीलाई होइन, तर पावलजस्ता धर्मी मानिसलाई पो भनिएको छ । तिनी त यहूदीधर्मको कठोर घरानामा हिर्किएका थिए । तिनले गरेको पाप सैक्षिक क्षेत्रमा गरिएको पाप थियो । तिनले प्रभु येशू ख्रीष्ट र उहाँको त्राणको कामको विषयमा परमेश्वरको वचनले दिएको साक्षी ग्रहण गर्दैनथिए । अनि जसले परमेश्वरको पुत्रलाई तिरस्कार गर्छ, त्यसले सबैभन्दा ठूलो पाप गर्छ ।

आउनुहोस्, हामी '... जसमा मुख्य म नै हुँ' भन्ने वाक्यमा फेरि एकपल्ट ध्यान दिऔं ! पावलले 'म पापीहरूको मुख्य थिएँ' भनेर लेखेनन्, तर 'म मुख्य पापी हुँ' भनेर लेखे । पवित्र जनहरूमध्ये जतिजना

बढ़ी भक्तिपरायण हुन्छन्, उनीहरूले प्रायः आफ्नो पापी आवस्था बढी महसुस गर्दा रहेछन् ।

इस्वी संवत् ५७ सालमा पावलले १ कोरिन्थी १५:९ पदमा आफूलाई 'प्रेरितहरूमा सबैभन्दा सानो' भनेर लेखे; अनि इस्वी संवत् ६० सालमा तिनले एफेसी ३:८ पदमा आफूलाई 'सबै पवित्र जनहरूमा जो सबैभन्दा सानो छ, त्योभन्दा पनि सानो' भने । तर फेरि केही वर्ष बितेपछि यहाँ आएर तिनले आफूलाई 'पापीहरूको मुख्य' भनेका छन् । यसबाट इसाई नम्रतामा पावलले गरेको प्रगति देखिन्छ ।

'पापीहरूको मुख्य'को बदलीमा जे.एन. डार्बीको अनुवादमा 'पापीहरूमा प्रथम' भनिएको छ । यसो गर्दा अनुवादकको विचार के थियो होला त ? के पावल सारा संसारका सबै मानिसहरूभन्दा ठूला पापी थिए त ? होइन, तर मुक्ति पाउने सिलसिलामा तिनी इस्राएली जातिको सम्बन्धमा सबैभन्दा पहिला थिए । किनकि भविष्यमा इस्राएली जातिका मानिसहरूले मुक्ति पाउनेछन्; यसमा पावलले मुक्ति पाएको अनुभवचाहिँ यसको अद्वितीय पूर्व-लक्षण थियो । १ कोरिन्थी १५:८ पदअनुसार तिनी समय पूरा नभई जन्मेको मानिस थिए । यसर्थ तिनको इस्राएली जातिका मानिसहरूले नयाँ जन्म पाउनुभन्दा अगाडि तिनको नयाँ जन्म भएको थियो । अनि हुन सक्छ, जसरी मानिसको कुनै माध्यमद्वारा होइन, तर सीधा स्वर्गबाट प्रकाश प्राप्त गरेर तिनले मुक्ति पाए, त्यसरी नै सङ्कष्टकालमा 'बाँकी भाग' सम्झिएका यहूदीहरूले मुक्ति पाउनेछन् होलान् । यस प्रकारको व्याख्या 'प्रथम' भन्ने शब्द र सोह पदको 'नमुना' भन्ने शब्दबाट आएको हो ।

१ तिमोथी १:१६: पावलले किन कृपा पाए ? यसको कारण यस पदले स्पष्ट पार्छ । तिनको जीवनमा येशू ख्रीष्टको सहनशीलता देखाउनु यसको मूल-कारण थियो । तिनी पापीहरूको मुख्य थिए । ठीक त्यस्तै तिनी प्रभुको अथक अनुग्रह प्रदर्शन गर्ने मुख्य पात्र बने । श्री विलियम केल्लीका शब्दमा भन्नु हो भने,

‘परमेश्वरको प्रेमचाहिँ सबैभन्दा सक्रिया शत्रुतालाई पनि जित्ने प्रेम रहेछ, सो कुरा देखाउन पावल यसको सर्वोत्तम जीवित नमुना बने; किनभने पावलको प्रतिरोध किसिम-किसिमको अनि जेजति कडा र अटल किन नहोस्, परमेश्वरको सहनशीलताले तिनलाई थकाएको छ ।’^{३)}

पावलको नमुना एउटा उदारहण भयो । अब मुद्रणको कुरा आयो । छापाखानाबाट पहिले निकालिएको प्रुफचाहिँ शोध्य-पत्र भनिन्छ । यो प्रुफचाहिँ कुनै किताबको आदर्श-नमुना हो । यसरी नै पावलको जीवन-परिवर्तनचाहिँ इस्राएली जातिको निम्ति सत्-नमुना भएको थियो; किनभने जब उद्धारक सियोनबाट आउनुहुनेछ, तब परमेश्वरले इस्राएली-हरूलाई बचाउनुहुनेछ (रोमी ११:२६) ।

सर्वमान्य अर्थमा यस पदको व्याख्या यस प्रकारको छ: मानिसहरू जति पनि दुष्ट किन नहोऊन्, तिनीहरूमध्ये कसैले हार खानुपर्दैन, कोही निराश र हताश हुनुपर्दैन । किनभने प्रभु येशूले पापीहरूको मुख्यलाई बचाइसक्नुभयो । तब हामीजस्ता पापीहरूले पनि अनुग्रह र कृपा पाउन सक्छन् । हाम्रा निम्ति सान्त्वना यसैमा छ; यसकारण आउनुहोस्, पूरा पश्चात्तापी भएर प्रभु येशूकहाँ आउनुहोस्, र मुक्ति पाउनुहोस् ! उहाँमाथि विश्वास गरेर अनन्त जीवन पाउनुहोस् !

१ तिमोथी १:१७: पावलमाथि अनुग्रह देखाएर तिनीसित परमेश्वरको व्यवहार कति अद्भुत थियो !! यसमाथि विचार पुस्चाएका पावलले यो कुरा कति सुन्दर स्तुतिगानमा व्यक्त गरेछन् !! तिनले कसलाई सम्बोधन गरे, सो स्पष्ट छैन । पिता परमेश्वरलाई वा प्रभु येशूलाई ? अनन्त राजा भन्ने शब्दले प्रभु येशूलाई सङ्केत गर्छ; किनभने उहाँ राजाहरूको महाराजा र प्रभुहरूको परमप्रभु हुनुहुन्छ (प्रकाश १९:१६) । तर अदृश्य भन्ने शब्दले पितालाई सङ्केत गरेको जस्तो छ । किनकि प्रभु येशूलाई मरणशील मानिसको आँखाले देख्न सकिन्छ । वास्वतमा कुरा यस्तो छ: हामीले यहाँ पिता र पुत्रको बीचमा छुट्ट्याउन नसक्ने कारण के हो भने, यो त पिता र पुत्र बिलकुल समान हुनुहुन्छ भन्ने सङ्केत हो ।

पहिले, यी अनन्त राजा अविनाशी हुनुहुन्छ । उहाँ कहिल्यै नाश हुनुहुन्न; उहाँ कहिल्यै विकृत हुनुहुन्न । दोस्रो कुरा: परमेश्वर अदृश्य हुनुहुन्छ । यो उहाँको गुण हो । मानिसहरूले पुरानो नियमको समयमा परमेश्वरका विभिन्न प्रदर्शनहरू देखे; अनि प्रभु येशूले परमेश्वरलाई शारीरिक रूपमा हामीले देखे गरी हामीकहाँ पूरा प्रकट गर्नुभयो । तर मानिसहरूका आँखाका निम्ति परमेश्वर अदृश्य नै हुनुहुन्छ । यो तथ्य रहेको छ । त्यसपछि, परमेश्वर एकमात्र बुद्धिमान् परमेश्वर हुनुहुन्छ । किनभने हाम्रो विश्लेषणको अन्तिम निजोड यस प्रकारको छ: सारा बुद्धि उहाँबाट आउँछ (याकूब १:५) ।

ग) १ तिमोथी १:१८-२०: तिमोथीलाई सुम्पिएको कार्यभार फेरि एक पल्ट दोहोरिन्छ

१ तिमोथी १:१८: 'यो आज्ञा' भनेर जुन कुरा यहाँ लेखिएको छ, त्यो त पावलले तिमोथीलाई १ तिमोथी १:३ र ५ पदमा 'भूटा शिक्षकहरूलाई हप्काऊ' भनेर सुम्पिएको आदेश हो । प्रेरित पावलले आफ्ना छोरा तिमोथीलाई यो महत्त्वपूर्ण कर्तव्य पूरा गर्नलाई उत्साह दिन चाहन्छन् र यसैले तिनले उनलाई उनले प्रभुको सेवामा निस्क्ने बोलावट कुन-कुन परिस्थितिमा पाए, सो सम्झना दिलाउँछन् ।

'तिमो विषयमा पहिले गरिएका भविष्यवाणीहरूअनुसार' भन्ने वाक्यको अर्थ यस प्रकारको हुन सक्छ: पावलले तिमोथीलाई भेट्नुभन्दा पहिले एकजना भविष्यवक्ता त्यस मण्डलीमा उठे, जसले तिमोथीको विषयमा पूर्वजानकारी दिए: तिमोथीले यसरी-उसरी नै प्रभुको सेवा गर्नेछन् । भविष्यवक्ताचाहिँ परमेश्वरको मुखपात्र हुन्, जसले परमेश्वरबाट उहाँको इच्छाको सम्बन्धमा कुन दिशातिर कुन कदम चाल्नुपर्ने हो, सो प्रकाशहरू पाउँछन्, र यी प्रकाशहरू मण्डलीलाई सुनाउँछन् । यस प्रकारका भविष्यवाणीहरूद्वारा जवान तिमोथीलाई तोकियो, र येशू ख्रीष्टको सेवकको रूपमा उनको भावी भूमिका के हुने हो, सो प्रकट

भयो । उनी कतै कुनै समयमा प्रभुको सेवामा हरेश खाने वा निराश हुने परीक्षामा पर्यो भने, उनले यी भविष्यवाणीहरू सम्भना गर्नुपर्छ, र ती भविष्यवाणीहरूद्वारा प्रेरणा पाई उनले त्यो असल लडाइँ लड्नलाई प्रोत्साहण लिनुपर्छ ।

१ तिमोथी १:१९: यस लडाइँमा विश्वास र सुविवेक अनिवार्य कुरा हुन् । उनले विश्वास र एउटा असल विवेक कायम राख्नुपर्छ । ख्रीष्टीय विश्वासको सम्बन्धमा सिद्धान्तसम्मत विश्वास हुनु पुग्दैन, तर शास्त्रसम्मत ख्रीष्ट-विश्वासीमा सुविवेक पनि हुनुपर्छ ।

यस सम्बन्धमा श्री ह्यामिल्टन स्मिथले यसो भनेका छन्:

‘दान-वरदान हुनुभएका र सेवासङ्गतिहरूमा सबैका आँखाहरूमा लगातार सेवा गर्नुपर्ने दाजुभाइहरूहो, यस कुरामा होशियार हुनुहोस् ! किनकि सेवामा नित्य व्यस्त रहनुपर्ने, नित्य प्रचार गर्नुपर्ने र मानिस-हरूको सामु सेवा पुर्याउनुपर्ने भएको हुनाले परमेश्वरको सामु कसैले नदेखे आफ्नो भक्तिको जीवन कायम राख्न नबिर्सनुहोस् ! किनभने पवित्रशास्त्रले हामीलाई चेताउनी दिएर भन्छ: कौशल वक्ताको रूपमा प्रचार गरेर वा स्वर्गदूतहरूका भाषाहरू बोलेर पनि बेकामे हुन सकिन्छ; यो सम्भव छ । तर परमेश्वरका निम्ति फल फलाउनु हो भने, र भावी दिनमा आफ्नो सेवकाइका निम्ति इनाम पाउनु हो भने, हामीले भक्तिको जीवन कायम राख्नुपर्छ । सबै साँचो सेवा भक्तिको जीवनबाट शुरु हुन्छ र भक्तिको जीवनबाट बग्नुपर्छ ।’ 4)

पावलको जमानामा जिउने कतिजना विश्वासीहरूले असल विवेक कायम राखेनन् र आफूबाट पर सारे । यसकारण तिनीहरूले आफ्नो विश्वासको जहाज डुबाइहाले । तिनीहरू त्यस मूर्ख मल्लाहसित बराबर थिए, जुन मल्लाहले कम्पासरूपी दिक्साधन-यन्त्र समुद्रमा फ्याँकेको छ ।

आफ्नो विश्वासको जहाज डुबाउनेहरू साँचो विश्वासीहरू थिए, तर तिनीहरूले एउटा कमलो र नरम विवेक कायम राखेनन् । हामी तिनीहरूको इसाई जीवन केसित तुलना गरौं ? त्यो त समुद्रमा उत्रेको एउटा भड्किलो पानी-जहाज थियो, तर हावामा फरफराउने भण्डहरू र

जहाजभरि पोतमालहरू लिएर बन्दरगाहमा फर्कनुको सट्टामा त्यो पानी-जहाज चट्टानहरूमाथि ठोकेर डुब्यो । यसरी तिनीहरूले आफूमाथि शर्म र आफ्नो गवाहीमाथि बदनाम ल्याए ।

१ तिमोथी १:२०: हुमेनियस र अलेकजान्डरचाहिँ २ तिमोथी २:१७ र ४:१४ पदमा नाम लिएका व्यक्तिहरू थिए कि थिएनन्, सो हामी जान्दैनौं । अनि तिनीहरूले गरेको निन्दाको विषयमा हामी पनि अनजान छौं । तिनीहरूको विषयमा यति जानकारी मिलेको छ: तिनीहरूले सुविवेक कायम राखेनन् र तिनीहरूले निन्दा वा ईश्वर-निन्दा गरे । नयाँ नियममा कसैको निन्दा गर्नु र परमेश्वरको विरोधमा निन्दापूर्ण शब्द बोल्नु एकै शब्द हो ।⁵⁾ यसकारण यहाँ यस शब्दको मतलब कसैको विरोधमा खराब बोलेको वा कसैको अपमान र बदनाम गरेको अर्थ लिन सक्छ । निन्दा भन्ने शब्दले तिनीहरूको जीवनको दुश्चरित्र र तिनीहरूको मुखको बोलीवचन बयान गरेको हुन सक्छ । आफ्नो विश्वासको जहाज डुबाउँदाखेरि निश्चय नै मानिसहरूले तिनीहरूबाट सत्यको मार्गको निन्दा गर्ने निहुँ पाए; अनि यसरी नै तिनीहरूको जीवन निन्दाको पात्र र प्रतीक बन्यो ।

एक समयमा उज्ज्वल र प्रभावशाली ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले आफ्नो विवेक चुप गराएको कारणले उनीहरू कसरी पथभ्रष्ट भएर त्रुटिमा फसे, सो कुरा देखाउने दुःखान्त तिनीहरूको जीवन हो ।

प्रेरित पावलले यहाँ के लेख्छन् भने, तिनले यी मानिसहरूलाई शैतानको हातमा सुम्पे । कतिजना बाइबल-विद्वान्हरूले पावलका यी शब्दहरू यी दुईजनालाई बहिष्कार गर्ने सन्दर्भमा लेखिएका बुभ्छन् । तिनीहरूको विचारमा, पावलले यी दुईजनालाई स्थानीय मण्डलीबाट निकालिदिए; अनि यस प्रकारको कारवाहीले तिनीहरूलाई पश्चात्तापी तुल्याउँछ कि र तिनीहरू प्रभुको सङ्गतिमा र उहाँका जनहरूको सङ्गतिमा पुनर्स्थापित होऊन् भने हेतुले अपनाइयो रे । तर यस प्रकारको धारणामा समस्या के देखिन्छ भने, बहिष्कार गर्ने काम एउटा स्थानीय मण्डलीको काम हो; यो प्रेरित पावलको पेवा होइन । अनि पहिलो कोरिन्थीको पत्रको

पाँच अध्यायमा पावलले कौटुम्बिक व्यभिचार गरेको भाइलाई सरासर बहिष्कार गरेनन्, तर कोरिन्थका विश्वासीहरूलाई यसो गर्ने सल्लाह र अर्ती दिए ।

यस पदको अर्को चलती व्याख्या यस प्रकारको छः शैतानको हातमा सुम्पिने अधिकार केवल प्रभुका प्रेरितहरूसँग थियो; यसकारण हिजोआज यस प्रकारको व्यवहार देखिँदैन; किनभने वर्तमान समयमा प्रेरितहरू छैनन् । यस धारणाअनुसार प्रेरितहरूसँग पाप गर्ने भाइबहिनीलाई शैतानको हातमा सुम्पिने अधिकार थियो, जसको फलस्वरूप शारीरिक सास्ती र पीडा, अँ, शारीरिक मृत्यु समेत सम्भव हुनेथियो, हननिया र सफिराको जीवनमा जस्तो (प्रेरित ५:१-११) । यहाँ, यस पदमा अपनाइएको अनुशासनको कार्य निश्चय सुधारको निम्ति व्यवहारमा ल्याइएको थियोः तिनीहरूले निन्दा नगर्ने पाठ सिकून् । तिनीहरूलाई दण्डको आज्ञा दिने कुरा, तिनीहरूलाई नष्ट गर्ने कुरा होइन, तर तिनीहरूको ताडूना गर्नु नै यस कारवाहीको उद्देश्य थियो ।

खण्ड ३) १ तिमोथी २:१-३:१६: मण्डलीको सञ्चालनसम्बन्धि पावलका व्यावहारिक अर्तीहरू

क) १ तिमोथी २:१-७: प्रार्थनाको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

यहाँसम्म आएर पावलले तिमोथीलाई भूटा शिक्षकहरूको सिलसिलामा उनको पहिलो कार्यभार सुम्पिसके । यसकारण तिनी अघि बढ्छन्, र प्रार्थनाको विषय उठाउँछन् । यस खण्डको सन्दर्भ सार्वजनिक प्रार्थना हो; यसमा सबैजना एक मत भएका छन् । तर यस खण्डमा सिकाइएको हरेक कुरा व्यक्तिगत प्रार्थनामा पनि लागू हुन्छ; यसमा दुईमत छैन ।

१ तिमोथी २:१: सबै मानिसहरूका निम्ति गरिने प्रार्थना हाम्रो सौभाग्य हो, र हाम्रो कर्तव्य पनि हो । हाम्रो सम्पर्कमा आएका मानिसहरूको पक्षमा प्रार्थना गर्दा परमेश्वरको सामु हाम्रो सुनाइ हुन्छ; यो हाम्रा निम्ति कति ठूलो सौभाग्य हो । अनि हामीलाई सबै मानिसहरूका निम्ति प्रार्थना गर्ने ऋण लागेको छ; तिनीहरूका निम्ति तिनीहरूले सुसमाचार सुनून् र मुक्ति पाऊन् भन्ने हाम्रो प्रार्थना हुनुपर्छ । यो हाम्रो कर्तव्य हो ।

पावलले यहाँ चार किसिमका प्रार्थनाहरू प्रस्तुत गर्छन्: विन्ती, प्रार्थना, निवेदन र धन्दयादहरू। पहिला तीन किसिमका प्रार्थनाहरूको बीचमा छुट्ट्याउनु गाह्रो छ। विन्तीचाहिँ एउटा अर्जा, एउटा आग्रह गरिने अनुरोध, कुनै विशेष आवश्यकताका निम्ति गरिने एउटा सुनिश्चित माग हो। अनि प्रार्थनाहरूचाहिँ? साधारण अर्थमा भक्तिसाथ परमेश्वरको नजिक जाने जुनसुकै माध्यम प्रार्थना भन्नपर्ला। अनि निवेदनहरूचाहिँ अन्तर्विन्ती हुन्, अँ, अरू मानिसहरूको पक्षमा परमेश्वर हाम्रा सर्वसर्वालाई चढाइएका विन्तीहरू हुन्। अनि धन्यवादहरूचाहिँ – धन्यवाद चढाउँदा हामी आफ्ना प्रभुको अनुग्रह र भलाइको सम्भना गर्छौं र उहाँको सामु आफ्नो कृतज्ञता प्रकट गर्दै हाम्रो हृदयको धन्यवाद पोख्छौं।

यस पदको संक्षिप्त सार दिँदा हामी यसो भन्न सक्छौं: सबै मानिसहरूका निम्ति प्रार्थना चढाउँदाखेरि हामी नम्र हुनुपर्छ, अनि भक्तिसाथ, भरोसासाथ र धन्यवादसाथ तिनीहरूका निम्ति अन्तर्विन्ती-प्रार्थना गर्नुपर्छ।

१ तिमोथी २:२: 'राजाहरू र सबै उच्च पदाधिकारीहरूका निम्ति' गरिने विन्ती हाम्रा प्रार्थनाहरूमा एउटा विशेष ठाउँ पाउनुपर्छ। किनभने पावलले हामीलाई नयाँ नियममा अर्को पदमा सम्भाउँछन्, कि जति अधिकारीहरू छन्, ती अधिकारीहरूले परमेश्वरद्वारा नियुक्ति पाएका छन् (रोमी १३:१)। तिनीहरू हाम्रो भलाइका निम्ति स्थापित गरिएका परमेश्वरका सेवकहरू हुन् (रोमी १३:४)।

यो पत्र सम्राट नेरोको पालोमा लेखिएको पत्र हो भन्ने कुरा हाम्रो यादमा रहोस्! तब यस पदको अर्थमा विशेष स्वाद छ। किनकि यी क्रूर सम्राटले घरिघरि ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको घोर सतावट गरे। तर ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले सरकारका अधिकारीहरूका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ भन्ने आदेश यस दूर्व्यवहारद्वारा प्रभावित भएन, खारिज भएन। नयाँ नियमको शिक्षाअनुसार ख्रीष्ट-विश्वासीहरू आफ्नो सरकारको अधीनतामा बस्नुपर्छ र त्यसप्रति विश्वासी रहनुपर्छ। तर केवल जुन सरकारले उनीहरूलाई परमेश्वरको आज्ञा उल्लङ्घन गर्न लाउँछ, त्यस सरकारका आदेशहरू

उनीहरूले मान्नुपर्दैन; किनकि उनीहरूको प्रथम कर्तव्य परमेश्वरप्रति हो । ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले सरकारको विरोधमा कुनै आन्दोलन, क्रान्ति, हूलढङ्गा र अत्याचारमा भाग लिनुहुँदैन । परमेश्वरको विरोधमा पारित सरकारी आदेश उनीहरूले पालन नगरून्, बस यति । उनीहरूले योभन्दा बढ्ता केही पनि नगरून् । अनि यसको निम्ति उनीहरूलाई दण्ड दिइन्छ भने उनीहरूले चुपचापसित यसको सजायमा सुम्पिदिऊन् र दण्ड सहिदिऊन् ।

‘... र हामी सारा भक्ति र इमानदारीमा शान्ति र चैनको जीवन बिताउन पाऔं !’ प्रेरित पावलले यहाँ शासकहरूका निम्ति गरिने प्रार्थनाको मुख्य कारण बताउँछन् । एउटा सुदृढ र सुस्थिर सरकार हाम्रो भलाइको निम्ति हो । हाम्रो देश सदैव क्रान्ति, गृहयुद्ध, अशान्ति, अव्यवस्था र अराजकता आदि कुराबाट बाँच्न पाओस् !

१ तिमोथी २:३: हामीले सबै मानिसहरूका निम्ति, विशेष राजाहरू र सबै अधिकारीहरूका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ; किनभने यो परमेश्वरको दृष्टिमा असल र ग्रहणयोग्य हुन्छ । यो कुरा आफैमा असल रहेछ; अनि हाम्रा मुक्तिदाता परमेश्वरको दृष्टिमा ग्रहणयोग्य रहेछ । पावलले परमेश्वरलाई कुन उपाधि दिएका छन्? यो महत्त्वपूर्ण छ । परमेश्वर मुक्तिदाता हुनुभएको कारणले सबै मानिसहरूले मुक्ति पाएको चाहना गर्नुहुन्छ । यसकारण जब हामी सबै मानिसहरूका निम्ति यस सिलसिलामा प्रार्थना गर्छौं, तब हामी उहाँको इच्छाअनुसार प्रार्थना गर्छौं ।

१ तिमोथी २:४: हामीले तीन पदमा ख्याल गरिरहेको कुराको थप स्पष्टीकरण यस पदले दिन्छ । सबै मानिसहरूले मुक्ति पाऊन् – यो परमेश्वरको इच्छा हो (इजकिएल ३३:११; यूहन्ना ३:१६; २ पत्रस ३:९) । यसकारण हामीले सबै ठाउँका सबै मानिसहरूका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ ।

मुक्ति पाउने सम्बन्धमा दुईवटा पक्ष हुन्छन्, परमेश्वरको पक्ष र मानिसको पक्ष । अनि यी दुवै पक्षहरू यस पदमा सफासँग प्रस्तुत गरिएका छन् । मानिसहरूले मुक्ति पाउनैपर्छ । अनि यस वाक्यको क्रिया-पदको

कारक कर्मवाच्य-कारक रहेछ । यसर्थ मानिसले आफूलाई बचाउन सक्दैन, तर परमेश्वरले मानिसलाई बचाउनुपर्छ । मुक्ति पाउने सम्बन्धमा परमेश्वरको पक्ष यही हो ।

तर मानिसले मुक्ति पाउनु हो भने, ऊ सत्यताको ज्ञानमा आउनैपर्छ । परमेश्वरले कसैलाई त्यसको इच्छाको विरोधमा बचाउनुहुन्न । उहाँले स्वर्गमा द्रोहीहरूको सङ्ख्या बढाउनुहुन्न । मानिस उहाँकहाँ आउनैपर्छ, जसले यसो भन्नुभयो: 'बाटो, सत्य र जीवन म नै हुँ' (यूहन्ना १४:६) । मुक्ति पाउने सम्बन्धमा मानिसको पक्ष यही हो ।

निस्सन्देह, यस पदले सर्वमुक्तिवाद सिकाउँदैन; यो कुरा सुस्पष्ट छ । सबै मानिसहरूले मुक्ति पाउने इच्छा परमेश्वरको हो; तर सबै मानिसहरूले मुक्ति पाउँदैनन् । इस्राएलीहरूले अठतीस वर्षसम्म मरुभूमिमा हिँडुल गरून् भन्ने कुरा परमेश्वरको इच्छा के थियो र ? तर तिनीहरूले ठीक त्यही गरे । उहाँले यसो हुन दिनुभयो; तर यो उहाँको आशिषको योजनाभित्र थिएन । उहाँले तिनीहरूको विषयमा योभन्दा उत्तम-उत्तम कुराहरू सोच्नुभयो ।

१ तिमोथी २:५ : चार पदसित यस पदको सम्बन्ध कसरी जोडिन्छ, सो शुरुमा त्यत्ति स्पष्ट नहोला, तर यसो लेख्दा पावलको विचार यस प्रकारको थियो: परमेश्वर एकैजना हुनुहुन्छ । यसकारण उहाँ सबै मानिसहरूको परमेश्वर हुनुहुन्छ । अनि सबै मानिसहरूका निम्ति गरिने हाम्रो प्रार्थना उहाँको सामु आउनुपर्छ । मानिसहरूको मुक्ति चाहना गर्नुहुने एकमात्र परमेश्वर उहाँ हुनुहुन्छ । धेरै ईश्वरहरूको बीचमा उहाँ एकजना हुनुभएको भए उहाँले सबै मानिसहरूको के वास्ता गर्नुहुनेथियो ? उहाँले आफ्ना उपासकहरूलाई मात्र ख्याल गर्नुहुनेथियो ।

दोस्रो कुरा: परमेश्वर र मानिसहरूको बीचमा मध्यस्थ एकैजना हुनुहुन्छ । यसो हो भने परमेश्वरकहाँ जाने एउटै मात्र बाटो रहेछ । कसैका निम्ति अर्को दोस्रो बाटो छँदैछैन । एकजना मध्यस्थ बीचमा, दुईवटा पक्षहरूको बीचमा खडा हुन्छन्, र उनले पक्ष र विपक्षसित कुरा गर्छन् । ख्रीष्ट येशू मानिस हुनुभएको कारणले परमेश्वरले उहाँद्वारा मानिसहरूसित

व्यवहार गर्न सक्नुहुन्छ र तिनीहरूलाई पापहरूको क्षमा प्रधान गर्न सक्नुहुन्छ। अनि एउटा पापी मानिस परमेश्वरको नजिक कसरी जान सक्छ? त्यसले येशू ख्रीष्टद्वारा यसो गर्न सक्छ, र यसरी ऊ कुनै हालतमा पनि इन्कार गरिनेछैन।

ती एकमात्र मध्यस्थ ख्रीष्ट येशू ती मानिस हुनुहुन्छ। प्रभु येशूको परमेश्वरत्वमाथि नजर नलाउँदा यो सत्यता इन्कार गरिएको छैन। तर परमेश्वर र मानिसहरूको बीचमा मध्यस्थ हुनलाई प्रभु येशू परमेश्वर र मानिस हुनुपर्छ। प्रभु येशू अनादिकालदेखि परमेश्वर हुनुहुन्थ्यो; तर उहाँ मानिस बन्नुभयो, र बेतलेहेममा जन्म लिनुभयो। उहाँ सारा मानव-जातिको प्रतिनिधित्व गर्नुहुन्छ। प्रभु येशू परमेश्वर र मानिस हुनुहुन्छ; यो कुरा उहाँको 'ख्रीष्ट येशू' भन्ने नामले प्रस्तुत गर्छ। ख्रीष्ट भनेर उहाँ परमेश्वरको मसिह अर्थात् उहाँको अभिषिक्त जन हुनुहुन्छ। अनि देहधारी हुनुभएको बेलामा उहाँको नाम येशू राखियो।

यस पदले कन्या मरियम, स्वर्गदूतहरू र सन्तहरूले परमेश्वर र मानिसहरूको बीचमा मध्यस्थको काम गर्छन् भन्ने सार्वजनिक धारणा स्पष्ट रूपले नकार्दछ। किनभने मध्यस्थ एकैजना हुनुहुन्छ; अनि ती एकमात्र मध्यस्थको नाम ख्रीष्ट येशू हो।

पुरानो नियमको सन्देश र नयाँ नियमको सन्देशको विषयमा यस पदको संक्षिप्त सार यस प्रकारको छ: परमेश्वर एकैजना हुनुहुन्छ – पुरानो नियममा इस्राएली जातिलाई सुम्पिएको सन्देश यही थियो भने, मध्यस्थ एकैजना हुनुहुन्छ भन्ने सन्देश ख्रीष्टको मण्डलीलाई नयाँ नियममा सुम्पियो। जसरी इस्राएली जातिले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गरेन, तर त्यसमा चुकेर मूर्तिहरूलाई पूजा गरे; त्यसरी नै मण्डली पनि आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्नबाट चुकेको छ, किनकि त्यसले विभिन्न मध्यस्थहरू प्रस्तुत गरेको छ, जस्तै मरियम, सन्तहरू, पदरीहरू आदि।

१ तिमोथी २:६: सबै मानिसहरूका निम्ति परमेश्वरको चाहना तिनीहरूले मुक्ति पाउनु हो। यस खण्डको जोड यसैमा छ। यो कुरा यहाँ, यस पदमा अभै स्पष्ट पारिन्छ। किनभने ख्रीष्ट येशूले आफूलाई सबैका

निम्ति छुटकाराको दामको रूपमा दिइहाल्नुभयो । कसैको रिहाको निम्ति तिर्नुपर्ने दाम छुटकाराको दाम भनिन्छ । अनि याद गर्नुहोस्: यो छुटकाराको दाम सबैका निम्ति दिइएको हो । प्रभु येशूले क्रूसमा पूरा गर्नुभएको त्राणको काम सबै पापी मानिसहरूलाई बचाउन पर्याप्त थियो – यसको अर्थ यो हो । सबै मानिसहरूले मुक्ति पाउनेछन् भन्ने अर्थ यस वाक्यको मतलब कहाँ हो र? यो त मानिस-मानिसको इच्छामा निर्भर गर्छ ।

बाइबलका यस्ता धेरै पदहरू छन्, जुन पदहरूले ख्रीष्ट येशूको मृत्यु हाम्रो सट्टामा गरिएको स्थानापन्न मृत्यु थियो भन्ने कुरा सिकाउँछन् । उहाँ सबै मानिसहरूको बदलीमा मर्नुभयो । सबै मानिसहरूले यो ग्रहण गरून् वा ग्रहण नगरून्, यसमा पर्बाह छैन; किनभने ख्रीष्ट येशूको त्राणात्मक मृत्युले सबै मानिसहरूका निम्ति तिनीहरूको पापको ऋण तिर्न पर्याप्त हुन्छ ।

यसको साक्षी ठीक समयमा दिइन्छ; किनभने हाम्रो सट्टामा भएको, ख्रीष्ट येशूको यस स्थानापन्न त्राणको कामको साक्षी लुक्दै, तर आफ्नो समयमा प्रकट हुनेछ । सबै मानिसहरूले मुक्ति पाऊन् – परमेश्वरको इच्छा छ । अनि उहाँले सबै मानिसहरूका निम्ति ख्रीष्ट येशूमा मुक्तिको प्रबन्ध गर्नुभयो । यही परमेश्वरले हुकुम गर्नुभयो, कि यस अनुग्रहको युगमा सुसमाचारको शुभ सन्देश निस्केर सबै मानिसहरूकहाँ पुगोस् । अनुग्रहको युगमा जिउन पाएकोमा हामी कति भाग्यमानी छौं ! परमेश्वरले हामी मानिस-जातिलाई आशिष नदिनु कहाँ हो र? के तपाईंले देख्नुभयो? उहाँ आफ्नो तर्फबाट कति इमानदार हुनुहुन्छ । हामीप्रति उहाँको शुभेच्छा कति सच्चा र पवित्र छ ! ! यहाँ प्रमाणमाथि प्रमाण प्रस्तुत गरिएको छ ।

१ तिमोथी २:७: सबै मानिसहरूले मुक्ति पाउनुमा परमेश्वरको इच्छाको अन्तिम प्रमाण अब पेश गरिन्छ । किनकि पावलको शब्द सुन्नुहोस्: तिनी अन्यजातिहरूका प्रचारक र प्रेरितको रूपमा, अँ, तिनीहरूको शिक्षकको रूपमा नियुक्त भए । अनि उहिले जस्तै अहिले पनि

अन्यजातिका मानिसहरूको जनसङ्ख्या यस संसारमा एकदम बढी छ । यहूदी जातिजस्तै अल्पसङ्ख्य मानिसहरूकहाँ होइन, तर यस संसारका जाति-जातिका सबै मानिसहरूकहाँ प्रेरित पावल पठाइए ।

तिनले आफ्नो विषयमा के भनेका छन् ? तिनी एक प्रचारक थिए; तिनी एक प्रेरित थिए; तिनी एक शिक्षक थिए । मेरो विचारमा, प्रचारकको अनुवाद सुसमाचार घोषणा गर्ने राजदूत हुनुपर्नेथियो । अनि प्रेरितको कामचाहिँ – तिनले सुसमाचार प्रचार गर्नुको साथै मण्डलीहरू स्थापित गर्छन्, स्थानीय मण्डलीहरूलाई तिनीहरूको शासन-प्रशासन, सञ्चालन र अनुशासनमा मार्ग-दर्शन दिन्छन् र प्रभु येशू ख्रीष्टबाट अधिकार प्राप्त, उहाँद्वारा पठाइएको सेवकको रूपमा बोल्न सक्छन् । अनि शिक्षकले परमेश्वरका जनहरूले बुझ्ने गरी उहाँको वचनको अर्थ खोल्न सक्छन् ।

‘अन्यजातिहरूको शिक्षक हुँ’ भन्ने दाबी अझै दृढ पार्न पावलले ‘म ख्रीष्टमा सत्य बोल्छु, भूट बोल्दिनँ’ भन्ने कुरा थपेर लेख्छन् । अनि ‘विश्वास र सत्यतामा’ भन्ने शब्दमा हामी कुन अर्थ लगाऔं ? प्रेरित पावलको शिक्षा दिने सेवकाइ विश्वासयोग्य र सच्चा थियो । अनि तिनको शिक्षाअन्तर्गत विश्वास र सत्यता तिनले सिकाएका मुख्य विषयहरू थिए । तिनले अन्यजातिका मानिसहरूलाई विश्वास र सत्यताको सम्बन्धमा शिक्षा दिन्थे ।

ख) १ तिमोथी २:८-१५: पुरुष र स्त्रीहरूको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी २:८: पावल यहाँ सार्वजनिक प्रार्थनाको विषयतिर फर्कन्छन्, र परमेश्वरका जनहरूलाई प्रार्थनामा कस-कसले अगुवाइ गर्नुपर्छ, सो कुरामाथि हाम्रो ध्यान खिच्छन् । ‘म चाहन्छु कि ...’ भन्ने शब्दबाट शुरु गरेर पावलले यस सम्बन्धमा आत्माको प्रेरणाले युक्त आफ्नो सक्रिया, दत्तचित्त इच्छा प्रकट गर्छन् ।

नयाँ नियम लेखिएको ग्रीक भाषामा दुईवटा शब्द छन्, जुन शब्दको अनुवाद मानिस हुन्छ । एउटा शब्दको साधारण अर्थ मानव-जातिको

जुनसुकै मानिस नै हो, अनि अर्को शब्दको अर्थ पुरुष हो, जुन शब्दले पुरुषहरूलाई स्त्रीहरूबाट छुट्ट्याउँछ। अनि यस ठाउँमा यही पुरुष भन्ने शब्द प्रयोग गरिएको छ। यसर्थ सार्वजनिक प्रार्थनामा अगुवाइ गर्नेहरू पुरुषहरू हुनुपर्छ, स्त्रीहरू होइनन्। अनि पुरुषहरू भन्नाले सबै दाजुभाइहरू र सबै लोग्ने मानिसहरू बुझिन्छन्, एल्डरहरू मात्र होइन।

‘हरेक ठाउँमा’ भन्ने वाक्यांशले हरेक ख्रीष्ट-विश्वासीले जुनसुकै समयमा र जुनसुकै ठाउँमा प्रार्थना गर्न सक्छ भन्ने अर्थ लिन सक्छ। तर यस खण्डको सन्दर्भ सार्वजनिक प्रार्थना भएको हुनाले हामीले यस पदमा निम्न अर्थ लगाउनु भन्नु उचित देखिन्छ: जहाँ-जहाँ दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरू प्रार्थना गर्न भेला भएका छन्, त्यहाँ-त्यहाँ दाजुभाइहरूले प्रार्थनामा अगुवाइ गर्नुपर्छ, दिदीबहिनीहरूले होइन।

सार्वजनिक प्रार्थनाको सम्बन्धमा अभै तीनवटा अनिवार्य कुराहरू थपिएका छन्। पहिले, दाजुभाइहरूले प्रार्थना गर्दा पवित्र हातहरू उठाउनुपर्छ। यहाँ प्रार्थना गर्नेले आफ्ना हातहरू उठाएको मुद्रामाथि भन्दा उसको मनभित्रको शुद्ध अवस्थामा जोड दिइएको छ; किनभने उसका हातहरू पवित्र हुनुपर्छ। अनि पवित्र हातहरू भन्नाले मानिसको सम्पूर्ण जीवनको चाल बुझिन्छ। दोस्रो, प्रार्थना गर्ने दाजुभाइ विनाक्रोधको हुनुपर्छ। रिस गर्ने बानी भएको दाजुभाइले स्थानीय मण्डलीमा उठेर त्यहाँ भेला भएकाहरूको पक्षमा कसरी प्रार्थनामा आफ्नो सोर उठाउन सक्छ? त्यो उसलाई सुहाउँदैन। अन्तमा, प्रार्थना गर्ने दाजुभाइमा शङ्का हुनुहुँदैन। प्रार्थना गर्ने दाजुभाइमा प्रार्थना सुन्नुहुने र प्रार्थनाको उत्तर दिनुहुने परमेश्वर-माथिको विश्वास हुनुपर्छ। किनभने उहाँ हाम्रो प्रार्थना सुन्न र उत्तर दिन पूरा इच्छुक र हर तरहले सक्षम हुनुहुन्छ। प्रार्थना गर्नलाई प्रार्थना गर्ने दाजुभाइमा हुनुपर्ने अनिवार्य गुणहरूको संक्षिप्त सार यस प्रकारले दिन्छौं: आफ्नो विषयमा प्रार्थना गर्ने दाजुभाइले पवित्र र शुद्ध चरित्र देखाउनुपर्छ; मानिसहरूको सम्बन्धमा उसले प्रेम र मेलमिलापको व्यवहार देखाउन सक्नुपर्छ; अनि परमेश्वरको सम्बन्धमा ‘तर’ र ‘यदि’ भन्ने शङ्का नगरी उहाँमाथि पूरा भरोसा राखेको कुरा देखाउनुपर्छ।

१ तिमोथी २:९: सार्वजनिक प्रार्थनामा प्रार्थनाको अगुवाइ गर्नेहरूको व्यक्तिगत गुणहरू प्रकट गरेपछि प्रेरित पावल अबचाहिँ प्रार्थना-सभामा उपस्थित भएका दिदीबहिनीहरूमाथि ध्यान दिन लाग्छन्। तिनको भनाइअनुसार पहिलो कुरा के हो भने, 'दिदीबहिनीहरूले लज्जालु स्वभाव र आत्मसंयमसित सुहाउने वस्त्रले आफूलाई सिँगारून्।' श्री जोह्न क्रिस्टोस्टमले सुहाउने वस्त्रको परिभाषा गरेका छन्, जसको सुनमा कुनै सुगन्ध थप्न सकिँदैन होला। उनले यसो भनेका छन्:

‘अनि मर्यादासित सुहाउने वस्त्र के हो? यस प्रकारको वस्त्रले दिदीबहिनीहरूको शरीर पूरा ढाक्नुपर्छ र श्लील हुनुपर्छ; यस वस्त्रमा बढी सिँगारपटार हुनुहुँदैन। किनभने श्लील र अश्लील वस्त्र हुन्छन्। अनि हे दिदीबहिनीहरूहो, तिमीहरूको चाहिँ कसो हो? के बाटिएको कपाल लिएर र सुनका गरगहनाहरू लाएर तिमीहरू प्रार्थना गर्न परमेश्वरको उपस्थितिको खोज गर्छौं? के तिमीहरू कुनै नाच, विवाह वा रङ्गशालामा भेला भएका छौं? त्यस्ता अवसरहरूमा दामी-दामी वस्त्र सुहाउँलान्। तर परमेश्वरको उपस्थितिमा यसको एउटा पनि चाहिँदैन। तिमीहरू प्रार्थना गर्न आएका छौं; तिमीहरू आफ्ना पापहरू स्वीकार गर्न आएका छौं; तिमीहरू आफ्ना भूलदोषहरू मात्र आएका छौं; तिमीहरू प्रभुलाई पुकार्न आएका छौं। ... तब यस कुरासित नमिल्ने सबै कुराहरू हटाओ! तिमीहरूलाई कपट गरेको पापको दोष किन लागोस्?’ ७

लज्जालु स्वभावसित सुहाउने वस्त्र भन्नाले दिदीबहिनीहरू शर्म र लाज ल्याउने जुनसुकै कुराबाट बाँच्नुपर्छ। यसकारण दिदीबहिनीहरू लज्जालु, शालीन र विवेकशील हुनुपर्छ। आत्मसंयमसित सुहाउने वस्त्र भन्नाले दिदीबहिनीहरू किसिम-किसिमको, रङ्गीचङ्गी वस्त्र लाउने इच्छामा लगाम लगाउन सक्नुपर्छ र आफ्नो इच्छा वशमा राख्न सक्नुपर्छ। यसको मतलब यही हो: दिदीबहिनीहरूले कसैको आकर्षण आफूतिर खिच्न चाहँदैनन्। तर दामी-दामी, भड्किला लुगाहरूले यसो गर्ने गर्छन्। आफ्नो पहिरनको विषयमा वाह-वाह पाउन खोज्ने काम नगर्नुहोस्, कसैको आरिस नउठाउनुहोस्! तपाईं परमेश्वरको उपासना गर्न आउनुभएको हो।

तब तपाईं अरूको ध्यान किन भङ्ग गर्नुहुन्छ ? यस कुरामा अर्को खतरा पनि छ । तपाईंले लगाउनुभएको लुगा चिटिक्क, छाँट मिलेको होस्, तर मैला नहोस्, थाङ्ना नहोस्, पुरानो सज्जाको नहोस् ! पहिरनको विषयमा दिदीबहिनीहरू घोडाको यताबाट पनि र उताबाट पनि लड्नुहुँदैन । पवित्र धर्मशास्त्रको शिक्षाअनुसार पहिरनमा सन्तुलित रहन सक्नुपर्छ ।

सन्तुलनदेखि बाहिरका कुराहरूमध्ये बाटिएको केश, सुनको गहना, मोतीहरू र दामी-दामी वस्त्र आउँछन् । यी कुराहरूबाट बाँच्नु छ । बाटिएको केश भन्नाले हृददेखि बाहिरका असाधारण केशविन्यानहरू बुझ्नुपर्छ, साधारण चुल्हाचुल्ठी होइन; किनभने यस्ता साधारण चुल्हाहरू सुहाउँदा छन् । प्रार्थना गर्ने बेलामा गहनाहरू र भङ्किला लुगा किन चाहियो ? आफूतिर आकर्षण खिचुबाहेक ती अरू केही कामका हुँदैनन् । अनि यो कुनै हालतमा पनि प्रार्थना गर्ने दिदीबहिनीहरूलाई सुहाउँदैन ।

१ तिमोथी २:१०: दिदीबहिनीहरूको शृङ्गारको विषयमा सकारात्मक पक्ष पनि छ, अनि यो पक्ष यस पदमा कुरा गरिन्छ । भक्ति गर्ने स्त्रीहरूलाई सुहाउने शृङ्गार तिनीहरूले पूरा गर्दै गरेका असल कामहरूमा छ । यस प्रकारको पहिरनले परमेश्वरसँग सङ्गति गर्न चाहनेहरूमध्ये कसैको ध्यान भङ्ग गर्दैन, तर बरु उहाँसित अभै सङ्गति राख्नलाई उत्साह दिन्छ । यस प्रकारको पहिरनले कसैको मनमा आरिस, डाहा र इबी पैदा गर्दैन, तर बरु अरूलाई यस असल नमुनाको देखासिकी गर्न गराउँछ । असल कामहरूचाहिँ पास्टरी पत्रहरूको प्रमुख विषय हुन् । काँटाको एकतिर खाँटी शिक्षारूपी ढक छ भने त्यसको अर्कोपट्टि त्यसको बराबर असल कामहरूरूपी माल हुनुपर्छ, तब मात्र उचित र सठीक सन्तुलन मिल्छ ।

१ तिमोथी २:११: अब मण्डलीका सभाहरूको विषयमा कुरा आयो: सार्वजनिक सेवासङ्गतिहरूमा दिदीबहिनीहरूको भाग यस प्रकारको छ: पूरा रूपले अधीनतामा बसेर तिनीहरूले चुपचापसित सिक्नुन् । यस विषयमा अरू सन्दर्भ-पदहरू पनि छन्, जस्तै १ कोरिन्थी ११:३-१५; १ कोरिन्थी १४:३४-३५ । अनि यहाँको शिक्षा ती खण्डमा प्रस्तुत गरिएको शिक्षासित मेल खान्छ ।

१ तिमोथी २:१२: जब पावलले 'म स्त्रीलाई शिक्षा दिने अनुमति दिन्न' भन्छन्, तब तिनले परमेश्वरको आत्माको प्रेरणा पाएर यसो भनेका छन्। कतिजनले यसमा स्त्रीजातिप्रति पावलको पूर्वाग्रह देख्न खोज्छन्। तर यसमा तिनीहरू गलत छन्। किनभने यहाँ तिनले आफ्नो व्यक्तिगत विचार व्यक्त गरेका छैनन्। परमेश्वरको दिव्य आदेशअनुसार मण्डलीका सभाहरूमा दिदीबहिनीहरूको सार्वजनिक शिक्षा दिने सेवकाइ हुनुहुँदैन। तिनीहरूले आफ्ना छोराछोरीहरूलाई लगायत केटाकेटीहरूलाई सिकाउन सक्छन् (२ तिमोथी ३:१५); तिनीहरूले जवान स्त्रीहरूलाई सिकाउन पाउँछन् (तीतस २:४)। तर स्त्रीहरूले पुरुषहरूमाथि अधिकार जमाउनुहुँदैन, अर्थात् तिनीहरूमाथि प्रभुत्व चलाउनुहुँदैन। तिनीहरू चुप रहून्, शान्त रहून्। यस पदको दोस्रो भागको सन्दर्भ स्थानीय मण्डलीमा सीमित छैन; यस कुरामा याद दिलाउनु उचित देखिन्छ। यो मानव जातिसित परमेश्वरको व्यवहारको सम्बन्धमा स्थापित भएको आधारभूत नियम हो। पुरुष शिर हो, अनि स्त्री उसको अधीनतामा बस्नुपर्छ। स्त्री पुरुषभन्दा निम्न स्तरकी हो भन्ने धारणा बिलकुल गलत हो। स्त्रीको स्तर पुरुषसित समान हो। तर जब एउटी स्त्रीले पुरुषमाथि अधिकार जमाउँछे वा उसमाथि प्रभुत्व चलाउँछे, तब त्यस स्त्रीले परमेश्वरको इच्छा उल्लङ्घन गरेकी हुन्छे।

१ तिमोथी २:१३: आफ्नो बुँदा पुष्टि गर्न पावल पहिले आदम र हव्वाको सृष्टिको वर्णनमा फर्कन्छन्। 'आदम पहिले बनाइए, त्यसपछि हव्वा।' उत्पत्तिको क्रममा महत्त्व छ। परमेश्वरले पुरुषलाई पहिले बनाउनुभयो; यसमा उहाँको उद्देश्य थियो। पुरुष शिर हुनुपर्छ; पुरुषसँग अधिकार हुनेछ; पुरुषले आदेश दिनेछ, अनि नियन्त्रण, सञ्चालन र निर्णय गर्नेछ। उत्पत्तिको क्रममा स्त्री दोस्री भएकी छे। यसर्थ ऊ आफ्नो पतिको अधीनतामा बस्नुपर्छ। पावलले आफ्नो तर्क सृष्टिको क्रममा आधारित पेश गरेको हुनाले त्यसले स्थानीय संस्कृतिको प्रभाव परेको कुरा बाहेक गर्छ, अँ, त्यसमा कुनै संस्कृतिको प्रभाव परेको छैन भन्ने कुरा प्रमाणित गर्छ।

१ तिमोथी २:१४: तिनको दोस्रो बुँदा यस प्रकारको छ: मानव जातिभित्र पापले कसरी प्रवेश गर्न सक्यो ? दोस्रो बुँदाको प्रसङ्ग यो कुरा हो । सर्प सीधा आदमकहाँ गएन, तर हव्वाकहाँ गएर त्यसले तिनलाई परीक्षामा पारेर तिनीसित भूट बोल्‍यो । परमेश्वरको अभिप्राय के थियो भने, हव्वाले आफ्नो स्वतन्त्र इच्छानुसार गर्नुहुँदैनथियो । तिनी आदमकहाँ जानुपर्नेथियो, र तिनले यो कुरा उनको सामु राख्नुपर्नेथियो । तर यसो नगरेर तिनले शैतानलाई तिनलाई छल्ने मौका दिइन्, र तिनी अपराधमा फसिन् ।

यसको सिलसिलामा हामी यो पनि भनौं: वर्तमान समयका भूटा शिक्षकहरूको चाल हेर्नुहोस् ! लोग्ने काममा गएको बेलामा र स्वास्नी एकलै घरमा रहेकी बेलामा तिनीहरू घर-घरमा घुम्छन् ।

‘आदम बहकाउमा परेनन् ।’ यसो हो भने, उनले जानीबुझी पाप गरे । कतिजना छन्, जसको सुभाउ छ, कि आफ्नी पत्नी पापमा फसेकी देखेर आदमले आफूलाई यस पापमा सुम्पे; किनभने उनले तिनीसितको एकता कायम राख्न चाहे अरे । तर पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलले यसो भन्दैन । परमेश्वरको वचनले के भन्छ ? स्त्री बहकाउमा परिन्, तर आदम बहकाउमा परेनन् ।

१ तिमोथी २:१५: पास्टरीय पत्रहरूमा सबैभन्दा गाह्रो पद यो होला, जुन पदका व्याख्याहरू अनेक दिइएका छन् । कतिजनाको विचारमा, यस पदमा इसाई आमाहरूका निम्ति दिइएको परमेश्वरको प्रतिज्ञा छ रे । तिनीहरूले छोराछोरीहरू जन्माउने बेलामा उहाँले तिनीहरूलाई मृत्युबाट बचाउनुहुन्छ अरे । तर यो सधैं सत्य ठहरिँदैन । किनकि कति ईश्वरभक्त इसाई स्त्रीहरूले नानीहरू जन्माएको बेलामा तिनीहरूको मृत्यु भयो । अरूले त्यस जन्माउने क्रियामा मसीहलाई जन्म दिने विशेष कार्य देख्छन्; अनि तिनीहरूको विचारमा, स्त्रीहरूले त्यस मसीहद्वारा मुक्ति पाउँछन्, जुन मसीहले एउटी स्त्रीबाट जन्मनुभएको छ । तर यस पदको अर्थ यो होला जस्तै हामीलाई लाग्दैन । किनभने पुरुषहरूले पनि यही तरिकाले अर्थात् मसीहमाथि विश्वास गरेर मुक्ति पाउँछन् । अनि स्त्रीको अनन्त मुक्ति उसले

छोराछोरीहरू जन्माएकी फल हो भनेर कसले सिकाउने आँट गर्ला । यस प्रकारको विचार तर्कयुक्त छैन । यो त कामहरूद्वारा मुक्ति पाउने उपाय गनिनेथियो; अनि यो पनि कति असामान्य कामद्वारा !

अब हामी यस पदको सबैभन्दा समझदार व्याख्या पेश गर्छौं । पहिले, 'ऊ बचाउनेछे' भन्ने अर्थ स्त्रीको आत्माको अनन्त मुक्तिपरि पाउनुहुँदैन । यस पदको सन्दर्भ मुक्ति होइन, तर स्थानीय मण्डलीमा स्त्रीहरूको ठहर र भूमिका यस खण्डको पृष्ठभूमि हो । अनि स्त्रीहरूको यो ठहर बचाउनु छ । यस अध्यायमा पावलले यहाँसम्म लेखेको कुराबाट कसैको मनमा कतै के लाग्न सक्छ भने, परमेश्वरका अभिप्राय र उद्देश्यहरूमा स्त्री-जातिका निम्ति कुनै ठाउँ छैन कि के हो ? स्त्री कुनै गन्तीमा नआउने नगण्य व्यक्ति रहिछे । तर यस प्रकारको विचार पावलले अवश्य खण्डन गर्नेथिए । हो, मण्डलीका सभाहरूमा दिदीबहिनीहरूलाई कुनै सार्वजनिक भाग नदिइएको कुरा सत्य हो । तर दिदीबहिनीहरूको महत्त्वपूर्ण सेवकाइ छँदैछ । परमेश्वरले स्त्रीको स्थान घरपरिवारमा ठहराउनुभएको छ । प्रभु येशू ख्रीष्टको महिमा र गौरवका निम्ति आमाहरूले छोराछोरीहरूलाई हुर्काउनुपर्छ । तिनीहरूको विशेष सेवकाइ यही हो । यस सम्बन्धमा यी अगुवाजनहरूका आमाहरूलाई विचार गर्नुहोस्, जुन अगुवाजनहरू वर्तमान समयमा ख्रीष्टको मण्डलीमा सेवारत छन् ! यी आमाहरू कहिल्यै सुसमाचार प्रचार गर्न सार्वजनिक मञ्चमा चढेनन्, तर तिनीहरूले परमेश्वरका निम्ति आफ्ना छोराछोरीहरूलाई हुर्काए-बढाए । यसरी नै तिनीहरूले परमेश्वरका निम्ति फल फलाए र यसरी नै मण्डलीमा तिनीहरूको ठहर बचाइयो ।

श्री जे. पी. लिलेले यसो लेखेका छन्:

'स्त्रीको स्वाभाविक उद्देश्य पत्नी र आमा हुनु हो । अनि जब उसले यो स्थान आफ्नो निम्ति स्वीकार गर्छे, तब ऊ त्यस पापका खराब नतिजाहरूबाट बचाइनेछे, र उसले मण्डलीमा प्रभावशाली स्थान ओगट्न र कायम राख्न सक्नेछे - यस सर्तमा कि, उसको यो आत्मसमर्पण उसको पवित्र पारिएको इसाई चरित्रद्वारा पारित भएको हुनुपर्छ ।' 7)

‘अनि विवाह नगर्ने दिदीबहिनीहरूको विषयमा केकसो हो?’ भन्ने प्रश्न कसैलाई यस ठाउँमा आएर सोध्न मन लाग्ला। यस प्रश्नको उत्तर हामी यस प्रकारले दिन्छौं: यस पदको सन्दर्भ स्त्रीजातिसित परमेश्वरको सामान्य व्यवहार हो। प्रायः सबै इसाई दिदीबहिनीहरू विवाह गर्छन् र नानीहरू जन्माउँछन्। अनि विवाह नगर्ने दिदीबहिनीहरूका निम्ति सार्वजनिक शिक्षा नदिएर वा पुरुषहरूमाथि अधिकार नजमाएर पनि धेरै प्रकारका उपयोगी सेवकाइहरू हुन्छन्।

‘तिनीहरू आत्मसंयमसित विश्वास, प्रेम र पवित्रतामा लागि रहे भने छोराछोरीहरू जन्माएर ऊ बचाइनेछे।’ आउनुहोस्, हामी यस पन्ध्र पदको अन्तमा अर्थ सीमित राख्ने यस वाक्यमा पनि ध्यान दिऔं! ऊ बचाइने तर बचाउनेछे, तर सर्तविना होइन। यो सर्वविनाको प्रतिज्ञा होइन। यहाँ पावलले भन्न खोजेको तत्पार्य के हो भने, पतिपत्नीले इसाई साक्षी कायम राख्नुपर्छ; तिनीहरूले आफ्नो परिवारमा ख्रीष्टको सम्मान खोज्नुपर्छ; अनि आफ्ना छोराछोरीहरूलाई प्रभुको भय र चेटाउनीमा हुर्काउनुपर्छ। तब स्त्रीको स्थानको बचाउ हुन्छ। तर इसाई बुबाआमाहरू लापरवाही जीवन, सांसारिक जीवन जिउँछन् भने र आफ्ना छोराछोरीहरूलाई दिनुपर्ने तालिम बेवस्ता गरेर तिनीहरू यस सम्बन्धमा चुक्छन् भने, तिनीहरूका छोराछोरीहरू नष्ट होलान् अनि यी छोराछोरीहरू ख्रीष्ट र मण्डलीका निम्ति उपयोगी नहोलान्। यस परिस्थितिमा स्त्री परमेश्वरले उसका निम्ति निर्धारित गर्नुभएको उच्च, सम्मानयुक्त स्थानमा आइपुग्दिन।

स्त्रीको सेवकाइ घरमा मानिसहरूका आँखाबाट लुकिएको छ; यसकारण सार्वजनिक सेवकाइको तुलनामा यसको महत्त्व कम छ भन्ने कुरा कसैले नसोचोस्! किनकि एउटा सत्य उखान छ: ‘कोक्रो हल्लाउने हातले विश्वमाथि शासन गर्छ।’ ख्रीष्टको न्यायआसनको सामु हामीले आफ्नो जीवनको लेखा दिनुपर्ने त्यस भावी दिनमा हाम्रो विश्वासयोग्यता गनिनेछ। अनि आफ्नो विश्वासयोग्यता देखाउने ठाउँ त घरमा, काम गर्ने स्थानमा, साथै प्रचार गर्ने मञ्चमा पनि हुन सक्छ।

ग) १ तिमोथी ३:१-१३: एल्डर र डिकनहरूको सम्बन्धमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ३:१: अबचाहिँ यस पत्रको दोस्रो विश्वासयोग्य वचन छ, जुन वचनको सम्बन्ध स्थानीय मण्डलीअन्तर्गत अध्यक्ष/धर्माधिकारी नामक बिशपहरूको काम हुँदो रहेछ। बिशपचाहिँ आत्मिक हिसाबले अनुभवमा परिपक्व भएका, समभक्तदार इसाई पुरुष हुन्, जसले एउटा स्थानीय मण्डलीमा विश्वासीहरूको ईश्वरीय वास्ता र उनीहरूको आत्मिक जीवनको देखरेख गर्नुमा सक्रिया रूपले भाग लिन्छन्। परमेश्वरको सम्पत्तिमाथि हक चलाएर होइन, तर बगालका निम्ति आत्मिक नमुना भएर तिनले 'शासन' गर्छन्।

आजकाल बिशपको अर्थ बदली भएको छ र यस नामले मण्डलीको एकजना धर्माधिकारी चिनिन्छ, जसले धेरै स्थानीय मण्डलीहरूमाथि अधिकार जमाउँछन्। तर नयाँ नियमको समयमा एउटा स्थानीय मण्डलीमा केही बिशपहरू एकसाथ कार्यरत हुन्थे (प्रेरित १४:२३; प्रेरित २०:१७; फिलिप्पी १:१ र याकूब ५:१४)।

बिशपचाहिँ एक निरीक्षण गर्ने अध्यक्ष हुन्। यस पदमा 'बिशप' भनेर अनुवाद गरिएको शब्द प्रेरित २०:२८ पदमा 'अध्यक्ष' वा 'धर्माधिकारी' भनेर अनुवाद गरिएको छ। यसकारण बिशप भन्नु, अध्यक्ष भन्नु, धर्माधिकारी भन्नु वा एल्डर भन्नु एउटै कुरा हो। प्रेरित २०:१७ पदमा जुन व्यक्तिहरूलाई 'एल्डर' भनिएको छ, ती व्यक्तिहरूलाई प्रेरित २०:२८ पदमा 'अध्यक्ष' वा 'धर्माधिकारी' भनिएको छ। (यस सन्दर्भमा तपाईंले तीतस १:५ र ७ पद पनि हेर्नुहोला)। प्राचीनहरू पनि एल्डर हुन्। एपिस्कोपोस् र प्रेस्बुटेरोस् एल्डरका निम्ति प्रयोग गरिएका ग्रीक शब्दहरू हुन्। एपिस्कोपोस्बाट 'बिशप' भन्ने शब्द र प्रेस्बुटेरोस्बाट 'एल्डर' अर्थात् 'प्राचीन' भन्ने शब्द आएको हो। यसकारण बिशप भन्नु, अध्यक्ष भन्नु, एल्डर वा प्राचीन भन्नु एउटै कुरा हो। यी सबै शब्दले एकै व्यक्ति र तिनको कामको परिभाषा र बयान गरेका छन्।

‘प्रेस्बुटेरोस्’ भन्ने ग्रीक-शब्द सधैं ‘एल्डर’ भएर अनुवाद गरिएको छैन, तर कहिलेकाहीं यस शब्दको अर्थ ‘वृद्ध मानिस’ हो, जुन वृद्ध मानिस मण्डलीको अगुवा हुन सक्छन्, नहुन पनि सक्छन् (१ तिमोथी ५:१) । तर प्रायः अरू सबै ठाउँहरूमा यस शब्दको अर्थ एल्डर नै हो; अनि एल्डर भन्नाले हामीले स्थानीय मण्डलीमा परमेश्वरका जनहरूको पास्टरीय हेरचाह गरेकोमा मान्यता प्राप्त व्यक्ति बुझ्नुपर्छ ।

यस सम्बन्धमा नयाँ नियमले कस्तो दृश्य दिन्छ? हरेक स्थानीय मण्डलीमा बिशपहरू अथवा एल्डरहरू थिए (फिलिप्पी १:१) । तर स्थानीय मण्डलीमा एल्डरहरू छैनन् भने त्यसको अस्तित्व मेट्छ भन्ने कुरा सही होइन । किनकि तीतस १:५ पदबाट स्पष्ट बुझिन्छ, कि क्रेटमा भर्खरै स्थापित भएका नयाँ मण्डलीहरूमा एल्डरहरू अभै पनि नियुक्त भएका थिएनन् ।

परमेश्वरको पवित्र आत्माले मात्र कुनै मानिसलाई एल्डरको योग्य तुल्याउनुहुन्छ । यो कुरा प्रेरित २०:२८ पदबाट स्पष्ट हुन्छ । पवित्र आत्माले कसैको हृदयमा यस महत्त्वपूर्ण कामको बोझ हाल्नुहुन्छ र यस कामका निम्ति सक्षम तुल्याउनुहुन्छ, तयार पार्नुहुन्छ । कुनै दाजुभाइलाई भोट दिएर तिनलाई एल्डरको पदमा नियुक्त गर्न वा अभिषेक गर्न सकिँदैन । तब यस सम्बन्धमा स्थानीय मण्डलीको भूमिका के हो? त्यसले आफ्नो बीचमा ती दाजुभाइहरूलाई चिन्नुपर्छ, जसलाई पवित्र आत्मा परमेश्वरले एल्डरको योग्य तुल्याउनुभएको छ (१ थेस्सलोनिकी ५:१२-१३) ।

हो, तीतसको पुस्तकमा हामीले एल्डरहरूको नियुक्तिको विषयमा पढ्छौं । तर तीतसका निम्ति कुरा सजिलो थियो; किनभने उनले खालि विश्वासीहरूको बीचमा एल्डर हुन योग्य गुणहरू भएका दाजुभाइहरूलाई चुन्नुपर्थो । अनि त्यस समयमा ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको हातमा नयाँ नियमको पुस्तक थिएन, जसरी वर्तमान समयमा छापिएको नयाँ नियमको पुस्तक हाम्रो हातमा परेको छ । यसकारण एल्डर हुन योग्य गुणहरू के-के हुन्, सो कुरा विश्वासीहरूलाई थाहा थिएन । यसैले पावलले तीतसलाई

यसको जानकारीको साथ उनीहरूकहाँ पठाए, र तीतसलाई निर्देशन दिए, जसले गर्दा उनले परमेश्वरको आत्माद्वारा यस कामका निम्ति उठाउनुभएका दाजुभाइहरूलाई अलग गर्न सके ।

स्थानीय मण्डलीद्वारा एल्डरहरूलाई चित्रे काम, मान्यता दिने काम निकै सरल हुन्छ । प्रायः जसो यो यसरी गरिएको हुन्छ: आफ्ना एल्डरहरू को-को हुन्, सो कुरा खीष्ट-विश्वासीहरूलाई सहज-बोधद्वारा थाहा लाग्छ; किनभने उनीहरू पहिलो तिमोथी तीन अध्याय र तीतसको पुस्तकको एक अध्यायमा प्रस्तुत गरिएका एल्डरका योग्य गुणहरूसित सुपरिचित छन् ।

अरू बेलामा एल्डरहरूलाई मान्यता दिने काम एउटा औपचारिक कार्यक्रम हो । त्यस बेलामा एल्डरहरूलाई सार्वजनिक रूपले मान्यता दिने विशेष उद्देश्य लिएर स्थानीय मण्डली भेला हुन्छ । यसको कार्यक्रम यस प्रकारको छ: पहिले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलबाट सम्बन्धित खण्डहरू पढिन्छन्, र यी खण्डहरूको व्याख्या गरिन्छ, अनि त्यसपछि स्थानीय विश्वासीहरूले यस मण्डलीमा एल्डर हुन योग्य व्यक्तिहरूका नामहरू पेश गर्छन् । तब यी नामहरू सारा समुदायको सामु सुनाइनेछन् ।

अनि कुनै स्थानीय मण्डलीमा एल्डर हुन योग्य व्यक्तिहरू छैनन् भने, प्रभु येशूले आउंदो समयमा उनीहरूको बीचबाट भनेजस्ता योग्य व्यक्तिहरूलाई उठाइदिऊन् भनेर उनीहरूले प्रार्थना गर्नुपर्छ । अरू कुनै उपाय छैन ।

पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा स्थानीय मण्डलीका एल्डरहरूको सङ्ख्या तोकिएको छैन । तर सधैं एकै मण्डलीमा एकजनाभन्दा बढी एल्डरहरू हुन्थे । कतिजना दाजुभाइहरूले पवित्र आत्माको अगुवाइ पाउँछन्, मान्छन् – कुरा यसैमा भर पर्छ ।

‘यदि कुनै मानिसले अध्यक्षको पदको चाहना गर्छन् भने, उनले एउटा असल कामको चाहना गर्छन्;’ बिशपको कुरा सुन्नासाथ मानिसहरूले तुरुन्तै यसमा धर्माधिकारीको सम्मानित पद देख्छन्, जुन पदको कर्तव्य धेरथोर हुन्छ । तर अध्यक्षको काम एउटा काम हो, परमेश्वरका जनहरूको बीचमा गरिने विनम्र सेवकाइ हो ।

१ तिमोथी ३:२: यस खण्डमा एल्डर हुन योग्य गुणहरू प्रस्तुत गरिन्छन् (१ तिमोथी ३:२-७) । यी गुणहरूको जोड चारवटा मुख्य क्षेत्रहरूमा छ: व्यक्तिगत चरित्र, पारिवारिक साक्षी, सिकाउने क्षमता र नापतौल गर्न सकिने अनुभव । स्थानीय मण्डलीमा आत्मिक अगुवा गर्न खोज्ने जुनसुकै दाजुभाइका निम्ति यो परमेश्वरको मानदण्ड हो । 'कोही पनि यस मानदण्डको उच्च स्तरमा आइपुग्न सक्दैन' भन्ने कतिजनाको तर्क हो । तर यो सत्य हुँदै होइन । तर यस प्रकारको तर्कले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलको अधिकार घटाउन खोज्छ, र यसरी पवित्र आत्माद्वारा योग्यता प्राप्त नगरेका मानिसहरूले एल्डर/अध्यक्षको पदमा नियुक्ति पाउने सम्भावना छ । तर यसो हुनुहुँदैन ।

यसकारण अध्यक्ष निर्दोष, दोषरहित हुनुपर्छ; अर्थात् तिनको विरोधमा कसैले पनि गम्भीर गल्ती देखाउन सक्नु हुँदैन । तिनी पापरहित हुन् भन्ने मतलब यस वाक्यको अर्थ नै होइन, तर तिनले कुनै गल्ती गरे भने, तिनले परमेश्वरको सामु र मानिसहरूको सामु आफ्नो जीवन सच्याउँछन्, सुधारछन्, सठीक पार्छन् । तिनको जीवनमा कुनै कलङ्क, कुनै निन्दाको कारण हुनुहुँदैन; तर तिनको सुनाम चलेको मात्र कहाँ हो र, तिनी सुनामको योग्य हुनुपर्छ ।

दोस्रो, तिनी एउटै पत्नीको पति हुनुपर्छ । यस मागको अर्थ विभिन्न प्रकारले बुझिएको छ, जस्तै: एक, कतिजनाको विचारमा, अध्यक्षको विवाह भएको हुनुपर्छ । अविहाहित दाजुभाइको पारिवारिक अनुभव हुँदैन; यसकारण परिवार-परिवारमा उठेका समस्याहरू समाधान गर्ने तिनको क्षमता हुँदैन । ठिककै छ, मानिलिऔं, अध्यक्षको विवाह हुनु नै यस वाक्यको अर्थ हो । तब १ तिमोथी ३:४ पदबाट एल्डरका छोरछोरीहरू हुनुपर्छ भन्ने तर्क राख्न सकिन्छ । तर्कहरूको लहर यसरी जान्छ ।

यस सम्बन्धमा अरूको विचार यस प्रकारको छ: अध्यक्षकी धर्मपत्नीको मृत्यु भएमा तिनले फेरि विवाह गर्दैनन्, गर्न पाउँदैनन् । यो त निकै साँघुरो अर्थ हो, जुन अर्थलगाइद्वारा विवाहको पवित्र सम्बन्धको अपमान हुने डर हुन्छ । ८)

तेस्रो व्याख्याअनुसार अध्यक्षको विवाहको सम्बन्धको विच्छेद हुनुहुँदैन। यस प्रकारको धारणाले सारा अर्थ खोलेको हामीलाई लाग्दैन, तर यो विचार ग्रहण गर्न लायकको छ।

अर्को धारणा पनि छ। अध्यक्ष आफ्नो विवाहको सम्बन्धमा विश्वासयोग्य रहनुपर्छ। त्यसमा कुनै अविश्वासयोग्यता वा बेकाइदाको कुरा हुनुहुँदैन। तिनको नैतिक चालको विषयमा कुनै प्रकारको शङ्का उठ्नुहुँदैन। यो कुरा सत्य हो, तर यसले 'एउटै पत्नीको पति' भन्ने वाक्यको अर्थ छुँदैन, अर्थ खोल्दैन।

हामी यसको अन्तिम व्याख्या पनि हेरौं! अध्यक्षको बहुविवाह हुनुहुँदैन। यस प्रकारको अर्थ हामीलाई अनौठो लाग्न सक्छ, तर यो विचार पुस्त्याउन योग्य कुरा हो। किनभने वर्तमान समयमा कुरा यस्तो छ: हाम्रा मिशन-क्षेत्रहरूमा धेरै पल्ट बहुविवाह गरेका मानिसहरूले मुक्ति पाएका छन्। हुन सक्छ, मुक्ति पाएको समयमा एकजना मानिसका चारवटा स्वास्नीहरू होलान्। अनि उसले पानीको बप्तिस्मा लिन चाहन्छ र स्थानीय मण्डलीको सदस्य बन्न खोज्छ। त्यस बेलामा हाम्रो मिशनरी भाइले के गर्छ? कसैको विचारअनुसार उसले तीनवटा स्वास्नीहरू त्याग्नुपर्छ अरे। तर यस प्रकारको कारवाहीले गम्भीर समस्याहरू सृजना गर्छ। उसले कुनचाहिँ स्वास्नीहरू त्याग्नुपर्छ, र कुनचाहिँ राख्नुपर्छ? उसले आफ्ना सबै स्वास्नीहरूलाई प्रेम गर्छ, र तिनीहरूका निम्ति घरको प्रबन्ध र व्यवस्था मिलाएको छ। उसले तीनवटा स्वास्नीहरूलाई त्याग्छ भने, तिनीहरूको जीविका कसरी चल्ल? भोकले नमर्नका निम्ति के तिनीहरूले वेश्यावृत्ति अपनाउनु ठीक हुन्छ त? परमेश्वरले यस प्रकारको समस्या कसरी समाधान गर्नुहुन्छ? पक्का पनि एउटा पापको समस्या हल गर्नलाई त्योभन्दा ठूला पापहरू गर्नुहुँदैन। यस प्रकारको समस्याको सम्बन्धमा धेरै ठाउँहरूमा हाम्रा मिशनरी दाजुभाइहरूले के गर्छन् भने, तिनीहरूले बहुविवाह गरेको त्यस भाइलाई बप्तिस्मा लिन दिन्छन्, र ऊ स्थानीय मण्डलीको सङ्गतिमा ग्रहण गरिन्छ। तर जबसम्म ऊसँग एउटी भन्दा बढी स्वास्नीहरू छन्, तबसम्म उसले मण्डलीमा कहिल्यै एल्डरको काम गर्न पाउनेछैन।

परहेजी भनेको खाने र पिउने कुराहरूको सम्बन्धमा सतर्क रहनुको साथै आत्मिक कुराहरूको सम्बन्धमा सन्तुलिक हुनु पनि हो; कुनै कुरामा अति भोग गर्नुहुँदैन ।

आत्मसंयमी मानिस चञ्चल हुँदैन, फिक्का-फिक्का पनि हुँदैन, तर गम्भीर हुन्छ; ऊ विचारशील र विवेकशील हुन्छ; ऊ सधैं होशियार र सतर्क रहन्छ । 'मरेका भीङ्गाहरूले सुगन्धित अत्तर बनाउनेको सुगन्धित तेललाई ठसठसती गनाउने पारेर दुर्गन्ध फैलाउँछन्, त्यसरी नै थोरै मूर्खताले पनि बुद्धि र सम्मानका निम्ति सुनाम चलेको मानिसलाई तुल्याइदिन्छ' भन्ने कुरा आत्मसंयमी मानिसले जान्दछ (उपदेशक १०:१) ।

अध्यक्षको व्यवहार असल हुनुपर्छ । तिनको बानीबेहोरा सुव्यवस्थित हुनुपर्छ ।

अतिथिलाई सत्कार गर्नु भनेको तिनी परदेशीहरूलाई प्रेम गर्ने मानिस हुनुपर्छ । तिनको घर मुक्ति पाएका-नपाएका मानिसहरूका निम्ति सधैं खुला रहन्छ । अनि तिनको घरमा आएकाहरू सबैका निम्ति तिनी आशिषको कारण बन्न चाहन्छन् ।

एकजना एल्डर सिकाउनमा सिपालु हुनुपर्छ । आत्मिक समस्या भएकाहरूलाई भेट्दाखेरि तिनले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबल खोलेर तिनले सम्बन्धित परमेश्वरको वचनमा अर्थ लगाउन सक्नुपर्छ । तिनले परमेश्वरको बगाललाई चराउन सक्नुपर्छ (१ पत्रुस ५:२) । तिनले परमेश्वरको वचन लिएर भूटा शिक्षाहरू फैलाउनेहरूको खण्डन गर्न सक्नुपर्छ (प्रेरित २०:२९-३१) । अध्यक्षसँग शिक्षा दिने वरदान हुनु अनिवार्य होइन । तर घर-घरमा र मण्डलीको सभामा तिनले विश्वाससम्बन्धी शिक्षाहरू प्रस्तुत गर्न र सत्यको वचन ठीक-ठीकसँग खुट्टाचान सक्नुपर्छ । यस काममा तिनी सधैं तत्पर रहनुपर्छ र सदैव इच्छुक र उत्सुक हुनुपर्छ ।

१ तिमोथी ३:३: पियक्कडको अर्थ मादक पदार्थको लत लागेको मानिस हो । अध्यक्षलाई धेरै होस् कि थोरै होस्, मद्यपान गर्न सुहाउँदैन ।

किनभने मद्यपानबाट भगडाहरू उत्पन्न हुन्छन्, जुन भगडाहरू प्रायः निन्दात्मक र अपमानजनक छन् ।

मारपीट नगर्ने भनेको तिनले कसैमाथि आफ्नो शरीरको बल लगाउँदैनन् । तिनले आफ्नो नोकरलाई कहिल्यै पिट्दैनन्, र आफ्नो कुकुरलाई लात हान्दैनन् ।

नीच कमाइको लोभी हुनुहुँदैन । केही पुराना पाण्डुलिपीहरूमा बाहेक यो शब्द प्रायः सबै पाण्डुलिपिहरूमा छ ।⁹⁾ रुपियाँ-पैसाको लोभले मण्डलीमा र संसारमा ठूलो खराबी गरेको छ ।

एल्डर कोमल हुनुपर्छ; किनकि मण्डलीमा तिनी काम गर्दा धीरजी, सहनशील र तल्लीन हुनुपर्छ र आफ्नो हठमा चल्नुहुँदैन ।

तिनी भगडालु हुनुहुँदैन; सानातिना कुराहरूमा पनि तर्क गरिरहने र सधैं आफ्नै तर्कमा जित्नुपर्ने विवादी हुनुहुँदैन । तिनी आफ्नै हक खोज्ने जिद्दीवाल हुँदैनन्; तिनी शान्त र मिलनसार हुन्छन् ।

अध्यक्ष पैसाको लोभी हुनुहुँदैन, जसले रुपियाँपैसा बढी माया गर्छन् । पैसाको अनुरागी नहुनु नै यस शब्दको जोड हो । परमेश्वरका जनहरूको आत्मिक जीवन र उन्नति तिनको एकमात्र चिन्ताको कारण हो । भौतिक कुराहरूले तिनको मनलाई खिच र वशमा पार्न सक्दैनन् । तिनी भौतिक कुराहरूको प्रभाव र भुकाउमा पर्दैनन् ।

१ तिमोथी ३:४: अध्यक्षको हैसियत पाउन योग्य हुनलाई यी दाजुभाइले आफ्नो घरलाई राम्ररी सञ्चालन गर्ने हुनुपर्छ, जसका छोराछोरीहरू तिनको अधीनतामा बसेका हुन्छन् । यस प्रकारको सर्त तिनीमाथि तबसम्म लागू हुन्छ, जबसम्म तिनका छोराछोरीहरू बुबा-आमासँग घरमा रहन्छन् । किनकि तिनका छोराछोरीहरू घरबाट निस्किसकेपछि र आ-आफ्नो घरजम शुरु गरेपछि तिनीहरूका निम्ति तिनीप्रति आफ्नो अधीनता प्रकट गर्ने मौका नरहला । अनि जुन दाजुभाइले आफ्नो घरलाई राम्ररी सञ्चालन गर्छन्, त्यस दाजुभाइले अचाहिँदो कडाकडी गर्दैनन्, चाहिएको भन्दा बढी खुकुलो हुँदैनन्, र उचित भन्दा बढी माया पनि गर्दैनन् ।

१ तिमोथी ३:५: यहाँ पावलले भन्न चाहेको कुरा स्पष्ट छ । जुन मानिसले आफ्नो घरपरिवार चलाउन सक्दैन, त्यही मानिसले परमेश्वरको मण्डलीको देखरेख गर्न सक्दैन । उसको परिवारका मानिसहरूको सङ्ख्या थोरै हुन्छ; अनि उसका परिवारकाहरू सबै आफन्तहरू हुन् । अनि परिवारका सदस्य-सदस्याहरू प्रायः उमेरमा ऊभन्दा साना हुन्छन् । तर मण्डलीमा मानिसहरूको सङ्ख्या बढी हुन्छ; अनि जहाँ धेरै मानिसहरू छन्, त्यहाँ तिनीहरूका स्वभाव, मनमुद्रा र विचारहरू पनि अनेक हुन्छन् । यसकारण सानो परिवारलाई सञ्चालन गर्न नसक्ने दाजुभाइ ठूलो भुण्डलाई सञ्चालन गर्न अयोग्य ठहरिएको हुन्छ ।

पाँच पद महत्त्वपूर्ण पद हो; किनभने यहाँ एल्डरको कामको परिभाषा छ । तिनले परमेश्वरको मण्डलीको देखरेख गर्नुपर्छ । अनि याद गर्नुहोस्: तिनले परमेश्वरको मण्डलीको शासन गर्नुपर्छ भनिएको छैन । एल्डर कुनै तानाशाह होइनन्, उपकार गर्ने शासक पनि होइनन् । तर तिनले परमेश्वरका जनहरूलाई डोस्नुपर्छ, जसरी गोठालाले आफ्ना भेडाहरू आफ्नो पछि-पछि लगाएर हिँडाउँछ ।

नयाँ नियममा लूका १०:३४-३५ पदहरू मात्र छन्, जहाँ 'साँचो छिमेकी समारी' नामक दृष्टान्तमा यो देखरेख गर्ने शब्द प्रयोग गरिएको छ, जहाँ यस शब्दको अनुवाद 'सुसार गर्नु' भएको छ । साँचो छिमेकी समारीले डाँकूहरूको हातमा परेको मानिसलाई जुन कोमल दया, सहानुभूति र हेरचाह देखायो, त्यही प्रकारको कोमल दया, सहानुभूति र हेरचाह एकजना एल्डरले परमेश्वरको मण्डलीलाई देखाउनुपर्छ ।

१ तिमोथी ३:६: अध्यक्षचाहिँ नयाँ चेला हुनुहुँदैन । भर्खरै प्रभुकाहाँ फर्केको नयाँ विश्वासी विश्वासमा कलिलो हुन्छ; ऊ अध्यक्ष हुनै सक्दैन । किनभने विश्वास र समझमा अनुभवी मानिसचाहिँ एल्डरको कामको माग हो । नयाँ विश्वासी घमण्डले फुल्ल सक्छ; ऊ शैतानको दण्डमा पर्न सक्छ । शैतानको दण्डमा पर्नुको मतलब शैतानले मानिसमाथि ल्याउने दण्ड बुझ्नुहुँदैन, तर शैतानले घमण्ड गरेको कारणले आफूमाथि ल्याएको दण्ड बुझ्नुपर्छ । शैतानले एउटा उच्च पदको लालच गर्‍यो, जुन पदको

निम्ति त्यो योग्य थिएन; अनि यसको नतिजा के भयो ? त्यो तल भारियो ।

१ तिमोथी ३:७: अध्यक्षचाहिँ गाउँसमाजमा वा छरछिमेकमा असल नाम चलेको हुनुपर्छ । बाहिरकाहरूचाहिँ मुक्ति नपाएका छिमेकीहरू हुन् । जुन मानिसको असल नाम चल्दैन, त्यो मानिस छिमेकीहरूका निन्दाहरूको पात्र हुन जान्छ, र शैतानको पासोमा पर्न जान्छ । यी निन्दाहरू विश्वासीहरूबाट र विश्वास नगर्ने मानिसहरूबाट आउन सक्छन् । शैतानको पासोचाहिँ त्यो फन्दा बुझ्नुपर्छ, जुन फन्दा शैतानले तिनीहरूका निम्ति बिछाउँछ, जसको जीवन तिनीहरूको अङ्गीकारसित मेल खाँदैन । यस्ता मानिसहरूलाई आफ्नो पासोमा फसाएपछि त्यसले तिनीहरूको खिल्ली उडाउँछ, अनि तिनीहरूको अपमान र अवहेलना गर्छ ।

१ तिमोथी ३:८: प्रेरित पावल अध्यक्षको कुरा यहाँ छोडेर डिकनपट्टि अघि बढ्छन् । नयाँ नियमको भाषामा डिकनचाहिँ एउटा सेवक हो । अनि सर्वमान्य बुभाइअनुसार मण्डलीको आत्मिक जीवनको हेरचाहचाहिँ एल्डरको काम हो भने, डिकनको कामचाहिँ स्थानीय मण्डलीका लौकिक कामकुराहरूको देखरेख हो । यस प्रकारको विचार प्रेरित ६:१-५ पदको खण्डमाथि आधारित छ । त्यस खण्डमा पुरुषहरू चुनिए र नियुक्त गरिए, जुन योग्य पुरुषहरूले मण्डलीका विधवाहरूको दैनिक खर्च वितरण गर्ने जिम्मेवारी पाए । तर त्यस खण्डमा डिकन भन्ने शब्द पाइँदैन । तर प्रेरित ६:२ पदमा यसको क्रियापद प्रयोग गरिएको छ, जहाँ यसरी लेखिएको छ: 'परमेश्वरको वचन छोडेर खुवाउने-पियाउने सेवा गर्नु हाम्रो निम्ति उचित छैन ।' सेवा गर्ने क्रियापद र डिकनको संज्ञा एकै शब्दबाट आएका छन् ।

डिकन हुन योग्य गुणहरू र एल्डरका गुणहरू उस्तै-उस्तै छन् । तर डिकनका योग्यताहरू अलिकति खुकुला राखिएका छन् । डिकन सिकाउनमा सिपालु हुनुपर्दैन । एल्डर र डिकनको बीचमा ठूलो भिन्नता यसैमा छ ।

डिकनहरू सम्मानित, आदरणीय, अँ, आदरको योग्य हुनुपर्छ । उनीहरू दुईजिब्रे हुनुहुँदैन, अर्थात् उनीहरू एकजनासँग एउटा कुरा र

अर्कासँग अर्को कुरा गर्ने र पटक-पटकमा आफ्नो कुरा बदल्ने हुनुहुँदैन । उनीहरूको बोलीवचन दूधको दूध, पानीको पानी हुनुपर्छ ।

उनीहरू पियक्कड हुनुहुँदैन । नयाँ नियमको शिक्षाअनुसार दाखमद्य औषधीको रूपमा प्रयोग गर्न दिइएको छ; अनि जुन देशहरूमा पिउने पानी दूषित छ, ती देशहरूमा दाखमद्य पिउने कुराको रूपमा चल्छ । ठिक्कै छ, हामी मान्छौं: दाखमद्य पूरा मनाही गरिएको छैन, नमाले गरी दाखमद्य पिउन मिल्छ । तर ख्रीष्ट-विश्वासीले यस सम्बन्धमा अर्को कुरा पनि याद गर्नुपर्छ: उसको गवाही ! किनभने कति देशहरू होलान्, जहाँ ख्रीष्ट-विश्वासले दाखमद्य पिएर आफ्नो गवाही खतरामा राख्दैन । तर यस्ता देशहरू पनि छन्, जहाँ ख्रीष्ट-विश्वासीले दाखमद्य पिएर अइसाईहरूलाई ठेस खुवाउँछ । यसकारण यस कुराको निचोड यस प्रकारको छ: दाखमद्य सेवन गर्ने कुरा कसैका निम्ति उचित देखिएला, तर त्यसले खास कसैलाई कुनै फाइदा गर्दैन ।

डिकनहरू नीच कमाइको लोभी हुनुहुँदैन । हामीले अघि भनिसक्यौं, कि डिकनहरूका जिम्मेवारीहरूमध्ये एउटाचाहिँ स्थानीय मण्डली-कोषको हरहिसाब राख्नु हो । अनि यही कामले उनलाई परीक्षामा पार्न सक्छ, यदि उनी पैसाको लोभी मानिस हुन् भने । तब मण्डलीको पैसा आफ्नो गोजीमा हाल्ने डर हुन्छ । यहूदा इस्करयोती कोष-अध्यक्ष थियो, जसले पैसाको लोभले आफ्ना प्रभुलाई विश्वासघात गरेर सुम्प्यो । त्योजस्ता अरू पनि होलान् ।

१ तिमोथी ३:९: डिकनहरूले शुद्ध विवेकमा विश्वासको रहस्य पक्रिराख्ने हुनुपर्छ । यसर्थ उनीहरूको शिक्षा स्वास्थ्यकारी अनि उनीहरूको जीवनको चरित्र सन्धो र आरोग्य हुनुपर्छ । उनीहरूले सत्यता जान्नुपर्छ, साथै उनीहरू सत्यताअनुसार जिउनुपर्छ ।

विश्वासको रहस्यचाहिँ ख्रीष्टीय विश्वासको परिभाषा हो । किनभने पुरानो नियमको समयमा धेरै इसाई शिक्षाहरू गुप्त राखिएका थिए, तर अहिले ती शिक्षाहरू नयाँ नियमका प्रेरितहरू र भविष्यवक्ताहरूकहाँ प्रकट भए । यसकारण रहस्य भन्ने शब्द यहाँ चलाइएको छ ।

१ तिमोथी ३:१०: नियुक्त गर्नुभन्दा अघि डिकनहरूको जाँच हुनुपर्छ। अनि यो कुरा एल्डरहरूको विषयमा पनि सत्य छ। डिकनहरूलाई केही समयसम्म निगरानीमा राख्नुपर्छ; अनि स्थानीय मण्डलीमा उनीहरूलाई पहिले सानातिना जिम्मेवारीहरू सुम्पिनु उचित देखिन्छ। अनि भरपर्दा र विश्वासयोग्य ठहराइएपछि उनीहरूलाई तीभन्दा ठूला जिम्मेवारीहरू दिन सकिन्छ। 'त्यसपछि उनीहरूले डिकनको काम गर्नु,' जसको सटीक अनुवाद 'त्यसपछि उनीहरूले सेवा गर्नु' पनि हुन सक्छ। एल्डरहरूको विषयमा जुन कुरा साँचो र सत्य ठहरियो, त्यही कुरा डिकनहरूको विषयमा पनि उस्तै साँचो र सत्य छ: उनीहरूको सेवकाइ कुनै माण्डलिक पद होइन, तर प्रभु र उहाँका जनहरूका निम्ति गरिने सेवा हो।

डिकन आफ्नो व्यक्तिगत जीवनमा र सामाजिक जीवनको सम्बन्धमा दोषरहित भेट्टाइऊन्। त्यसपछि उनले डिकनको रूपमा सेवा गर्न पाउँछन्। दोषरहित भन्नाले उक्त पदहरूमा बयान गरिएका डिकन हुन योग्य गुणहरूको सम्बन्धमा उनलाई कुनै दोष वा खोट लाग्नुहुँदैन।

स्थानीय मण्डलीमा को-को डिकन हुन्, सो कुरा यस ठाउँमा सूचित गर्न उचित देखिन्छ। कोष-अध्यक्षलाई डिकन मान्नुपर्ला। अनि मण्डलीको पत्रव्यवहार गर्ने मुन्सी वा लेखनदास, साथै सण्डे-स्कूलको सचिव र प्रवेशक आदि व्यक्तिहरू डिकन मात्र उचित छ।

१ तिमोथी ३:११: यस पदको सुस्पष्ट सन्दर्भ डिकनका पत्नीहरू हुन्; यसमा कुनै शङ्का छैन। हुन सक्छ, डिकनका पत्नीहरू मात्र नभएर एल्डरका पत्नीहरू पनि यसमा समावेश छन्। निश्चय मण्डलीका जिम्मेवारी उठाउने व्यक्तिहरूका पत्नीहरूसँग इसाई सुचरित्र र इमानदार भएको गवाही हुनुपर्छ; किनभने तिनीहरूले आफ्ना पतिहरूलाई उनीहरूको महत्त्वपूर्ण सेवकाइमा साथ दिन्छन्।

तर जुन शब्द 'पत्नीहरू' अनुवाद गरिएको छ, त्यस शब्दको अनुवाद 'स्त्रीहरू' पनि हुन सक्छ। तब 'स्त्रीहरू' भन्ने अनुवादको अर्थ नारी-डिकन हुन जान्छ। अनि शुरूको मण्डलीमा नारी-डिकनहरू थिए (रोमी

१६:१) । फिबीचाहिँ केंखियाको मण्डलीकी सेविका थिइन् ।¹⁰ अनि रोमी १६:२ पदले हामीलाई मण्डलीमा यी नारी-डिकनहरूको सेवकाइको सम्बन्धमा केही जानकारी दिन्छ । किनकि फिबीको विषयमा पावलले यसो लेखे: 'तिनी धेरैजनाकी, साथै मेरी पनि सहायिका भएकी छिन् ।'

यस वाक्यमा जुनसुकै अर्थ लगाए पनि यी दिदीबहिनीहरू आदरणीय र आदरको योग्य, अँ, गम्भीर हुनुपर्छ । तिनीहरूले अर्काको बदनाम गर्नुहुँदैन । तिनीहरू अरूको चर्चा गरिरहने, आफ्नो समय नचाहिँदो गफमा बर्बाद गरिदिने गफाडी हुनुहुँदैन । तिनीहरूले भूटमूट-खबर फैलाएर कसैको बदख्याही र मानहानि गर्नुहुँदैन । तिनीहरू सतर्क हुनुपर्छ, आत्मसंयमी हुनुपर्छ, निग्रही हुनुपर्छ ।

अन्तमा, तिनीहरू सबै कुराहरूमा विश्वासयोग्य हुनुपर्छ । इसाई विश्वास कायम राख्नुको साथै तिनीहरू भरपर्दा, विश्वस्त, निष्ठवान् र गोपनीय हुनुपर्छ । तिनीहरूले कसैका गोपनीय कुराहरू मनमा राख्न सक्नुपर्छ र परिवारभित्रका कुराहरू प्रकट गर्नुहुँदैन ।

१ तिमोथी ३:१२: प्रेरित पावल अब फेरि एक पल्ट डिकनहरूको विषयमा फर्कन्छन् । उनीहरू एउटै पत्नीका पति हुनुपर्छ । १ तिमोथी ३:२ पदमा यसका विभिन्न व्याख्याहरू प्रस्तुत गरिएका छन् । यसकारण यहाँ यति भन्नु पर्याप्त छ: एल्डरहरूको वैवाहिक जीवन जसरी दोषरहित हुनुपर्छ, ठीक त्यसरी नै डिकनहरूको वैवाहिक जीवन दोषरहित हुनुपर्छ । तिनको वैवाहिक जीवनको विषयमा कुनै प्रकारको शङ्का उठ्नुहुँदैन ।

डिकनहरूले आफ्ना छोराछोरीहरूलाई र आफ्नो घरपरिवारलाई राम्ररी सञ्चालन गर्न सक्नुपर्छ । नयाँ नियमको दृष्टिमा आफ्नो परिवारको असल सञ्चालन गर्न नसक्नुचाहिँ इसाई चरित्रमाथि लागेको कलङ्क मानिन्छ । आफ्ना छोराछोरीहरूलाई सञ्चालन गर्नलाई तानाशाही हुनु र निरङ्कुश हुनुपर्दैन । तर डिकनका छोराछोरीहरू आज्ञाकारी हुनुपर्छ र तिनीहरूले एउटा सच्चा गवाही कायम राख्नुपर्छ ।

१ तिमोथी ३:१३: 'जस-जसले डिकनको काम राम्ररी गर्छन्, उनीहरूले आफ्ना निम्ति एउटा असल दर्जा प्राप्त गर्छन् ।' फिलिप र

स्विफनसचाहिँ यसका निम्ति असल नमुना हुन् । किनकि प्रेरित ६:५ पदमा यी दुईजना भाइहरू नियुक्त गरिएका सातजना डिकनहरूमध्ये थिए; मण्डलीका विधवाहरूको दैनिक खर्चको वितरण यिनीहरूको निर्धारित सेवकाइ थियो । अनि यी दुईजना आफ्नो जिम्मामा सुम्पिएको काममा विश्वासयोग्य थिए । यसकारण परमेश्वरको आत्माले यिनीहरूको सेवकाइका क्षेत्रहरू बढाउनुभएको देखिन्छ । किनकि जब प्रेरितको पुस्तकको वर्णन अगाडि बढ्छ, तब हामीले फिलिपलाई सुसमाचार प्रचारको रूपमा सेवारत भएका अनि स्विफनसलाई चाहिँ एक शिक्षक भएको देख्छौं । यिनीहरूले डिकनको काम राम्ररी पूरा गरेका रहेछन्; यसकारण यिनीहरूले स्थानीय मण्डलीको दृष्टिमा असल दर्जा प्राप्त गरे । उसको हातमा सुम्पिदिइएको कर्तव्य सानो किन नहोस्, जसले आफ्नो कर्तव्य विश्वासयोग्यतासाथ पूरा गर्छ, उसलाई उसको विश्वसनीयता र कर्तव्यनिष्ठाको खातिर चाँडै मान र इज्जत मिलेछ ।

अनि फिलिप र स्विफनसले 'आफ्ना निम्ति ख्रीष्ट येशूमा भएको विश्वासमा ठूलो साहस प्राप्त गरे ।' निस्सन्देह यिनीहरूले ख्रीष्ट येशूका निम्ति साक्षी दिन, शिक्षा दिन र प्रार्थना गर्नलाई ठूलो स्वतन्त्रता पाए । यस भनाइको अर्थ यही हुनुपर्छ । स्विफनसको विषयमा यो अवश्य सत्य ठहरियो; किनभने शहीद हुनुभन्दा अगाडि यिनले ठूलो साहससित एउटा अद्भुत भाषण गरिछाडे ।

घ) १ तिमोथी ३:१४-१६: मण्डलीमा देखाउनुपर्ने व्यवहारको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ३:१४: प्रेरित पावलले उक्त कुराहरू कुन मनसायले लेखे ? तिनले तिमोथीलाई चाँडै भेट्ने आशा गरेको उद्देश्यले यो लेखे । 'म यी कुराहरू तिमोथीलाई लेख्छु' भन्ने वाक्यमा यी कुराहरूको सन्दर्भचाहिँ अधि लेखेका कुराहरू मात्र नभएर अबदेखि उसो लेखिने कुराहरू पनि हुन सक्छ ।

१ तिमोथी ३:१५: पावलले आफू ढिलो हुने सम्भावना अथवा सम्भवतः कहिल्यै एफेससमा नपुग्ने कुरा बुझिसके । वास्तवमा, पावलले तिमोथीलाई एफेससमा भेटे कि भेटेनन्, सो हामीलाई थाहा भएन । जेजस्तो भए पनि, ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले परमेश्वरको घरमा कसरी चल्नुपर्छ, सो कुरा तिनले तिमोथीलाई जनाउन चाहे; किनकि तिनी ढिलो हुनु सम्भव थियो ।

अधिको खण्डमा पावलले एल्डरहरू, डिकनहरू र उनीहरूका पत्नीहरूको योग्य चरित्रको बयान गरे । अबचाहिँ तिनले परमेश्वरको घरमा साधारण ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको व्यवहार कस्तो हुनुपर्छ, सो बताउँछन् ।

परमेश्वरको घरचाहिँ जीवित परमेश्वरको मण्डली हो, सत्यताको खाँबा र जग हो । पुरानो नियमको समयमा परमेश्वरले भेट हुने पालमा, र पछि मन्दिरमा वास गर्नुहुन्थ्यो । तर नयाँ नियमको युगमा उहाँ मण्डलीमा वास गर्नुहुन्छ । अनि त्यो मण्डली जीवित परमेश्वरको मण्डली हो । यहाँ मण्डलीको कति आकाश र पातालको भिन्नता छ, ती मन्दिरहरूको तुलनामा, जुन मन्दिरहरूमा केवल निर्जीव मूर्तिहरू छन् ।

अनि त्यो मण्डली सत्यताको खाँबा र जग हो । खाँबाचाहिँ दलिन, छाना आदि थाम्ने आधारस्तम्भ हो; तर धेरै पल्ट बजारहरूहुँदो खाँबाहरू खडा गरिन्थे, जुन खाँबाहरूमा सूचनाहरू टाँसिन्थे । यसकारण हामीले यहाँ खाँबाचाहिँ घोषणाको प्रतीक मान्नुपर्ला । किनभने परमेश्वरले मण्डलीलाई यस पृथ्वीमा आफ्नो सत्यताको घोषणा र प्रदर्शन गर्न छान्नुभयो । अनि मण्डली सत्यताको जग पनि हो । यहाँ जगको अर्थ तलबाट सँभाल्ने आधार हो । त्यस जगले मण्डलीलाई परमेश्वरको सत्यताको संरक्षक र समर्थकको रूपमा चित्रण गर्छ ।

१ तिमोथी ३:१६: यस पदको व्याख्या गर्नु गाह्रो छ । किनभने एक त, यहाँ लेखिएको कुरा पावलले भर्खरै पन्ध्र पदमा पेश गरेको कुरासित कसरी मिलाउनुपर्छ, सो बुझ्नु गाह्रो छ । एकजनाको सुभाव यस प्रकारको छ: यहाँ सत्यताको सार प्रस्तुत गरिएको छ, जुन सत्यताको सारको

सम्बन्धमा मण्डली यसको खाँबा र जग हो (१ तिमोथी ३:१५) । अर्को एकजनाले यसको विषयमा आफ्नो विचार यसरी व्यक्त गरेका छन्: पावलले गरेको जोडुअनुसार भक्तिचाहिँ परमेश्वरको घरमा देखाउनुपर्ने उचित व्यवहार हो, जुन भक्तिको उदाहरण र शक्ति यस पदले बयान गर्छ । यस विषयमा श्री जे. एन. डार्बीको कुरा पनि सुनीं, जसले यसो भनेका छन्:

‘यो पद धेरै पल्ट उद्धृत गरिन्छ र परमेश्वरत्वको रहस्य अथवा ख्रीष्ट येशूको व्यक्तत्वको रहस्यको रूपमा यसको व्याख्या गरिन्छ । तर याद रहोस्: यहाँ भक्तिको रहस्य प्रस्तुत गरिएको छ । यसर्थ यहाँ साँचो भक्ति कसरी प्राप्त गरिन्छ, सो भेद खोलिन्छ । किनकि मानिसमा भक्ति भन्न योग्य हुने जुनसुकै गुण परमेश्वरको मुहान्बाट बगेर आउँछ । ... प्रभु येशू ख्रीष्टको देहधारण, उहाँको मृत्यु, उहाँको बौरिउठाइ र उहाँको स्वर्गारोहणको ज्ञानबाट हाम्रो भक्ति शुरु हुनुपर्छ र त्यहाँबाट बगेर आउनुपर्छ । ... किनभने ख्रीष्ट येशूद्वारा परमेश्वरलाई चिनिन्छ; अनि जो ख्रीष्ट येशूमा रहिरहन्छ, उसमा साँचो भक्तिको सृजना हुन्छ ।’¹¹

पावलको शब्दअनुसार भक्तिको रहस्य महान् छ, तर बुभन नसकिने अगम्य र रहस्यमय त होइन । प्रभु येशू र उहाँको त्राणको कामको विषयमा जुन सत्यता बितेको समयमा जानिएको थिएन, त्यो सत्यता अहिले प्रकट भएको छ; अनि यो सत्यता अद्भुत र आश्चर्यजनक छ भनेर तिनले भन्न खोजेका हुन् ।

‘परमेश्वर¹² शरीरमा प्रकट हुनुभयो ।’ यस वाक्यको सन्दर्भ प्रभु येशू हुनुहुन्छ; खास गरी उहाँको देहधारणसित सम्बन्धित छ । मुक्तिदाता प्रभुको जन्ममा वास्तवमा परमेश्वर कस्तो हुनुहुन्छ, सो कुरा पहिलो पल्ट शरीरमा प्रकट भयो; किनभने बेतलेहेममा बालक येशूमा परमेश्वर देहधारी हुनुभयो ।

‘आत्मामा धर्मी ठहरिनुभयो ।’ यस वाक्यको अर्थ हामी कसरी लिने ? के प्रभु येशू आफ्नो आत्मामा धर्मी ठहरिनुभयो कि के उहाँ पवित्र आत्माद्वारा धर्मी ठहरिनुभयो ? हामी यस वाक्यको विषयमा ‘उहाँ

परमेश्वरको पवित्र आत्माद्वारा सत्य ठहरिनुभयो' भन्ने अर्थको पक्षमा छौं; किनभने प्रभु येशूको बप्तिस्मामा (मत्ती ३:१५-१७), उहाँको रूप-परिवर्तनमा (मत्ती १७:५), उहाँको बौरिउठाइमा (रोमी १:३-४) र उहाँको स्वर्गारोहणमा (यूहन्ना १६:१०) पवित्र आत्माले उहाँको विषयमा गवाही दिनुभयो ।

'स्वर्गदूतहरूद्वारा देखिनुभयो।' प्रभु येशूको जन्ममा, उहाँको परीक्षामा, गेत्समनीको बगैंचामा, उहाँको घोर व्यथा र भारी संघर्षमा, उहाँको बौरिउठाइमा र उहाँको स्वर्गारोहणमा स्वर्गदूतहरू उपस्थित थिए, जसले उहाँलाई देखे ।

'अन्यजातिहरूकहाँ प्रचारिनुभयो।' पेन्टेकोष्टको दिनदेखि यता प्रभु येशूको सुसमाचार अन्यजातिहरूको बीचमा प्रचार गरिरहेको छ । यो सन्देश यहूदीहरूकहाँ पुग्यो, साथै यो शुभ सन्देश पृथ्वीका कुना-काप्चाहरूसम्म पनि पुगेछ ।

'संसारमा विश्वास गरिनुभयो।' मलाई भन्नुहोस्: यस संसारका जाति र देशहरूमा कुनचाहिँ हो, जुन जाति र देशको कुनै मानिसले प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेको छैन ? किनभने प्रायः सबै जाति र देशहरूबाट कसै-कसैले उहाँमाथि विश्वास गरेका हुन् । अनि याद गर्नुहोस्: 'संसारद्वारा विश्वास गरिनुभयो' भनेर लेखिएको छैन । किनभने संसारभरि सुसमाचार प्रचार भइरहे ता पनि केवल केही मात्रामा मानिसहरूले उहाँमाथि विश्वास गरेका छन् ।

'महिमामा माथि लगिनुभयो।' सर्वमान्य धारणाअनुसार यस वाक्यको सन्दर्भ प्रभु येशूले क्रूसमा त्राणको काम सिद्ध्याउनुभएपछि उहाँको स्वर्गारोहण र उहाँले वर्तमान समयमा ओगट्नुभएको उहाँको स्वर्गीय महिमित स्तर हो । श्री मार्थिन आर. भिन्सेन्टले यस सम्बन्धमा के थाहा लागेका छन् भने, यहाँ, यस ठाउँमा 'माथि महिमामा ग्रहण गरिनुभयो' भनेर लेखिएको छ । यसर्थ 'उहाँ सारा धूमधाम र प्रतापको साथ उठाइनुभयो, एकजना विजयी सेनापतिजस्तै, जसको भव्य स्वागत गरिन्छ ।'

कतिजनाले यस सूचिमा प्रस्तुत गरिएका घटनाहरू कालक्रममा राख्ने गर्छन्, जस्तै: 'परमेश्वर शरीरमा प्रकट हुनुभयो' भन्ने वाक्यको सन्दर्भ प्रभु येशूको देहधारण हो; 'उहाँ आत्मामा धर्मी ठहरिनुभयो' भन्ने वाक्यको सन्दर्भ ख्रीष्ट येशूको मृत्यु, दफन र पुनरुत्थान हो; 'उहाँ स्वर्गदूतहरूद्वारा देखिनुभयो' भन्ने वाक्यको सन्दर्भ उहाँको स्वर्गरोहण हो; 'अन्य-जातिहरूको बीचमा उहाँको प्रचार भयो र संसारमा उहाँमाथि विश्वास गरियो' भन्ने वाक्यहरूले उहाँको स्वर्गरहोणदेखि यताको युग बयान गर्छन्। अनि अन्तमा 'उहाँ माथि महिमामा उठाइनुभयो' भन्ने वाक्यको सन्दर्भचाहिँ त्यो भावी दिन हो, जुन दिनमा मुक्ति पाएका उहाँका जनहरू भेला पारिनेछन्; उनीहरू मरेकाहरूको बीचबाट बौरिउठ्नेछन्; उनीहरूले उहाँको साथमा महिमामा प्रवेश गर्नेछन् र स्वर्गको महिमामा उनीहरूको स्वागत हुनेछ। यस धारणाअनुसार त्यस दिनमा मात्र भक्तिको रहस्य पूरा हुनेछ।

तर यसको सूचिमा प्रस्तुत गरिएका घटनाहरू कालक्रमबद्ध हुनु अनिवार्य छैन। कतिजनाको विश्वास के छ भने, यो त पुरानो भजनबाट आएको टुक्रा हो रे। यसो हो भने यो पद हाम्रो निम्न भजनसित बरु मिल्छ:

उहाँले मलाई प्रेम गर्नुभयो, कसरी? उहाँको जीवन यसको साक्षी हो;
 उहाँले मलाई बचाउनुभयो, कसरी? उहाँको क्रूसको मृत्युद्वारा।
 उहाँले मेरा पापहरू उठाइलैजानुभयो, उहाँको दफनमा।
 उहाँले मलाई सितैमा र सधैंका निम्ति धर्मी ठहराउनुभयो,
 उहाँको बौरिउठाइद्वारा।
 एक दिन उहाँ आउनुहुनेछ, अहो, त्यो महिमित दिन छिटो आओस्!

श्री चार्ल्स एच. मार्श

खण्ड ४) १ तिमोथी ४:१-१६: मण्डलीमा धर्मपतन हुनेछ

क) १ तिमोथी ४:१-५: आउन लागेको धर्मपतनको विषयमा
दिइएको चेताउनी

१ तिमोथी ४:१: पवित्र आत्माले स्पष्टसँग बोल्ने दुईवटा तरिकाहरू छन् । एक, पावलले यहाँ लेख्न लागेको कुरा तिनलाई सीधा आत्माको प्रकाशद्वारा दिइएको थियो; यो निश्चित छ । तर यसको दोस्रो अर्थ पनि सम्भव देखिन्छ: पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलभरि, विशेष गरी नयाँ नियममा स्पष्ट गरी सिकाइएको छ, कि पछि आउने समयहरू विश्वासबाट भड्किहिँड्ने समयहरू हुनेछन् । यो ती अन्तिम समयहरूको चिनारी हो ।

पछि आउने समयहरूको सन्दर्भ प्रेरित पावलको जमानादेखि यता आउने समयहरू हुन् ।

कोही-कोही मानिसहरू विश्वासबाट भड्किएर जानेछन् । पहिलो तिमोथीको पत्रको परिचय गराउने शब्दहरू 'कोही, कतिजना, केही' हुन् । किनकि जुन कुरा यो पत्र लेखे समयमा केही मात्रामा मात्र पाइन्थ्यो, त्यो कुरा दोस्रो तिमोथीको पत्र लेखे बेलामा धेरै र अधिक भयो । कोही मानिसहरू विश्वासबाट निस्के वा पतित भए । तिनीहरूको विषयमा तिनीहरूले मुक्ति पाएको-नपाएको सवाल उठ्दैन । किनभने ती

मानिसहरू आफ्नो अङ्गीकारअनुसार इसाई थिए। तिनीहरूले प्रभु येशू ख्रीष्टको विषयमा शिक्षा पाएका थिए र उहाँ संसारको एकमात्र मुक्तिदाता हुनुहुन्छ भन्ने कुरा जान्दथिए। अनि केही समयसम्म तिनीहरूले मुखले उहाँलाई पछ्याएका थिए, तर पछि तिनीहरू विश्वासबाट पतित भए, र आफूले स्वीकार गरेको विश्वास त्यागे।

यो खण्ड पढ्दाखेरि हामीलाई वर्तमान समयमा भूटा सम्प्रदायहरूको उत्थानको सम्झना आउँछ। यी भूटा भुण्डहरू कसरी फैलिन्छन्, सो यहाँ अक्षरशः बयान गरिएको छ। यी भुण्डहरूका धेरैभन्दा धेरै सदस्यहरू इसाई मण्डलीहरूका पुराना सदस्यहरू हुन्। हुन सक्छ, यी मण्डलीहरू एक समयमा विश्वासमा बलिया थिए; तर पछि तिनीहरूले विस्तारै-विस्तारै सामाजिक सुसमाचार अपनाए। अनि त्यति बेलामा भूटो सम्प्रदायको कुनै शिक्षक देखा पर्‍यो, जसले यस्ताहरूलाई त्योभन्दा सकारात्मक सन्देश प्रचार गर्‍यो; अनि यी नामधारी इसाईहरू फसे।

यी मानिसहरूले बहकाउने आत्माहरूमा र दुष्ट आत्माहरूका शिक्षाहरूमाथि ध्यान दिन्छन्। बहकाउने आत्माहरू यहाँ यी भूटा शिक्षकहरूलाई ताक्ने साङ्केतिक भाषा हो, जुन भूटा शिक्षकहरूमा दुष्ट आत्माहरूले वास गर्छन्, जसले सीधासादा र होशियार नहुनेहरूलाई छल गर्छन्। दुष्ट आत्माहरूका शिक्षाको अर्थ दुष्ट आत्माहरूको विषयमा दिइने शिक्षाहरू बुझ्नुहुँदैन, तर दुष्ट आत्माहरूको प्रेरणाले दिइएका शिक्षाहरू बुझ्नुपर्छ। यी शिक्षाहरूको स्रोत दुष्ट आत्मा-जगत् हो।

१ तिमोथी ४:२: तिनीहरू कपट्याइँमा भूट बोल्ने हुन्। कपट सुत्रासाथ मुकुण्डो ओढ्नेको नक्सा हाप्रो मनमा आउँछ। भूटा सम्प्रदायहरूका सदस्यहरूको यथोचित चिनारी यही हो। किनभने तिनीहरूले सधैं आफ्नो खास रूप र परिचय लुकाउन खोज्छन्। तिनीहरूले आफू फलाना भुण्डका हुन् भन्ने सम्बन्ध गुप्त राखेर आफ्नो सम्प्रदायसित जोडिएको मन पराउँदैनन्। तिनीहरूले बाइबलको भाषा प्रयोग गर्छन् र इसाई भजनहरू गाउँछन्। यो सब तिनीहरूको छद्मवेश हो। तिनीहरू कपटी हुन्; तिनीहरू भूट बोल्ने ढँटुवा हुन्। तिनीहरूको शिक्षा

परमेश्वरको वचन आधारित, त्यसको सत्यता आधारित हुँदैन। तिनीहरूले यो जान्दछन्, र जानीबुझी मानिसहरूलाई ठग्न, छल गर्छन्।

तिनीहरूको विवेक तातो फलामले डामिएको हुन्छ। हुन सक्छ, तिनीहरूको जीवनमा यस्तो एउटा समय थियो, जब तिनीहरूको विवेक कलिलो थियो; तर तिनीहरूले आफ्नो विवेक धेरैपल्ट दमन गरे, चुप गराए। तिनीहरूले पाएको ज्ञानको विरोधमा पाप गरिरहे र विवेकरूपी ज्योति निभाइदिए। यसकारण अब तिनीहरूको विवेक चुप रहेको छ, मरेको छ; अब त्यसको स्पर्श-शक्ति केही पनि छैन। यसकारण परमेश्वरको वचनको विपरीत सिकाउन तिनीहरूलाई केही पनि लाग्दैन; जान्दा-जान्दै भूटा कुराहरू भन्ने तिनीहरूको धुकचुक केही पनि छैन।

१ तिमीथी ४:३: दुष्ट आत्माहरूका दुईवटा शिक्षा अब पेश गरिन्छन्। पहिलो शिक्षाले विवाह गर्न मनाही गर्छ। अनि यो शिक्षा परमेश्वरको वचनको ठीक विपरीत हो। किनभने परमेश्वर स्वयम्ले विवाहको बन्धन स्थापित गर्नुभयो। पापले यस संसारमा प्रवेश गर्नुभन्दा अघि उहाँले यसो गर्नुभयो। विवाह गर्नुमा अपवित्र केही पनि छैन। अनि जब भूटा शिक्षकहरूले विवाह गर्न मनाही गर्छन्, तब तिनीहरूले परमेश्वरको पवित्र विधिलाई हमला गर्छन्।

के हामीले तपाईंलाई यस भूटो शिक्षाको केही नतिजा देखाऔं? पादरीहरू र धर्मसन्धिनी-सिस्टरहरूलाई विवाह गर्न निषेध गर्ने कानून कहाँबाट आयो त? तर भन्ने बढ्ता गरी यस पदको सन्दर्भ आत्मावादीहरूको शिक्षा हो, जुन शिक्षा 'आत्मिक विवाह' भन्ने नामले चिनिन्छ। यस शिक्षाको सम्बन्धमा श्री ए. जे. पोल्लकले यसो लेखेका छन्:

'यहाँ विवाहको बन्धनको उपहास गरिएको छ; अनि "आत्मिक विवाह"को नाममा पुरुष र स्त्रीहरूलाई बहकाएर आफ्ना वैधानिक जीवन-साथीहरूलाई त्याग्न अनि अरू कसैसँग अपवित्र र अवैध सम्बन्ध गाँस्न लगाइन्छ; यस शिक्षाको व्यवहारिकता यही हो।'

यहाँ 'क्रिस्तान साइन्स'ले विवाहको सम्बन्ध कुन दृष्टिले हेर्छ, सो कुरा पेश गर्न उचित होला । तीनैपल्ट विवाह गरेकी, यस भुण्डकी संस्थापिका श्रीमती मेरी बी. एड्डीले लेखिन्:

'परमेश्वर सबै मानिसहरूको पिता हुनुहुन्छ भन्ने कुरा नबुभेसम्म विवाहको सम्बन्ध जारी रहनेछ । ... तर बितेको समयमा हाम्रो बीचमा सुनिश्चित ठहरिएको विवाहको बन्धनले वर्तमान मान्यता गुमाउनु-पर्छ ।' 13)

दुष्ट आत्माहरूको दोस्रो शिक्षाअनुसार मानिस कुनै न कुनै खानेकुराहरूबाट अलग रहनुपर्छ । आत्मावादीहरूको बीचमा यो शिक्षा चालू छ । तिनीहरूको भनाइअनुसार मासु खानाले आत्माहरूको सम्पर्क गर्नमा बाधा हुन्छ रे । अध्यात्मवादीहरू र अन्य हिन्दू सम्प्रदायहरूको बीचमा यो धारणा व्यापक छ; तिनीहरूको धारणाअनुसार कुनै पनि प्राणीलाई बलि गर्नुहुँदैन; किनकि मरेको मानिसको आत्मा फर्केर आउँछ र कुनै पशु वा अरू कुनै प्राणीमा आएर जिउँछ रे ।

'जुनचाहिँ' भन्ने शब्दले विवाह र खानेकुराहरूसित आफ्नो सम्बन्ध जोड्न सक्छ; किनभने विवाह र खानेकुराहरू परमेश्वरका रचना हुन्; यसकारण हामीले यी दुवै कुराहरू धन्यवादसाथ ग्रहण गर्नुपर्छ । उहाँले यी कुराहरू हामी विश्वास गर्नेहरू र सत्यता जात्रेहरूका निम्ति सृष्टि गर्नुभयो; नयाँ जन्म नपाएका मानिसहरूका निम्ति मात्र कहाँ हो र ?

१ तिमोथी ४:४: 'परमेश्वरले सृष्टि गर्नुभएको हरेक वस्तु असल हो ।' विवाह र खानेकुराहरू परमेश्वरका रचना हुन् । 'अनि धन्यवादसाथ ग्रहण गरियो भने कुनै कुरा पनि अस्वीकार गरिने लायकको हुँदैन ।' उहाँले मानिसहरूको वृद्धिका निम्ति तिनीहरूको बीचमा विवाहको बन्धन स्थापित गर्नुभयो (उत्पत्ति १:२८), अनि मानिसहरूको आहारका निम्ति खानेकुराहरू सृष्टि गर्नुभयो (उत्पत्ति ९:३) ।

१ तिमोथी ४:५: परमेश्वरको वचनले विवाहको सम्बन्ध र खानेकुराहरू पवित्र पारेको छ; यसकारण मानिसले विवाहको सम्बन्ध

प्रयोगमा ल्याउन पाउँछ र खानेकुराहरू सेवन गर्न सक्छ । यी कुराहरू यसैका निम्ति अलग गरिएका हुन् । उत्पत्ति ९:३, मर्कूस ७:१९, प्रेरित १०:१४-१५, साथै १ कोरिन्थी १०:२५-२६ पदहरूमा खानेकुराहरू पवित्र पारिएका हुन् । अनि विवाहको सम्बन्ध पहिलो कोरिन्थीको सात अध्यायमा र हिब्रू १३:४ पदद्वारा पवित्र पारिएको छ ।

यी कुराहरू प्रार्थनाद्वारा पवित्र पारिन्छन् । किनकि खाना खानुभन्दा अगाडि हामी शिर भुकाउँदै प्रार्थनामा खानेकुराका निम्ति परमेश्वरलाई धन्यवाद चढाउँछौं (मत्ती १४:१९; प्रेरित २७:३५) । यसरी नै हामीले प्रभुलाई 'यी खानेकुराहरू शुद्ध पारी हाम्रो शरीरलाई बल दिने कारण तुल्याइदिनुहोस्' भन्ने विन्ती गर्छौं, यस हेतुले कि हामी अभै पनि उहाँको ग्रहणयोग्य सेवा गर्न पाऔं । अनि विवाहको बन्धनमा प्रवेश गर्नुभन्दा अघि हामीले परमेश्वरलाई 'उहाँले यस नयाँ जोडालाई आफ्नो महिमाको कारण र अरू मानिसहरूको आशिषको कारण, साथै दुलहा-दुलहीको भलाइका निम्ति आशिष दिनुभएको होस्' भनेर प्रार्थना गर्नुपर्छ ।

ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले खाना खानुभन्दा अघि विश्वास नगर्ने मानिसहरूको सामु प्रार्थना गर्नु उनीहरूको असल गवाही बन्न जान्छ । तर हामीले लामो प्रार्थना गर्नुहुँदैन; आडम्बरले पूर्ण प्रार्थना गर्नुहुँदैन । तर हामीले परमेश्वरलाई खानेकुराका निम्ति धन्यवाद दिने कुरा लुकाउनु पनि हुँदैन ।

ख) १ तिमोथी ४:६-१६: आउन लागेको धर्मपतनको सम्बन्धमा सकारात्मक अर्तीहरू

१ तिमोथी ४:६: दाजुभाइहरूलाई चार अध्यायको एक पददेखि पाँच पदसम्म बताइएका कुराहरूको सम्बन्धमा शिक्षा दिएर तिमोथी येशू ख्रीष्टको असल सेवक बन्नेछन् । हामीले अघि बताइसक्यौं, सेवक नै यस शब्दको सठीक अर्थ हो । कस्तो सेवक ? उनी विश्वास र असल शिक्षाका

वचनहरूद्वारा पालनपोषण गरिएका सेवक हुनेछन्, जुन शिक्षा उनले राम्ररी जानेका र त्यस दिनसम्म पालन गर्दै आएका पनि थिए ।

१ तिमोथी ४:७: यस खण्डमा ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवाले खेलकुदको प्रतियोगिताको रूप लिएको छ । ४:६ पदमा पावलले ख्रीष्टको सेवा गर्नेको उचित आहारको विषयमा कुरा गरिसकेका छन् । विश्वासका वचनहरू र असल शिक्षाका वचनहरू उसको आहार हुनुपर्छ । अनि ४:७ पदमा उसले गर्नुपर्ने अभ्यासको कुरा छ, जुन अभ्यासले भक्ति नै आफ्नो लक्ष्य राख्छ ।

प्रेरित पावलले तिमोथीलाई अशुद्ध र बूढी स्त्रीहरूका दन्त्यकथाहरू इन्कार गर्ने आदेश दिन्छन् । उनले यी दन्त्यकथाहरूको खण्डन गर्नुपर्दैन, यी कथाहरूमा आफ्नो समय बर्बाद गर्नुहुँदैन । तर उनले यी कथाहरू अमन गर्नुपर्छ, यिनको अवहेलना गर्नुपर्छ । बूढी स्त्रीहरूका दन्त्यकथाहरू सुन्नासाथ मलाई क्रिस्तान साइन्सको याद आयो, जुन भुण्डकी संस्थापिका एउटी स्त्री थिई, जुन भुण्डको शिक्षाले बूढी स्त्रीहरूलाई बढी आकर्षण गर्दछ र जसले सत्यताको बदलीमा दन्त्यकथाहरू सिकाइदिन्छ ।

दन्त्यकथाहरू र पौराणिक कथाहरूसित आफ्नो समय बर्बाद किन पार्ने ? हामी भक्ति हासिल गर्ने अभ्यास गरौं ! यस अभ्यासमा पवित्र बाइबलको अध्ययन गर्नु, प्रार्थना गर्नु, मनन गर्नु र अरू मानिसहरूलाई आफ्नो गवाही सुनाउनु आदि कार्यक्रमहरू पर्छन् । यस विषयमा श्री ओजेन स्टोकको कुरा सुनौं, जसले यसो भनेका छन्: 'भक्तिर कोही पनि आफैआफ तैरिँदैन; किनकि हाम्रो भुकाउको बहाउ हाम्रो विरोधमा छ ।' यसकारण भक्तिप्रति हाम्रो अभ्यास र कोशिश हुनुपर्छ ।

१ तिमोथी ४:८: यहाँ दुई प्रकारका अभ्यासहरू आपसमा तुलना गरिन्छन् । शारीरिक अध्यास छ, जसको फाइदा हाम्रो शरीरको निम्ति हो; तर यस प्रकारको फाइदा सीमित र क्षणिक हुन्छ । तर भक्तिचाहिँ मानिसको आत्मा, प्राण र शरीरको भलाइ गर्छ; अनि भक्तिको फाइदा यस जीवनमा मात्र सीमित हुँदैन, तर परलोकका निम्ति पनि हुनेछ । यस जीवनको सम्बन्धमा भक्ति सबैभन्दा ठूलो आनन्द दिन्छ । अनि परलोकमा हुने

जीवनको सम्बन्धमा भक्तिमा उज्ज्वल इनामको प्रतिज्ञा छ, साथै स्वर्गको सारा महिमा उपभोग गर्न सक्ने क्षमता बढाउने प्रतिज्ञा पनि छ ।

१ तिमोथी ४:९: यस पदले भक्तिको विषयमा भनिएको कुरासित आफ्नो सम्बन्ध जोड्छ भन्ने कुरा सर्वमान्य छ । भक्तिबाट हुने फाइदा विशाल छ र अनन्तसम्म रहनेछ; विश्वासयोग्य र हर प्रकारले ग्रहणयोग्य वचन यही हो । यस पत्रको तेस्रो विश्वासयोग्य वचन यो भएको छ ।

१ तिमोथी ४:१०: 'किनकि यसैका निम्ति हामी परिश्रम गर्छौं र निन्दा सहन्छौं ।' 14)

यसैका निम्ति भनेको भक्तिको जीवनको निम्ति बुझिन्छ । पावलले आफ्नो जीवनको सबैभन्दा ठूलो लक्ष्य भक्तिमा देख्छन् । यसकारण यो लक्ष्य ताकेर तिनले सकभर प्रयास गरेका छन् । विश्वास नगर्ने मानिसहरूले भक्तिमा आफ्नो जीवनको लक्ष्य के देख्छन् र ? तर खीष्ट-विश्वासीहरूले यस संसारका बितिजाने क्षणिक कुराहरूभन्दा टाढा हुने कुराहरू देख्न सक्छन् र जीवित परमेश्वरलाई आफ्नो आशा तुल्याएका छन् । यस प्रकारको आशा कहिल्यै निराशामा परिणत हुँदैन; किनभने जीवित परमेश्वर सबै मानिसहरूको, विशेष गरी विश्वास गर्नेहरूको मुक्तिदाता हुनुहुन्छ । कुन अर्थमा परमेश्वर सबै मानिसहरूको मुक्तिदाता हुनुहुन्छ ? उहाँले मानिसहरूका निम्ति दिन-दिनै प्रबन्धहरू गरेर तिनीहरूको जीवन रक्षा गर्नुहुन्छ । तर सबै मानिसहरूका निम्ति मुक्तिको समुचित प्रबन्ध गरेर उहाँ सबै मानिसहरूका निम्ति पनि मुक्तिदाता हुनुहुन्छ । अनि उहाँ विशेष गरी विश्वास गर्नेहरूको मुक्तिदाता हुनुहुन्छ । किनभने यी विश्वास गर्नेहरूले उहाँको मुक्तिको प्रबन्ध ग्रहण गरे । यसकारण हामी यसो भन्न सक्छौं: परमेश्वर सबै मानिसहरूका निम्ति सम्भाव्य मुक्तिदाता हुनुहुन्छ, तर विश्वास गर्नेहरूको वास्तविक मुक्तिदाता हुनुहुन्छ ।

१ तिमोथी ४:११: 'यी कुराहरूको आज्ञा देऊ र सिकाऊ !' १ तिमोथी ४:६-१० पदमा उल्लेख गरिएका कुराहरू तिमोथीले आज्ञा गर्नुपर्ने र सिकाउनुपर्ने कुराहरू हुन् । उनले परमेश्वरका जनहरूलाई निरन्तर यी आदेशहरू दिनुपर्छ ।

१ तिमोथी ४:१२: हुन सक्छ, पावलले तिमोथीलाई यो पत्र लेख्ने बेलामा तिमोथी तीस-पैंतीस वर्षको थिए। एफेससको मण्डलीमा कतिजना एल्डरहरू थिए, जसको उमेर उनीभन्दा बढी थियो। यसकारण पावलले यहाँ उनको विषयमा यसो भन्छन्: 'कसैले पनि तिमी जवानीलाई तुच्छ ठान्न पाउँदैन।' उनी चौकीमा बस्न पाउने, जहाँ उनी सबै आलोचनबाट सुरक्षित रहन्छन् – पावलले भन्न खोजेको कुराको मतलब यो होइन। तर उनले कसैलाई उनलाई दोष लगाउने मौका दिनुहुँदैन। यस वाक्यको सठीक अर्थ हो। उनी विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ। यसो गरेर उनले कसैलाई अभियोग लगाउने मौका दिँदैनन्।

उनी बोलीवचनमा विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ। उनको बोलीवचन सधैं परमेश्वरको छोरालाई सुहाउँदो र योग्य हुनुपर्छ। कुवचन भनिने, सफासँग मनाही गरिएको बातचितबाट उनी अलग बस्नुपर्छ, तर उनी उनको कुरा सुन्नेहरूलाई उन्नति र भलाइ नगर्ने वचन पनि बोल्नुहुँदैन।

उनी व्यवहारमा पनि विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ। उनको सारा रहनसहन र चालचलन यसमा पर्छ। उनको आचरण-व्यवहारमा कुनै पनि कुरा हुनुहुँदैन, जुन कुराले ख्रीष्ट येशूको नाममाथि निन्दा ल्याउँछ।

उनी प्रेममा विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ। प्रेमचाहिँ उनको व्यवहारको निम्ति एकमात्र प्रेरणा हुनुपर्छ। प्रेम उनको मनको भावना हुनुपर्छ; अनि प्रेम उनको लक्ष्य हुनुपर्छ।

उनी आत्मामा विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ। प्रायः सबै नयाँ बाइबल-अनुवादहरू र टिप्पणीहरूमा यो 'आत्मामा' भन्ने शब्द छैन, किनकि तिनीहरूले क्रान्तिक पाण्डुलिपिको पछि लागेका छन्। तर यो शब्द परम्परागत पाण्डुलिपि र अधिक सङ्ख्यक पाण्डुलिपिमा पाइन्छ। श्री गुई किडले आफ्नो अन्तर्दृष्टिले पूर्ण बुझाइअनुसार यस शब्दको अर्थ 'उत्साह' लगाएका छन्, जब उनले यसो लेखेका छन्:

'अनौठो कुरा के हो भने, धेरै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको स्वभावमा उत्साह छैन; फूटबल-मैच वा चुनाव-दावामा उत्साह धेरै, तर परमेश्वरको सेवाका निम्ति उत्साह थोरै, कसरी? क्रिस्तान

साइन्सकाहरू, जेहोवा-विट्नेसहरू र साम्यवादीहरूमा कति ठूलो जोश देखिन्छ, कति ! त्यसले हामीलाई शर्ममा पार्छ, र शर्ममा पार्नुपर्छ । अहो, उहिलेको जल्दोबल्दो जोश मण्डलीमा फर्के त ! तिमोथीले आफ्नो पद सुदृढ पार्न र आफ्नो सेवाक्षेत्र बढाउन खोज्ने बेलामा उनको उत्साहको उत्तम मनोभावनाले उनलाई खूबै साथ दिनेथियो ।’ 15)

उनी विश्वासमा विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ । हुन सक्छ, यहाँ, यस ठाउँमा विश्वासको अर्थ विश्वासयोग्यता हुनुपर्ला । यसो हो भने, विश्वस्त, भरोसा गर्नु योग्य र सुदृढ यस शब्दको रस हो ।

उनी शुद्धतामा विश्वासीहरूका निम्ति नमुना हुनुपर्छ । उनका कामहरू शुद्ध हुनुको साथै उनको मनका भावनाहरू पनि शुद्ध हुनुपर्छ ।

१ तिमोथी ४:१३: शायद, बढी मात्रामा यस पदको सन्दर्भ स्थानीय मण्डलीको जनजीवन थियो, तिमोथीको व्यक्तिगत जीवन होइन । उनले मण्डली-सभामा पवित्र धर्मशास्त्रबाट पढेर सुनाउनुपर्थ्यो, अर्ती दिनुपर्थ्यो र शिक्षा दिनुपर्थ्यो । उनको ध्यान यी तीनवटा कुराहरूमा रहनुपर्थ्यो । अनि यी कुराहरूमा हामी एउटा सुनिश्चित क्रम देख्छौं । पावलको आदेश-अनुसार पहिले परमेश्वरको वचन सार्वजनिक रूपमा पढेर सुनाउनुपर्छ । त्यस समयमा यो अति महत्त्वपूर्ण थियो; किनकि त्यस बेलामा पवित्र धर्मशास्त्रको वितरण निक्कै सीमित थियो । थोरै मानिसहरूसँग परमेश्वरको वचनको एक प्रति हुन्थ्यो । अनि पवित्र धर्मशास्त्रको पठन गरेपछि तिमोथीले पढिएको खण्डको पाठअनुसार उनले विश्वासीहरूलाई अर्ती दिनुपर्थ्यो । त्यसपछि उनले परमेश्वरको वचनका महान् सत्यताहरू सिकाउनुपर्थ्यो । यस पदले हामीलाई नहेम्याह आठ अध्यायको सम्भना दिलाउँछ, जहाँ नहेम्याह ८:८ पदमा यसरी पढ्छौं: ‘यसरी तिनीहरूले त्यस पुस्तकबाट, अँ, परमेश्वरको व्यवस्थाबाट स्पष्ट हुने गरी पढेर सुनाए, त्यसको अर्थ लगाइदिए र मानिसहरूलाई पढेको कुरा बुझाइदिए ।’

तर यस पदबाट उठ्न खोज्ने ‘व्यक्तिगत बाइबल-पढाइ नगर्दा पनि हुन्छ’ भन्ने गलत विचार हटाउनुपर्छ; किनकि अरूलाई अर्ती दिनु र

तिनीहरूलाई परमेश्वरको वचन सिकाउनुभन्दा अघि तिमोथीले आफ्नो जीवन वचन आधारित तुल्याउनुपर्छ ।

१ तिमोथी ४:१४: तिमोथीलाई कुनचाहिँ वरदान दिइएको थियो, सो विदितै छैन; हुन सक्छ, उनको यो वरदान सुसमाचार प्रचारकको, पास्टरको वा शिक्षकको वरदान भएको हुनुपर्छ । उनलाई लेखिएका दुईवटा पत्रहरूबाट के बुझिन्छ भने, उनी पास्टर र शिक्षक भएका हुनुपर्छ । तर हामीलाई थाहा छ, कि उनलाई दिइएको वरदान एल्डरहरूका हातहरू राखिँदाखेरि उनलाई भविष्यवाणीद्वारा दिइएको थियो । पहिलो कुरा: उनलाई दिइएको वरदान भविष्यवाणीद्वारा दिइएको थियो । यसर्थ स्थानीय मण्डलीमा एक समयमा एकजना भविष्यवक्ता उठे, जसले 'पवित्रको आत्माले तिमोथीलाई फलना वरदान दिनुभएको छ' भन्ने कुरा उद्घोषणा गरे । भविष्यवक्ताले वरदान दिएनन्, तर यस वरदानको विषयमा सुनिश्चित सूचना दिए । त्यसपछि एल्डरहरूले तिमोथीमाथि आफ्ना हातहरू राखे । यी एल्डरहरूसँग तिमोथीलाई यो वरदान दिने शक्ति थिएन भन्ने कुरामा जोड दिन हामीलाई यहाँ उचित लाग्छ । तिनीहरूले उनीमाथि आफ्ना हातहरू किन राखे ? पवित्र आत्माले तिमोथीलाई त्यो वरदान दिइसक्नुभएको कुरा तिनीहरूले हातरखाइद्वारा सार्वजनिक मान्यता दिएर पुष्टि गरे ।

यस प्रकारको नीति प्रेरित तेह्र अध्यायमा पनि देखिन्छ । प्रेरित १३:२ पदमा पवित्र आत्माले बर्नाबास र शाउललाई कुनै विशेष कामका निम्ति छान्नुभयो । हुन सक्छ, त्यो कुरा एकजना भविष्यवक्ताको दिव्य वचनद्वारा प्रकट भएको थियो । त्यसपछि स्थानीय मण्डलीका दाजुभाइहरूले उपवास र प्रार्थना गरे, अनि बर्नाबास र शाउलमाथि आफ्ना हातहरू राखेपछि उनीहरूलाई बिदा गरेर पठाइदिए (प्रेरित १३:३) ।

वर्तमान समयमा धेरै इसाई समाजहरूले यही नीति अपनाएर यसो गर्ने गर्छन् । पवित्र आत्माको वरदान पाएको व्यक्ति यही हो भन्ने कुरा स्थानीय मण्डलीका एल्डरहरूलाई जब स्पष्ट हुन्छ, तब तिनीहरूले त्यस दाजुभाइलाई प्रभुको कामका निम्ति आफ्नो सिफारिस दिन्छन् । यसो गरेर

तिनीहरूले यस दाजुभाइप्रति आफ्नो भरोसा प्रकट गरेर उसको जीवनमा पवित्र आत्माको काम भएको कुरा स्वीकार गर्छन्। तिनीहरूको सिफारिसले परमेश्वरको आत्माद्वारा भइसकेको कामलाई अनुमोदन गर्छ, तर कुनै हालतमा पनि कसैलाई कुनै वरदान प्रदान गर्दैन।

यहाँ उल्लेख गरिएको, एल्डरहरूद्वारा तिमोथीमाथि हातहरू राखिएको यो घटना र २ तिमोथी १:६ पदमा लेखिएको घटनाको बीचमा भिन्नता छ, जुन घटनामा प्रेरित पावलले उनीमाथि आफ्ना हातहरू राखे। किनकि एल्डरहरूको हात-रखाइमा कुनै औपचारिकता वा अधिकार थिएन, न ता तिमोथीलाई कुनै वरदान प्रदान गरेको छाया वा गन्ध थियो। यी एल्डरहरूले केवल तिमोथीसित उनको काममा आफ्नो सहभागिता प्रकट गरे। तर पावलको विषयमा कुरा अर्को छ: तिनी प्रभुको प्रेरित थिए, जसमार्फत प्रभुले तिमोथीलाई त्यो वरदान प्रदान गर्नुभयो।

१ तिमोथी ४:१५: 'यी कुराहरू मनन गर!' यो वाक्यको अनुवाद 'यी कुराहरूको वृद्धि वा विकास गर' अथवा 'यी कुराहरूमा ठूलो चासो लेऊ, खूब परिश्रम गर' भन्ने अनुवाद पनि सम्भव देखिन्छ; किनभने यस वाक्यसित निम्न वाक्य जोडिएको छ: 'यिनीहरूमा लागि रह!' यसकारण 'यी कुराहरू विकास गर, वृद्धि गर वा यिनमा खूब परिश्रम गर' भन्ने अर्थ पूरा मिल्छ। किनभने पावलले तिमोथीलाई उत्साह दिएर 'प्रभुको काममा तिमोथी आफूलाई पूरा दिइहाल र कुनै कुरालाई तिमोथीले ध्यान भङ्ग गर्न नदेऊ' भन्ने आदेश दिएका छन्। उनको भरमग्दुर प्रयासले गर्दा उनको प्रगति सबैकहाँ देखा पर्नेथियो। तिमोथी ख्रीष्ट येशूका निम्ति गरेको सेवकाइमा एउटा सीमामा पुगेको र प्रभुको सेवा एउटा आरामदायक नित्य-कर्मको रूपमा कायम राखेको पावलले चाहेनन्। होइन, प्रभुको काममा उनी सधैं अघि बढ्नुपर्छ। उनका निम्ति पावलको चाहना यही हो।

१ तिमोथी ४:१६: यस पदमा लेखिएका कुराहरूको क्रम याद गर्नुहोस्! पहिले तिमोथी आफ्नो विषयमा, त्यसपछि शिक्षाको विषयमा होशियार हुनुपरेको छ। हे प्रभुको सेवकाइ गर्ने दाजुभाइ-दिदीबहिनीहो, तपाईंको व्यक्तिगत जीवन कति महत्त्वपूर्ण हुँदो रहेछ, सो याद गर्नुहोस्!

परम कुरा यही रहेछ । हाम्रो जीवन बेठीक छ भने, हाम्रो शिक्षा शास्त्रसम्मत जति किन नहोस्, यसको कुनै कामको हुँदैन । यस विषयमा हामी श्री ए. डब्ल्यू. पिन्कको कुरा सुनौं, जसले यसो भनेका छन्:

‘सेवाचाहिँ तब एउटा पासो र खराबी हुन जान्छ, जब त्यसले हाम्रो जीवनबाट परमेश्वरको आराधना गर्ने आत्मा निसास्याउँछ र हाम्रो आत्मिक जीवन विकास गर्न हामीलाई बाधा पार्छ ।’

‘यिनीहरूमा लागि रह !’ पावलले यहाँ तिमोथीलाई कुन-कुन कुरामा लागिपर्ने आदेश दिन्छन् ? पावलले अघि लेखिदिएअनुसार तिमोथी पढ्नमा, अर्ती दिनमा र शिक्षा दिनमा लागिपर्नुपर्छ । यसो गरेर उनले आफूलाई र उनको कुरा सुन्नेहरूलाई बचाउनेथिए । यहाँ बचाउनु भन्ने शब्दको अर्थ मुक्ति पाउनु होइन । तर यस अध्यायको शुरुमा ती भूटा शिक्षकहरूको बयान गरिएको थियो, जसले परमेश्वरका जनहरूको बीचमा उत्पात मच्चाउँथे । यसो भए, पावलले तिमोथीलाई भन्न खोजेको कुरा यो हुनुपर्छ: उनले भक्तिको जीवन कायम राख्नुपर्छ र परमेश्वरको वचन विश्वासयोग्यताको साथ सिकाउनुपर्छ; तब उनले आफूलाई र उनको कुरा सुन्ने-मान्नेहरूलाई ती भूटा शिक्षाहरूबाट बचाउनेछन् ।

खण्ड ५) १ तिमोथी ५:१-६:२: विभिन्न श्रेणीका विश्वासीहरूलाई दिइएका विशेष अर्तीहरू

क) १ तिमोथी ५:१-२: विभिन्न उमेरकाहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ५:१: यस पदबाट एउटा नयाँ खण्ड शुरु हुन्छ; तिमोथीले ख्रीष्टीय परिवारका सदस्य-सदस्याहरूसित कुन प्रकारको व्यवहार गर्नुपर्छ, सो कुरा यस खण्डको विषय हो। किनभने उनले तिनीहरूको बीचमा काम गर्नुपरेको थियो। हुन सक्छ, तिमोथीको जवान उमेरले गर्दा उनी अरूभन्दा जोशिला थिए कि? यसैले उनी वृद्ध उमेरका दाजुहरूसित धैर्यवान् नहुनु र रूखो हुनु सम्भव थियो। यसकारण उनलाई 'वृद्ध पुरुषलाई नहप्काऊ, तर तिनलाई बुबालाई भैं अनुरोध गर' भन्ने आज्ञा दिइएको थियो। उमेरमा साना भएका तिमोथीलाई यस प्रकारको व्यवहार सुहाउँदैनथियो। वृद्ध मानिसप्रति छाडो मुख छोड्नुहुँदैन। यसरी नै यस्ताहरूलाई आघात पुऱ्याउनेथियो।

अनि ख्रीष्टको जवान सेवकको निम्ति अर्को खतरा कहाँबाट आउँछ ? आफ्नो उमेरकाहरूलाई र त्योभन्दा साना उमेरकाहरूलाई रोब देखाउनु र दमन गर्नु सम्भव छ । यसकारण पावलले तिमोथीलाई यसो भन्दै आज्ञा गर्छन्: 'साना उमेरकाहरूलाई भाइहरू सम्भन्नुपर्छ ।' उनी तिनीहरूमध्ये एक हुन्; यसैले उनले तिनीहरूमाथि प्रभुत्व चलाउनुहुँदैन ।

१ तिमोथी ५:२: अनि वृद्धा स्त्रीहरूसित चाहिँ ? उनले तिनीहरूलाई आमाहरू सम्भेर आदर गर्नुपर्छ, प्रेम गर्नुपर्छ र इज्जत दिनुपर्छ । तिनीहरूप्रति उचित, तिनीहरूलाई सुहाउँदो व्यवहार यही हो ।

अनि बहिनीहरूसँग सम्पूर्ण पवित्रताको साथ व्यवहार गर्नुपर्छ । पापमय व्यवहार नगर्नु पर जाओस्, उनले तिनीहरूसित कुनै अविवेकी, बेहोशी कुरा गर्नुहुँदैन; तर उनी खराब देखा पर्ने कुनै पनि व्यवहारबाट पर बस्नुपर्छ ।

ख) १ तिमोथी ५:३-१६: विधवाहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ५:३: यस पदबाट पावलले स्थानीय मण्डलीमा भएका विधवाहरूको विषय उठाउँछन् (१ तिमोथी ५:३-१६), अनि तिनीहरूसितको व्यवहार केकस्तो हुनुपर्छ, सो स्पष्ट पार्छन् ।

पहिलो कुरा: मण्डलीले साँच्चिकै विधवाहरूलाई आदर गर्नुपर्छ । यहाँ आदर गर्नु भनेको तिनीहरूको सम्मान गर्नु मात्र होइन, तर तिनीहरूको आर्थिक सहायता गर्नु पनि हो । साँच्चिकै विधवा सहाराहीन छे; उसलाई पाल्ने कोही छैन । यसकारण आफ्नो जीविकाका निम्ति ऊ प्रभुमाथि पूरा भर परेकी हुन्छे । किनकि उसको हेरचाह गर्ने आफन्तहरू छैनन् ।

१ तिमोथी ५:४-५: अर्को प्रकारका विधवाहरू पनि छन् । यिनीहरूको चर्चा यी पदहरूले गर्छन् । यस्ताहरूका छोराछोरीहरू वा नातिनातिनाहरू छन् । यसो हो भने, छोराछोरीहरूले पहिले घरमा व्यावहारिक भक्ति गर्न सिकून् । यो व्यावहारिक भक्ति केमा देखिन्छ ?

तिनीहरूले आफ्नी आमालाई वा आफ्नी बज्यैलाई तिनले तिनीहरूप्रति गरेको गुण फर्काउनुपर्छ । यस पदको शिक्षा सुस्पष्ट छः भक्ति आफ्नै घरबाट शुरु हुन्छ । मुखले मात्र आफ्नो धर्म स्वीकार गर्नु, तर हामीसित प्राकृतिक सम्बन्ध गाँसिएका हाम्रा आफन्तहरूलाई बेवास्ता गर्नुचाहिँ ख्रीष्टीय विश्वासको साक्षी कति कमजोर !

जब ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले आफ्ना प्रिय जनहरूको हेरचाह गर्छन्, तब यो कुरा परमेश्वरको दृष्टिमा असल र ग्रहणयोग्य हुन्छ,¹⁶ विशेष गरी जब तिनीहरूसँग तिनीहरूलाई सहायता गर्ने अरू कोही छैन । एफेसी ६:२ पदमा प्रेरित पावलले स्पष्ट गरी सिकाउँछन्: 'आफ्ना बुबा र आफ्नी आमालाई आदर गर, जुनचाहिँ प्रतिज्ञासहितको पहिलो आज्ञा हो ।' अनि अघि हामीले भनिसक्यौं, कि साँच्चिकै विधवासँग आर्थिक स्रोत-साधन केही पनि छैन, तर छाक टर्न उसले दिनदिनै परमेश्वरमाथि भरोसा राख्नुपर्छ ।

१ तिमोथी ५:६-७: पाँच पदमा भक्त विधवाको बयान छ भने यहाँ यस्ती विधवाको कुरा गरिन्छ, जो सुखविलासमा जिउँछे । यस प्रकारकी स्त्री विश्वासी हुन सक्छे कि नामधारी मात्र छे, यसमा एकमत छैन । हाम्रो विचारअनुसार ऊ एउटी विश्वास गर्ने बहिनी नै छे, जो विश्वासबाट पछि हटेकी छे । तर ऊ मरेकी छे – परमेश्वरसितको सङ्गतिको सम्बन्धमा र उहाँको निम्ति उपयोगी हुने सम्बन्धमा । तिमोथीले यस्ता विधवाहरूलाई सुखविलासमा जिएको दोष देखाएर यसको विरोधमा कडा चेताउनी दिनुपर्छ, साथै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई बेसहारा भएका आफन्तहरूको हेरचाह गर्नुपर्छ भन्ने शिक्षा दिनुपर्छ ।

१ तिमोथी ५:८: आफन्तहरूको निम्ति, विशेष गरी आफ्नो परिवारकाहरूको निम्ति प्रबन्ध नगर्नुचाहिँ गम्भीर गल्ती हो । नभुल्लुहोस्: यस खण्डको जोड यसैमा छ । यो त आफ्नो विश्वास इन्कार गरेको बराबर हो । ख्रीष्टीय विश्वासको निरन्तर माग के हो त ? ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले एक-अर्काका निम्ति वास्ता गर्नुपर्छ । अनि जब कुनै ख्रीष्ट-विश्वासी यसो गर्नदेखि चुक्छ, तब उसले आफ्नो व्यवहारद्वारा यी तथ्यहरू इन्कार गरेको

हुन्छ, जुन तथ्यहरू इसाई धर्मले सिकाइदिन्छ। यो भाइबहिनी अविश्वासीभन्दा खराब हो। अविश्वासीभन्दा विश्वासी खराब कसरी? किनकि विश्वास नगर्ने धेरै मानिसहरूले आफन्तहरूप्रति प्रेमको वास्ता देखाउँछन्। अनि प्रभुको नाममाथि अपमान ल्याउने काम ख्रीष्ट-विश्वासीले मात्र गर्न सक्छ; यस्तो काम विश्वास नगर्नेले गर्न सक्दैन।

१ तिमोथी ५:९: यस पदबाट के बुझिन्छ भने, जुन-जुन विधवाहरूको हेरचाह स्थानीय मण्डलीद्वारा गरिन्थ्यो, ती विधवाहरूका नामहरू एउटा सुनिश्चित सूचिमा उल्लेख गरिन्थे; यस प्रकारको सूचि एक-एक मण्डलीमा राखिन्थ्यो। पावलले स्पष्ट पारेर के भन्छन् भने, साठी वर्ष नपुगेकी कुनै विधवाको नाम यस्तो सूचिमा दर्ता गर्नुहुँदैन।

एउटै पतिकी पत्नी भन्ने वाक्यले बुझाइमा त्यही समस्या सृजना गर्छ, जुन समस्या योजस्तै वाक्य हामीले एल्डर र डिकनको विषयमा पढिसक्यौं। अनि यसका चाल्ती व्याख्याहरू उस्तै-उस्तै छन्। यसमा हामी जाँदैनौं। तर निस्सन्देह, सूचिमा नाम दर्ता गर्न लागेकी विधवाको वैवाहिक जीवन दोषरहित हुनुपर्छ; अनि उसले यस विषयमा कुनै अनैतिक काम गरेकी हुनुहुँदैन।

१ तिमोथी ५:१०: कुनै विधवाको नाम दर्ता हुनलाई सुकर्महरूको विषयमा उसको नाम चल्नुपर्छ। आत्मिक विश्वासीको लक्षण सुकर्महरू हुन्।

'उसले छोराछोरीहरूलाई हुर्काएकी-बढाएकी छे भने' भन्ने शर्त हामी कसरी बुझौं? उसले तिनीहरूलाई यसरी हुर्काउनुपर्छ, कि त्यसको निम्ति श्रेय उसको र उसको इसाई परिवारको होस्। किनभने छोराछोरीहरूलाई हुर्काउनुमा तब ठूलो अर्थ हुन्छ, जब यी छोराछोरीहरूलाई असल ढङ्गले हुर्काइन्छन्।

भक्त विधवाको अर्को गुण के हो भने, उसले पाहुनाहरूलाई अथिति-सत्कार गर्ने गर्छे। नयाँ नियममा घरिघरि अथिति-सत्कारको कुरा उल्लेख गरिएको छ र यसको तारिफ गरिएको छ। अथिति-सत्कार गर्नु शोभा हो।

‘उसले पवित्र जनहरूका पाउ धोएकी छे भने;’ त्यस जमानामा पाहुनाहरूका खुट्टा धुने काम एउटा दासको कर्तव्य हुन्थ्यो । यसकारण यहाँ पावलले भन्न खोजेको कुरा यो हो: त्यस विधवाले आफ्ना सङ्गी-विश्वासीहरूका निम्ति नोकरले गर्ने कामहरू गरेकी हुनुपर्छ । तर पवित्र जनहरूका पाउ धुने वाक्यले एउटा आत्मिक अर्थ पनि लिन सक्छ, जस्तै उसले वचनरूपी पानीले उनीहरूका ‘पाउ’ धोएकी छे । यसमा हामीले उसको कुनै सार्वजनिक सेवकाइ भएको बुझ्नुपर्दैन । तर उसले घर-घरमा विश्वासीहरूको भेटघाट गरेर उनीहरूको दैनिक जीवनको चालमा उनीहरूलाई लागेको मैला परमेश्वरको वचन धुने पानीको रूपमा प्रयोग गरेर उनीहरूलाई शुद्ध पारेकी छे ।

‘उसले दुःखीहरूको दुःख हरण गरेकी छे भने;’ रोगीबिमारीहरू, शोकचिन्तामा परेकाहरू र आपद्द्विपद्मा परेकाहरूमाथि दया र कल्याण देखाउनु नै यस पदको सन्दर्भ हो ।

छोटकारीमा भन्नु हो भने, स्थानीय मण्डलीमा विधवाहरूको सूचिमा नाम दर्ता हुनलाई एउटी विधवा यत्नपूर्वक हरेक असल कामको पछि लागेकी हुनुपर्छ ।

१ तिमोथी ५:११: यस पदमा सठीक अर्थ लगाउनु गाह्रो छ । यस पदको अर्थ यो हुन सक्छ: तरुणी विधवाहरूको हेरचाह स्थानीय मण्डलीको जिम्मेवारी तुल्याउनुहुँदैन । यसो गर्नु एउटा गल्ती हुनेथियो । किनकि यी बहिनीहरू जवान छन्, र तिनीहरूले फेरि विवाह गर्ने इच्छा गर्लान् । तिनीहरूले फेरि विवाह गरेकोमा के गल्ती हुनेथियो र? होइन, तर तिनीहरूको विवाह गर्ने इच्छा यति साह्रै प्रबल हुन सक्छ कि तिनीहरूमध्ये कोही-कोही अइसाई पुरुषसित पनि जान राजी होलान् । यस्तो कुरालाई पावलले ‘खीष्टको विरुद्धमा भोगविलागतिर बढ्न थाल्नु’ भनेका छन् । जब अन्यजातिको मानिससँग विवाह गर्नु अनि खीष्ट येशूप्रतिको प्रेम र उहाँको वचनप्रति आज्ञाकारिताको माग पूरा गर्न बरु विवाह नगरिबस्नुको बीचमा छान्ने चुनौती आउँछ, तब जवान विधवाले प्रायः विवाह गर्न चुन्छे होली; किनभने उसको भुकाउ यस्तो छ । यसरी

नै उसले त्यस स्थानीय मण्डलीमाथि कलङ्क ल्याउनेथिई, जसले उसलाई पालेको छ ।

१ तिमोथी ५:१२: यहाँ अनन्त विनाशको दण्डको कुरा छैन, तर यस्ताहरू दण्डमा अथवा न्यायमा पर्छन्, अर्थात् यस्ताहरूलाई आफ्नो पहिलो विश्वास त्यागेको आरोप लाग्छ । एक समयमा उसले प्रभु येशू ख्रीष्टप्रति निष्ठावान् र स्वामीभक्त हुने प्रण गरेकी थिई, तर अहिले ख्रीष्ट प्रभुलाई प्रेम नगर्ने मानिससित विवाह गर्ने मौका पाउँदा उसले अघि ख्रीष्ट येशूलाई दिएका प्रणहरू र प्रतिज्ञाहरू सबै भुल्छे र अइसाई पुरुषसँग जान्छे, अनि यसरी नै स्वर्गीय दुलहाप्रति ऊ अविश्वासी ठहरिन्छे ।

पावलले जवान विधवाहरूलाई विवाह गरेकोमा दोष लगाउँदैनन्; किनभने तिनले चौध पदमा तिनीहरूलाई विवाह गर्न आग्रह गर्छन् । तर तिनले तिनीहरूको आत्मिक अवनतिमा दोष भेट्टाएका छन् । विवाह गर्न तिनीहरू ईश्वरीय सिद्धान्तहरू हावामा उड़ाएर तीप्रति निष्ठावान् हुन छोड्छन् । तिनीहरूको दोष यसैमा छ ।

१ तिमोथी ५:१३: अनि जब स्थानीय मण्डलीले जवान विधवाहरूको आर्थिक जिम्मेवारी लिन्छ, तब तिनीहरूले अल्छी हुने प्रोत्साहन पाउँछन् । अनि अल्छीपनासित अरू खराबीहरू जोडिएका हुन्छन् । आफ्ना जिम्मेवारीहरू उठाउनुको सट्टामा तिनीहरू अरूको निन्दा-चर्चा गर्ने र अरूको काममा हात हाल्ने हुन्छन्; तिनीहरू यस्ता कामहरूमा हात हाल्छन्, जुन कामहरूसित तिनीहरूको कुनै सरोकारै हुँदैन । स्थानीय मण्डलीले भर्खरै बयान गरिएको व्यर्थ चाल सम्भवतः बढाउन सक्ने कुनै कदम चाल्नुहुँदैन; किनभने ख्रीष्टका निम्ति गरिने गवाहीमा यसको नकारात्मक प्रभाव पर्छ ।

१ तिमोथी ५:१४: यसकारण पावलले यहाँ जवान विधवाहरूका निम्ति सर्वमान्य नियम प्रस्तुत गर्छन्: तरुणी विधवाहरूले विवाह गरून् र छोराछोरीहरू जन्माऊन् । तिनीहरूले यस प्रकारले घर सम्हालिदिऊन्, कि तिनीहरूको घरपरिवार कुनै निन्दाको कारण हुँदैन । तर पावललाई थाहा थियो, कि जवान विधवाहरू सबैले फेरि विवाह गर्न पाउँदैनन् होला ।

किनभने विवाहको सम्बन्धमा कुरा यस्तो छः प्रायः पुरुषबाट यसको कदम उठाइन्छ । तर पावलले यहाँ सर्वसाधारण नियम पेश गरेका छन्, जसको आज्ञापालन जहाँसम्म सम्भव हुन्छ, त्यहाँसम्म गर्नुपर्छ ।

विरोधीलाई बदनाम गर्न कुनै मौका दिनुहुँदैन । त्यो विरोधी शैतान हुन सक्छ, जुन शैतान सधैं ख्रीष्ट-विश्वासीको गवाहीमा कुनै अभियोग लगाउने ताकमा बसेको हुन्छ । तर पावलले शैतानलाई ख्रीष्टको नामको निन्दा गर्न अभियोग लगाउने उचित कारणहरू दिन चाहेनन् ।

१ तिमोथी ५:१५: पावलले यहाँ जवान विधवाहरूको विषयमा जे भनेका छन्, त्यो तिनले अडकल काटेर वा अन्दाज गरेर भनेनन्; किनभने त्यो त भइसकेको कुरा थियो; किनकि कतिजना त तर्कर शैतानको पछि लागिसकेका थिए । शैतानको कुरा सुनेर तिनीहरू अइसाई जीवनसाथीसँग विवाह गर्ने सम्बन्धमा प्रभुको वचन उल्लङ्घन गर्न राजी भए ।

१ तिमोथी ५:१६: अबचाहिँ कुरा अधिको विषयवस्तुमा फर्किन्छः विधवाका आफन्तहरूले उसको हेरचाह गर्नुपर्छ । कुनै विश्वासी पुरुष¹⁷⁾ वा स्त्रीको परिवारमा आर्थिक सहायता पाउनु योग्य कुनै विधवा छे भने विश्वासी भाइबहिनीले उसको हेरचाह गर्ने जिम्मेवारी उठाउनुपर्छ । किनभने स्थानीय मण्डलीले अभावग्रस्त र बेसहारा भएकाहरूको सेवा पुर्याउन सक्नुपर्छ, जस-जसको आफन्त कोही पनि छैन ।

१ तिमोथी ५:३-१६ पदहरूको सम्पूर्ण खण्डमा पावलले स्थानीय मण्डलीलाई कुन-कुन परिस्थितिहरूमा के-के गर्नुपर्छ, सो आदेश गरेका छन् । यहाँ 'अचेल यस्ता गम्भीर परिस्थितिहरू नै छैनन्', 'यो त हामी गर्ने सक्दौंनौं; यो हाम्रो क्षतमादेखि बाहिरको कुरा हो' भन्ने बाहना गर्ने ठावै छैन । यो कुनै दयामायाको कुरा होइन; यो गर्न चाहे गर्ने, तर गर्न नचाहे नगर्ने कुरा पनि होइन । यस खण्डको लमाइ हेर्नुहोस् ! पवित्र आत्माले यस महत्त्वपूर्ण विषयमा हामीलाई थुप्रै कुरा भन्न चाहनुहुन्छ । तर के गर्ने ? आज ख्रीष्टको मण्डली गनिएकाहरू यस कुरामा धेरै चुकेका छन्; उनीहरूले यस कुराको बेवास्ता गरेका छन् । कसरी ? किन ?

ग) १ तिमोथी ५:१७-२५: एल्डरहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ५:१७: यस अध्यायको बाँकी भागको विषय एल्डरहरूको विषयमा छ। सर्वप्रथम, पावलले निम्न नियम पेश गर्छन्: जुन-जुन एल्डरहरूले राम्ररी शासन गर्छन्, उनीहरूलाई हामीले दुईगुणा आदरको योग्य मान्नुपर्छ। शासन गर्नु भन्ने शब्दको सठीक अनुवाद अगुवाइ गर्नु, नेतृत्व गर्नु वा सञ्चालन गर्नु हो। श्री जे. एन. डार्बीले यसो अनुवाद गरेका छन्। किनकि एल्डरद्वारा कसैलाई नियन्त्रणमा राखिँदैन, तर तिनी एउटा उदाहरण हुनुपर्छ। अनि उदाहरणीय एल्डरहरू दुईगुणा आदरको योग्य हुन्छन्। आदरको अर्थ सम्मान हो, तर यहाँ तिनको आर्थिक सहायता र प्रतिपूर्ति पनि समावेश गर्नुपर्ला (मत्ती १५:६)। दुईगुणा आदर भनेको एक, तिनले आफ्नो कामको खातिर परमेश्वरका जनहरूबाट सम्मान पाउनुपर्छ; अनि दुई, तिनले यस काममा आफ्नो पूरा समय दिएका छन् भने, तिनी आर्थिक सहायता पाउनु योग्य हुन्छन् – 'विशेष गरी उनीहरू जसले वचन र शिक्षामा परिश्रम गर्छन्।' किनकि जस-जसले प्रचार गर्न र शिक्षा दिन धेरै समय खर्च गर्छन्, उनीहरूले निश्चय आफ्नो नियमित कामधन्दाको पछि लाग्न सक्दैनन्।

१ तिमोथी ५:१८: यहाँ पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलबाट दुईवटा सन्दर्भका पदहरू उद्धृत गरिएका छन्। पहिले, व्यवस्था २५:४ पद, त्यसपछि लूका १०:७ पद। अनि पवित्र धर्मशास्त्र बाइबल पवित्र आत्माको प्रेरणाको फल हुने सम्बन्धमा लूका १०:७ पद विशेष भूमिका खेल्छ; यो कति चाखलाग्यो कुरा हो। किनभने पावलले पुरानो नियमबाट एउटा पद र नयाँ नियमबाट अर्को पद लिएका छन् र ती दुईवटा पदहरू एकै स्तरमा राख्छन् र ती पदहरू पवित्र धर्मशास्त्रका पदहरू हुन् भन्छन्। यसबाट कुरा स्पष्ट हुन्छ: पावलको विचारमा, नयाँ नियमका लेखहरू-चाहिँ पुरानो नियमका लेखहरूसित बराबर अधिकार प्राप्त लेखहरू थिए।

पवित्र धर्मशास्त्रका यी दुईवटा पदहरूले हामीलाई के सिकाउँछन् ? दाईं गर्ने गोरुको अन्नबाट आफ्नो भाग पाउने अधिकार छ । अनि मजदुरचाहिँ आफ्नो ज्यालाको योग्य हुन्छ; यो उसले पाउनुपर्ने उसको हक हो । अनि एल्डरहरूचाहिँ ? एल्डरहरूसित कुरा पनि ठीक त्यस्तै हुन्छ । उनीहरूको परिश्रम शारीरिक छैन होला, तैपनि उनीहरू परमेश्वरका जनहरूको सहायता पाउनु योग्य हुन्छन् ।

१ तिमोथी ५:१९: एल्डरहरूले मण्डलीको जिम्मेवारी वहन गर्ने ओहदा ओगटिरहेका हुन्छन्; यसकारण उनीहरू शैतानका हमलाहरूका निम्ति विशेष निशाना भएका छन् । यही कारणले परमेश्वरको आत्माले उनीहरूलाई भूटा आरोपहरूबाट जोगाउन केही कदमहरू चाल्नुहुन्छ । यस सिलसिलामा एउटा नियम पेश गरिन्छ: दुई वा तीन साक्षीहरू नभई एल्डरको विरोधमा कुनै आरोप स्विकार्नुहुँदैन, अँ, अनुशासनको कुनै कारवाही गर्नुहुँदैन । अनि यही नियम मण्डलीको सदस्यलाई अनुशासनमा राख्ने सम्बन्धमा पनि लगाइन्छ । तब यो नियम किन यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ त ? किनकि एल्डरहरूलाई भूटा आरोपहरू लगाउने डर हुन्छ ।

१ तिमोथी ५:२०: कुनै एल्डरले स्थानीय मण्डलीको गवाहीमा आघात पुऱ्याउने किसिमको पाप गरेका छन् र यो कुरा साबित भएको छ भने, यस्ता एल्डरलाई दोष देखाएर खुल्लमखुल्ला हप्काउनुपर्छ । यस प्रकारको कारवाहीले सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूमा गहिरो छाप बसाउँछ, र उनीहरूले प्रभुको सेवामा पापसित खेलाँची गर्नुहुँदैन, र यो कति गम्भीर कुरा हो, सो बुझ्छन् । यस प्रकारको कारवाहीले अरूको जीवनमा पापको रोकथामको ठूलो काम गर्छ ।

कति टिपण्णीकारहरूको विचारमा बीस पदको सन्दर्भ एल्डरहरू मात्र होइन, तर सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरू हुन्छन् । हुन पनि हो, यो नियम सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका निम्ति लागू हुन्छ, तर यस पदको प्रसङ्गले सीधा एल्डरहरूसित सम्बन्ध जोडेको देखिन्छ ।

१ तिमोथी ५:२१: स्थानीय मण्डलीमा गरिने अनुशासनको सम्बन्धमा हामी दुईवटा खतराहरू बाँच्नुपरेको छ । पहिले खतरा पूर्व-धारणा हो, अनि

दोस्रो खतरा पक्षपात हो । कसैको विषयमा पूर्व-निर्णय लिएको हुनाले साँचो-भूटो नछुट्ट्याईकन मुद्दा ठोक्नु सजिलै छ । अनि कसैको धनदौलत, सामाजिक स्तर वा व्यक्तित्वको कारणले त्यस मानिसको पक्ष लिनु सजिलो छ । यसकारण पावलले परमेश्वरलाई, प्रभु येशू ख्रीष्टलाई र चुनिएका स्वर्गदूतहरूलाई साक्षी राखेर तिमोथीलाई कडा आज्ञा गर्छन् । कुनै पनि कुरा राम्ररी छानबिन नगरीकन उनले पूर्व-निर्णय गर्नुहुँदैन । अथवा कोही मानिस उनको साथी वा चीरपरिचित व्यक्ति भएको खण्डमा उनले कसैको पक्ष वा ओट लिनुहुँदैन । यस सम्बन्धमा उनले पावलका आदेशहरू यसरी नै पालन गर्नुपर्छ । हरेक मामिलाको न्याय र निर्णय परमेश्वरको सामु, प्रभु येशूको सामु र स्वर्गदूतहरूको सामु गरेभैं गर्नुपर्छ । स्वर्गदूतहरूचाहिँ हामी जिउने संसारमा भइरहेका कुराहरूका दर्शक हुन् । तिनीहरूले मण्डलीको अनुशासनको सम्बन्धमा हाम्रो कारवाही र व्यवहार पूरा धार्मिकताको साथ गरिएको देख्न सक्नु । चुनिएका स्वर्गदूतहरू तिनीहरू हुन्, जसले पाप गरेनन्, अर्थात् परमेश्वरको विरुद्धमा गरिएको विद्रोहमा भाग लिएनन्, तर जसले आफ्नो शुरुको पद कायम राखे ।

१ तिमोथी ५:२२: जब गण्यमान्य व्यक्तिहरूले कुनै स्थानीय मण्डलीसित घनिष्ठ सम्बन्ध राख्न थाल्छन्, तब यस्ताहरूलाई छिटै जिम्मेवार दाजुभाइहरूको स्तरमा उठाउने डर हुन्छ; किनकि मानिसहरूको भुकाउ यस्तै छ । यहाँ यस विषयमा तिमोथीलाई चेताउनी दिइएको छ । नयाँ विश्वासीहरूको पदोन्नति चाँडै गर्नुहुँदैन । अनि जुन मानिसहरूको चरित्र उनलाई थाहा छैन, ती मानिसहरूसित उनले आफूलाई एक तुल्याउनुहुँदैन; नत्र ता उनी तिनीहरूका पापहरूमा सहभागी हुनेछन् । हो, उनले नैतिक हिसाबले आफूलाई शुद्ध राख्नुपर्छ; तर यति मात्र होइन, उनी अरू मानिसहरूका पापहरूमा सहभागी हुनदेखि अलग रहनुपर्छ । यस विषयमा पनि उनले आफ्नो शुद्धता कायम राख्नुपर्छ ।

१ तिमोथी ५:२३: यस पदको सन्दर्भ हराएको जस्तो छ । यसको सम्बन्ध केसित जोडिन्छ, सो स्पष्ट छैन । हुन सक्छ, प्रेरित पावलले तिमोथीको कमजोरी अधिबाट जानिसकेका थिए । तिमोथीले मण्डलीका

समस्याहरू र कठिनाइहरूसित व्यवहार गर्नुपरेको हुनाले उनको पेटमा यसको नराम्रो असर पर्नेछ भन्ने अडकल पावलले अधिबाट काटिसके होलान् । यसो हो भने, तिमोथीको अधि पनि, पछि पनि यस प्रकारको कष्टमा परेका थिए र पर्ने होलान् भन्ने बुझिन्छ ।

तर यस पदको सन्दर्भ बढी सम्भव के देखिन्छ भने, तिमोथीले घरिघरि दूषित पानी पिउने गर्थे, यसकारण सायद उनको स्वास्थ्य बिग्रेको थियो होला । वर्तमान समयमा यस संसारका अधिक भागहरूमा सफा पिउने पानी पाइँदैन; अनि मानिसहरूको समस्या यही रहेछ । यस किसिमको वातावरणमा प्ररित पावलको सल्लाह यस प्रकारको छ: 'अबदेखि उसो पानी मात्र पिउने नगर !' तिमोथीले केवल पानी नपिऊन्, तर अलिकति दाखमद्य पनि पिउँदै गरून् । पावलले यहाँ के भनेका छन्? अलिकति दाखमद्य, पेटको निम्ति, घरिघरि बिरामी भएको हुनाले । यसर्थ यस पदको एकमात्र सन्दर्भ औषधीको रूपमा दाखमद्यको प्रयोग हो, अरू केही पनि होइन । यसकारण कसैले पनि यो पद लिएर दाखमद्यले माल्ट पाउने बहाना नगरोस् ! यो कपापि हुनुहुँदैन ।

यहाँ दाखरसको कुरा होइन, तर दाखमद्यको कुरा गरिएको छ; यसमा शङ्का छैन । किनभने त्यस जमानामा दाखरस थियो कि थिएन, सो जानिँदैन । दाखरस बनाउने तरिका पास्तुरीकरण भनिन्छ, अनि यस प्रकारको तरिका त्यस बेलामा जानिएको थिएन । पावलले यहाँ दाखमद्यको विषयमा कुरा गरेको अर्को सङ्केत पनि छ, जुनचाहिँ यो हो: अलिकति दाखमद्य । दाखमद्य नभए केवल अलिकति मात्र किन पिउनुपर्ने ? तब यस किसिमको सर्त राख्नु दरकारै थिएन ।

ईश्वरीय चङ्गाइ कसरी हुन्छ, सो विषयमा यस पदले पनि प्रकाश दिन्छ । पावल प्रभुको प्रेरित भएको नाताले निस्सन्देह तिनीसँग सबै किसिमका रोगहरू निको पार्ने शक्ति थियो । तर तिनले त्यो शक्ति सधैं प्रयोग गरेनन् । यहाँ तिनले पेटको रोगको निम्ति औषधी प्रयोग गर्नलाई उचित ठान्छन् र औषधीको सठीक प्रयोग सिकाउँछन् ।

१ तिमोथी ५:२४: यहाँ के देखिन्छ भने, प्रेरित पावल बाईस पदमा फर्केका जस्तै लाग्छ। त्यहाँ तिनले तिमोथीलाई भट्टै कुनै मानिसमाथि आफ्ना हातहरू नराख्ने चेताउनी दिएका छन्। अनि आउँदा दुईवटा पदहरूमा यसको थप चर्चा गरिन्छ।

‘कति मानिसहरूका पापहरू अघि प्रकट हुन्छन्।’ ती मानिसहरूका पापहरू सुस्पष्ट रूपले देखिन्छन्, मानौं पाप गर्ने मानिसको अघि-अघि हिँडिरहेको तुरही फुक्ने उद्घोषकजस्ता, जसले त्यस मानिसलाई ‘हेर, त्यो पापी, त्यो पापी’ भनेर न्यायमा नपुगुन्जेल यसको घोषणा गर्छ। तर सबै मानिसहरूसित अवस्था यस्तो हुँदैन। किनकि कति मानिसहरू छन्, जसका पापहरूको दोष पछि मात्र प्रकट हुनेछ।

अघिबाट सुस्पष्ट देखिने पापहरू भएको मानिस त्यो पियक्कड हो, जसलाई सारा समाजले चिन्छ। अनि पाप पछि मात्र प्रकट हुने मानिस को होला? त्यो यो पति हुन सक्छ, जसले गुप्तमा अरू कुनै स्त्रीसँग प्रेमको सम्बन्ध राख्छ। समाजले यो कुरा हतपत्त चाल पाउँदैन, तर प्रायः यो कर्तुत, यो कुकर्म पछि कुनै समयमा प्रकट हुने नै छ।

१ तिमोथी ५:२५: असल मानिसहरूसित हालत उस्तै छ। कति मानिसहरूलाई तुरुन्तै असल भनेर चिनिन्छ। तर कति मानिसहरू धक मात्रै र लजाउने खालका हुन्छन्। समय बित्दै जाँदा मात्र उनीहरूको सदगुण देखा पर्छ। अनि हामीले कसैमा कुनै असल देख्न नसकेर पनि उसमा केही असल कुरा होला, जुन असल कुरा पछि मात्र प्रकट हुनेछ। यसबाट हामीले सिक्नुपर्ने पाठ के हो भने, हामीले कसैलाई पनि उससितको पहिलो भेटमा न्याय गर्नुहुँदैन, तर कसैको साँचो चरित्र देखा पर्न हामीले उसलाई समय दिनुपर्छ।

घ) १ तिमोथी ६:१-२: दासहरू र तिनीहरूका मालिकहरूको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ६:१: इसाई दासदासीहरूको आचरण-व्यवहार कस्तो हुनुपर्छ, सो कुरा यस पदमा हाम्रो सामु पेश गरिन्छ। तिनीहरू दासत्वको

जुवामनि छन् । पहिले प्रेरित पावलले ती दासदासीहरूसित कुरा गर्छन्, जसका मालिकहरू मुक्ति नपाएका मानिसहरू हुन् । यस अवस्थामा के दासदासीहरू आफ्ना मालिकहरूप्रति ढीठो, धृष्ट हुन पाउँछन् त ? के तब तिनीहरू बागी, विप्लवी हुनु वा भाग्नु हुन्छ त ? के तिनीहरूले सकेसम्म कम्ती काम गर्नु हुन्छ ? होइन नि, तर तिनीहरूले आ-आफ्ना मालिक-हरूलाई सम्पूर्ण आदरको योग्य ठान्नुपर्छ । तिनीहरूले उनीहरूलाई उनीहरूलाई दिनुपर्ने सम्मान दिऊन्; तिनीहरू आज्ञाकारी होऊन् र तिनीहरूले आफ्नो काम विश्वासयोग्यतासाथ पूरा गरून् । तिनीहरू बाधा होइन, तर सहायताको कारण बनून् । यस अवस्थामा यस प्रकारको धारणा अपनाउनु ठीक हो; किनभने यसमा ख्रीष्ट येशूका निम्ति साक्षी हुने-नहुने मामिला छ । इसाई दासदासीले रूखो र बागी व्यवहार देखायो भने उसका मालिकले परमेश्वरको नामको निन्दा र इसाईधर्मको अपमान गर्ला; किनभने उनको दृष्टिमा सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरू रद्द हुन्छन् ।

शुरूको मण्डली-इतिहास साक्षी बसेको छ: दास-व्यापारमा अइसाई दासदासीहरूभन्दा इसाई दासदासीहरूको दाम ज्यादा हुन्थ्यो । कुनै इसाई दास लिलाम-बिक्रीमा भए मालिक बढी दाम तिर्न तयार हुन्थे; किनकि उनले जान्दथिए, कि इसाई दास विश्वासयोग्य हुन्छ, र उसले कामकुरामा असल व्यवहार देखाउँछ । यसरी नै इसाईधर्मको ठूलो श्रेय हुने भयो ।

समाजको दृष्टिमा हाम्रो स्तर जति सानो र नीच किन नहोस्, हामीले ख्रीष्ट येशूका निम्ति साक्षी दिन र उहाँको नामको महिमा गर्न हरेक अवसर छोप्नुपर्छ भन्ने कुरा यस पदले हामीलाई याद दिलाउँछ ।

घरिघरि सुन्नमा आएको छ, कि नयाँ नियममा दास-प्रथामाथि सीधा कहिल्यै आरोप लगाइएको छैन । यो त ठिककै हो; तर यो पनि सत्य छ, कि ख्रीष्टको शिक्षा जहाँ-जहाँ पुग्यो, त्यहाँ-त्यहाँ दास-प्रथाका सबै दुरुपयोगहरू सबै हटाइए ।

हरेक ख्रीष्ट-विश्वासी ख्रीष्ट येशूको दासदासी हो; यो कुरा हामीले याद गर्नुपर्छ । ऊ मोल तिरेर किनिएको छ । यसर्थ अबदेखि उसो ऊ

आपनै मालिक होइन । ऊ ख्रीष्ट येशूको हो । उसको आत्मा, प्राण र शरीर उहाँका हुन् । यसकारण ख्रीष्ट येशूले हाम्रो सर्वोत्तम सेवा पाउनुपर्छ ।

१ तिमोथी ६:२: विश्वास गर्ने मालिकहरूका दासहरूचाहिँ यस पदको सन्दर्भ हो । किनकि आफ्ना मालिकहरूलाई तुच्छ ठान्नु तिनीहरूका निम्ति ठूलो परीक्षा हो । त्यस जमानाको कुरा आयो: एउटा स्थानीय मण्डली प्रभुको दिनमा प्रभुभोजका निम्ति भेला भयो (प्रेरित २०:७); अनि सम्भवत: यसका निम्ति इसाई मालिकहरू र इसाई दासदासीहरू भेला हुन्थे - सबैजना ख्रीष्ट येशूमा दाजुभाइहरू-दिदीबहिनीहरू । यहाँसम्म कुरा ठिककै हो । तर यही कारणले गर्दा दासदासीहरूले सामाजिक जनजीवनका भिन्नताहरू सबै मेटे भन्ने कुरा सोच्नुहुँदैन । मालिक इसाई भएको खण्डमा दासदासीले उनलाई सम्मान र सेवा गर्नुपर्दैन भन्ने धारणा सरासर भूल हो । तर उसका मालिक ख्रीष्ट-विश्वासी र उसका प्रिय दाजुभाइ भएको नाताले दासदासीले उनलाई भन् बढ्ता गरी विश्वासयोग्य सेवा पुर्याउनुपर्छ ।

अनि इसाई मालिकहरूचाहिँ ? उनीहरू विश्वासी र प्रिय हुन् । अनि उनीहरू लाभका भागीदारहरू हुन् । सर्वमान्य अर्थअनुसार उनीहरू मुक्तिको आशिषमा पनि सहभागी हुन्छन् भन्ने कुरा यस वाक्यको मलतब हो । तर यी शब्दको अर्थ यो माने लिन पनि सम्भव छ: दुवै मालिकहरू र उनीहरूका दासदासीहरूको अभिप्राय भलाइको काम गर्नु हो; यसकारण उनीहरूले एकसाथ सेवा गर्नुपर्छ; उनीहरूले एक-अर्कालाई मदत गर्नुपर्छ ।

'यी कुराहरू सिकाऊ र अर्ती देऊ!' यस आज्ञाको सन्दर्भ उक्त दासदासीहरू र अघि तिनीहरूलाई सुम्पिदिएका आदेशहरू हुन् । वर्तमान समयमा हामीले यसको व्यावहारिकता रोजगार, नोकरी र कामको सम्बन्धमा काम दिने र काम लिनेको बीचमा देख्नुपर्छ ।

खण्ड ६) १ तिमोथी ६:३-१०: भूटा शिक्षकहरू र पैसाको लोभको विषयमा दिइएका अर्तीहरू

१ तिमोथी ६:३: पावलले अब मण्डलीमा नौला र अनौठा शिक्षाहरू सिकाउन खोज्ने मानिसहरूमाथि आफ्नो ध्यान लगाउँछन्। किनकि ती मानिसहरूले खाँटी वचनहरू स्वीकार गर्दैनथिए। खाँटी वचनहरू स्वास्थ्य लाभ गर्ने शब्दहरू हुन्। हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टले यस प्रकारका शब्दहरू बोल्नुहुन्थ्यो। अनि यस पृथ्वीमा हुनुहुँदा उहाँले बोल्नुभएका वचनहरू सुसमाचारका पुस्तकहरूमा पाइन्छन्। अनि नयाँ नियममा समावेश गरिएको शिक्षाको सारा समूह स्वास्थ्यप्रद भएको शिक्षा मान्नुपर्छ। स्वास्थ्य लाभ गर्ने शिक्षाचाहिँ भक्तिअनुसारको हुनुपर्छ, जुन शिक्षाले भक्तिपूर्ण आचरण-व्यवहार जिउनका निम्ति प्रेरणा दिन्छ र जसले भक्तिको जीवन बढाउँछ र विकास गर्छ।

१ तिमोथी ६:४: ती सम्बन्धित व्यक्तिहरू घमण्डी थिए। तिनीहरूले आफूसँग उच्च, श्रेष्ठ ज्ञान भएको दाबी गर्थे। तर वास्तवमा

तिनीहरूले केही पनि जान्दैनथिए। पावलले अघि भनेजस्तै तिनीहरू आफूले भनेका कुराहरू जान्दैनथिए, बुझ्दैनथिए (१ तिमोथी १:७)।

तिनीहरूलाई प्रश्नहरू गर्ने अनि शब्दहरूको विषयमा तर्कवितर्क र वादविवादहरू गर्ने रोग लागेको थियो। तिनीहरू यस तर्कवितर्क गर्ने लट्टले रोगग्रस्त भएका थिए। यी मानिसहरूको आत्मिक स्वास्थ्य बिग्रेको थियो; अनि स्वास्थ्य लाभ गर्ने शब्दहरू बोल्नुको सट्टामा तिनीहरूले पवित्र जनहरूलाई आत्मिक रूपले रोगी-बिमारी पार्ने शिक्षा दिन्थे, अधिको पदमा भनेजस्तै। तिनीहरूले थरी-थरीका प्रश्नहरू उठाउँथे, जुन प्रश्नहरू आत्मिक उन्नति गर्दैनन्, तर शब्दहरूको विषयमा भगडा-रगडाहरू पैदा गराउँछन्।

जुन कुराहरूको विषयमा तिनीहरूले प्रश्न उठाउँथे, ती कुराहरू बाइबलको शिक्षा आधारित थिएनन्; यसकारण यी प्रश्नहरूको सही उत्तर दिन सकिँदैनथियो। यसकारण तिनीहरूको यस शिक्षाले डाह, भगडा, दुर्वाक्यहरू र खराब शङ्काहरू उब्जाउँथ्यो। यस विषयमा श्री आर. सी. एच. लेन्स्कीले यसो भनेका छन्:

‘तिनीहरूका सवालहरू र वाक्यहरूमा तिनीहरूले एक-अर्काको निपुणता डाहा गर्थे; तिनीहरूको बीचमा भगडा हुन्थ्यो; किनभने तिनीहरूले आपसमा प्रतिस्पर्धा गर्दथिए र एक-अर्काको कुरा काट्दथिए। अनि त्यहाँ निन्दापूर्ण वचनहरू र दोषारोपणहरू सुनिन्थे, पवित्र शब्दहरूको जडानमा।’ 18)

१ तिमोथी ६:५: यी पिरोल्ने रगडाभगडाहरू भ्रष्ट मानिसहरूको बिग्रेको मनका फल हुन्। यस सम्बन्धमा श्री लेन्स्कीले आफ्नो टिप्पणीमा यसो लेखेका छन्:

‘रोगग्रस्त मनचाहिँ भ्रष्ट र बिग्रेको हुन्छ, अनि त्यसका मानसिक क्षमताहरूले नैतिक र आत्मिक हिसाबले ठीक काम गर्न छोड्छन्। यसकारण यस्ताहरूबाट सत्यताको पक्षमा सामान्य प्रतिक्रिया आउँदैन, आउने सक्दैन। जब सत्यता सठीक ढङ्गले प्रस्तुत गरिन्छ, तब यसको

सर्वसाधरण प्रतिक्रिया के हो ? तब प्रायः सत्यता ग्रहण गरिन्छ, विशेष गरी जब त्यो प्रस्तुत गरिएको सत्यता मुक्ति दिलाउने सुसमाचारका ईश्वरीय तथ्यहरू हुन् । तब सर्वमान्य प्रतिक्रिया यस्तो हुन्छ । तर मन स्वस्थ हो भने, त्यसले सबै भूट, सबै छलकपट र सबै टेढामेढा कुराहरू अस्वीकार गर्छ, विशेष गरी नैतिक र आत्मिक क्षेत्रहरूमा । ... । तर बिग्रेको मनको भेट सत्यतासित भयो भने, त्यसले केवल आपत्तिहरू देख्न सक्छ र आपत्ति जनाउन सक्छ । तर जब भ्रष्ट मनको भेट यस सत्यतासित नमिल्ने जुनसुकै कुरासित हुन्छ, तब त्यसले त्यो नमिल्ने कुरा ग्रहण गर्ने कारणहरू देख्छ र खोज्छ ।' 19)

अनि यी मानिसहरू सत्यतादेखि रहित हुन गएका छन् । एक समयमा तिनीहरूले सत्यतासित परिचय पाएका थिए; तर तिनीहरूले सत्यताको प्रकाश इन्कार गरे; यसकारण तिनीहरूबाट सत्यता लगियो, अँ, तिनीहरू आफूले अघि पाएको सत्यतादेखि वञ्चित भए-भए ।

यी मानिसहरूले भक्तिचाहिँ लाभ हुने बाटो हो भनी सम्झन्छन् । यसबाट स्पष्ट छ, कि यी मानिसहरूले धर्म-प्रचारक हुने कारण पेशागत तलब, कामभन्दा माम पाउनु थियो । यस्ताहरूले सबैभन्दा पवित्र कामहरू पैसा कमाउने साधन तुल्याउँदा रहेछन् ।

यस कुराले हामीलाई यी ज्यामी गोठालाहरूको सम्भना गराउँछ, जसले आफूलाई प्रभुका दास र सेवकको रूपमा प्रस्तुत गर्छन्, तर जसको मनमा सत्यताका निम्ति कुनै प्रेम हुँदैन । तर यहाँ इसाई जगत्मा व्यापक भएको व्यापारवादको आलो सम्भना पनि आउँछ, जस्तै दण्डमोचन-पत्रहरूको बिक्री, लटरी, भाग्य क्रीडा आदि खेलहरू, मेला र सेलहरू इत्यादि । यस्ताहरूबाट हामी अलग बस्नुपर्छ ।²⁰⁾ यस्ता मिथ्याचारी-हरूबाट हामी उम्कनुपर्छ; यी भक्तिहीन मानिसहरूबाट हामी टाढा बस्नुपर्छ ।

१ तिमोथी ६:६: उक्त पाँच पदले लाभको गलत परिभाषा दिइएको थियो भने, यस पदले लाभको खास अर्थ खोल्छ । भक्ति सन्तुष्टिसित जोड्नुपर्छ, तब त्यसबाट ठूलो लाभ हुन्छ । सन्तुष्टिविना भक्तिको गवाही

अधूरो र एकतर्फी मात्र हुन्छ । अनि भक्तिविना सन्तुष्टिचाहिँ ख्रीष्टीय सद्गुण ठहरिँदैन । तर जुन मानिसको भक्ति साँचो भक्ति हो, र जो आफ्नो व्यक्तिगत जीवनका परिस्थितिहरूमा सन्तुष्ट रहन्छ, त्यो मानिस कति धन्य हो; यो त पैसाले किन्न सक्ने सबै कुराहरूभन्दा महान् कुरा हो ।

१ तिमोथी ६:७: यस अध्यायमा दिइएको शिक्षा प्रभु येशूको पहाडी उपदेशसँग खूब मिल्छ । प्रभु येशूको आदेश यस प्रकारको थियो: आफ्ना सबै खाँचोहरूमा हामीले आफ्ना स्वर्गका पितामाथि भरोसा गर्नुपर्छ, जसले हाम्रो खाँचोगाह्ये जान्नुहुन्छ । अनि यस सात पदले उहाँको यस आदेशको सम्भना आलो पार्छ ।

हाम्रो जीवनमा तीनैपल्ट हाम्रा हातहरू रिउँ हुन्छन्; हाम्रो जन्ममा, प्रभु येशूकहाँ आउँदाखेरि र हाम्रो मृत्युमा हाम्रा हातहरू रिउँ छन् । अनि यस सात पदले हामीलाई हाम्रो जन्मको र हाम्रो मृत्युको सम्भना गराउँछ । *‘हामीले यस संसारमा केही पनि ल्याएनौं; अनि यो सुनिश्चित छ, कि हामी केही पनि लैजान सक्नेछैनौं ।’*

सम्राट महान् आलेक्जान्डरले आफू मर्नुभन्दा अघि यसो भने: ‘म मरेपछि तिमिहरूले मेरा हातहरू कात्रोले नबेर्नु र बाहिर निकालेर राख्नु, यस हेतुले कि मलाई अर्थीमा बोकेर लैजाँदाखेरि सबै मानिसहरूले मेरा हातहरू खालि, रिता भएका देख्नु ।’ यस सन्दर्भमा श्री एडवार्ड एच. बट्सले आफ्नो टिप्पणी यसो गरेका छन्:

‘हो, जुन हातहरूले एक समयमा विश्वमाथि सबैभन्दा प्रतापी राजदण्ड चलाउँथे, जुन हातहरूले सबैभन्दा जयवन्त तरवार समातेका थिए, जुन हातहरू सुन र चाँदीले भरिएका थिए, जुन हातहरूमा ज्यान लिने-दिने अधिकार हुन्थ्यो, ती हातहरू अहिले रिता छन्, रिउँ ! !’ 21)

१ तिमोथी ६:८: अब सन्तुष्टि वा सन्तोषको कुरा आयो । जीवनका आधारभूत खाँचोहरू पूर्ति भएमा सन्तोष हुने सद्गुण सन्तोष भनिन्छ । हाम्रा स्वर्गका पिताले गाँस, वास र कपासको हाम्रो खाँचो जान्नुहुन्छ । उहाँले आफ्नो प्रतिज्ञाअनुसार यस्ता अनिवार्य खाँचोहरू पूरा गर्नुहुन्छ ।

विश्वास नगर्ने मानिसहरूको ध्यान प्रायः खानेकुरा र लाउने वस्त्रमा केन्द्रित रहन्छ। तर खीष्ट-विश्वासीहरूले सबैभन्दा पहिले परमेश्वरको राज्य र उहाँको धार्मिकताको खोजी गर्नुपर्छ; तब हामीमा नभई नहुने कुराहरूको अभाव हुनेछैन, किनभने परमेश्वरले यसको प्रबन्ध गर्नुहुन्छ।

जुन शब्द वस्त्र भनेर अनुवाद गरिएको छ, यसको शाब्दिक अर्थ ओढ्ने वा ढकना हो, र यस ठाउँमा यस शब्दले वास र कपासको अर्थ लिन्छ। हाम्रो गाँस, वास र कपास भएदेखि सन्तुष्ट हुनु छ।

१ तिमोथी ६:९: अबको खण्डको सन्दर्भ ती अतिलोभी मानिसहरू हुन्, जसले सधैं धनी हुने इच्छा गर्छन् (१ तिमोथी ६:९-१६)। धनी हुनु तिनीहरूको पाप होइन, तर धनी हुने लालच गर्नु तिनीहरूको पाप हो। धनी हुन चाहनेहरू गाँस, वास र कपासमा सन्तुष्ट हुँदैनन्। तिनीहरूलाई त्योभन्दा धेरै चाहिन्छ।

धनी हुने इच्छाले पापको परीक्षा निम्त्याउँछ। किनकि धनी हुने आफ्नो लक्ष्यमा पुग्न मानिसहरूले बेइमान, शोषण, अत्याचार आदि दुष्ट प्रणालीहरू अपनाउँछन्। यस्ता मानिसहरू जुवा, सट्टाबाजी, धोकेबाजी, भूटो कसम, ठगविद्या, चोरी र हत्याबाट पनि हट्दैनन्। तर यस्ता मानिसहरू पासोमा पर्छन्-पर्छन्। तिनीहरूमा धनी हुने लालच यति विघ्न हुन्छ, कि तिनीहरू त्यसकै शिकार बन्छन्। हुन सक्छ, तिनीहरूले आफूलाई सान्त्वना दिएर यसो कबुल गर्छन्: 'मेरो ब्याङ्कको खातामा यति पैसा भएदेखि म यो पैसा सोहोर्ने काम छोड्छु।' तर तिनीहरूले कहाँ छोड्न सक्छन्? तिनीहरूले यसो गर्न छोड्नै सक्दैनन्। किनभने तिनीहरू एउटा लक्ष्यमा पुगेपछि तिनीहरूको सामु अर्को लक्ष्य खडा छँदैछ। रुपियाँपैसाको अधिक चाहनाको साथमा फिक्रीचिन्ता र डरहरू आउँछन्, जुन फिक्रीचिन्ता र डरहरूले मानिसको आत्मालाई जेल्लदछन् र आफ्नो कैदी तुल्याउँछन्। धनी हुन चाहनेहरूले मूर्ख अभिलाषाहरूमा फस्छन्; किनकि अरू धनी मानिसहरूसँग सिङ जुध्ने इच्छा हुन्छ। समाजमा आफ्नो स्तर कायम राख्न तिनीहरू घरिघरि जीवनका कति मूल्यवान् र वास्तविक कुराहरू बलिदान गर्न पुग्छन्।

तिनीहरू हानिकारक अभिलाषाहरूमा पनि फस्छन्। धनको लोभलालचले गर्दा मानिसहरूले आफ्नो स्वास्थ्य गुमाउँछन्, र आफ्नो आत्मा जोखिममा हाल्न तयार छन्। अनि जहाँतिर तिनीहरू बगिरहेका र लगिरहेका छन्, त्यहाँ तिनीहरूको अन्त पनि हुनेछन्। तिनीहरू विनाश र सर्वनाशमा डुब्छन्; किनभने तिनीहरू भौतिक कुराहरूको पछि-पछि लाग्न व्यस्त भइ नै रहे। सुनको निरन्तर खोजीमा तिनीहरूले आफ्नो अमर आत्मा गुमाइपठाए। यस सिलसिलामा श्री अल्बर्ट बार्नसले हामीलाई यस प्रकारको चेताउनी दिएका छन्:

‘सुखको बर्बाद भयो, सद्गुण खतम भयो, मर्यादाको हत्या भयो, आत्मा नाश भयो; हो, यसैमा तिनीहरूको सत्यानाश पूरा भयो। धनी हुने प्रबल इच्छाको लामो पुच्छर हुन्छ, र यसमा मानिस एक मूर्खतादेखि अर्को मूर्खतामा पुग्छ, र अन्तमा यसद्वारा यस लोकका र परलोकका सबै कुराहरू बर्बाद हुनेछन्। यसरी नै मानव-जातिका धेरैजना नष्ट भए-भए।’ 22)

१ तिमोथी ६:१०: ‘रुपियाँपैसाको प्रेमचाहिँ सबै खराबीको जरा हो।’ यस विश्वका सबै खराबीहरू अवश्य पैसाको लोभलालचको फल होइनन्, तर पनि रुपियाँपैसाको लोभलालचचाहिँ निश्चय किसिम-किसिमका खराबीहरूको मुख्य स्रोत र परम कारक-तत्त्व हो। डाहा, भगडा, चोरी, बेइमानी, असंयम, अभक्ति, परमेश्वरको अस्मरण, स्वार्थ, अपहार र मिचाइ इत्यादि रुपियाँपैसाका लोभलालचबाट पैदा भएका सन्तान-दरसन्तानहरू हुन्।

रुपियाँपैसामा नराप्रो केही पनि नहोला, तर रुपियाँपैसाको प्रेमचाहिँ त्यो खराबी हो। किनभने पैसा प्रभुको सेवामा विभिन्न किसिमले भलाइका निम्ति प्रयोग गर्न सकिन्छ। तर यहाँ पैसाको तीव्र र प्रबल लालसाले मानिसलाई पाप र शर्ममा पुर्‍याउँछ।

अबचाहिँ पैसाको लोभलालचको एउटै खराब नतिजा विशेष रूपले बयान गरिएको छ, जुनचाहिँ इसाई विश्वासबाट भड्किनु हो। सुनचाँदीका निम्ति मरिमेट्ने दाजुभाइहरूले आत्मिक कुराहरू बेवास्ता गर्छन्-गर्छन्,

यहाँसम्म कि तिनीहरूले मुक्ति पाएका-नपाएका जान्न सकिँदैन; तिनी-हरूलाई चित्र गाह्रो छ ।

यस्ताहरूले आत्मिक कुराहरूमा आफ्नो पक्राउ र तिनको मूल्य जान्ने क्षमता गुमाएका छन् अनि आफूलाई अनेकौं पीडाहरूले छेंडै-छेंडै पारेका छन् । आउनुहोस्, हामी धनको लोभले ल्याएका पीडाहरूमाथि एकक्षण विचार गरौं ! आफ्नो जीवन बर्बाद गरेको मानिसको कति दुःखद अन्त हुन्छ !! आफ्ना छोराछोरीहरू संसारमा हराउनु र तिनीहरूलाई गुमाउनु-परेको पीडा कति दुःख्छ !! एकै रातमा आफ्नो धन गायब भएको पाउनु कति अफसोसको कुरा हो !! कि त मुक्ति नपाएर, कि त हात रित्तै लिएर यस्तो मानिसको भेट परमेश्वरसित कति भयानक हुनेछ !!

बिशप जे. सी. रायलले यस कुराको सार निकालेर यसो भनेका छन्:

‘वास्तवमा पैसाचाहिँ धनसम्पत्तिहरूमा सबैभन्दा कम सन्तुष्टि दिने चीज हो । पैसाले केही चिन्ताका कारणहरू हटाउन सक्छ; यसमा शङ्का छैन । तर त्यसले चिन्ताका कारण हटाउनु त के, त्यसले बरु बढीभन्दा बढी चिन्ताका कारणहरू सृजना गर्छ । पैसा कमाउनु कष्टदायक छ । पैसा सुरक्षित राख्नुमा पीर र डर हुन्छ । पैसा खर्च गर्ने सम्बन्धमा परीक्षाहरू आउँछन् । पैसाको बेप्रयोग गरेको भूलले दोष्याउँछ, पिरोल्छ, सताउँछ । पैसा हराएको पीडा कति दुःख्छ ! धनसम्पत्ति बाँड्नु गर्दा कसलाई कति दिने दोधार, समस्या र हैरान कति हो कति ! यस संसारमा भइरहेका सबै भैंभगडा, बहस र मुद्दाहरू विचार गर्नु हो भने, ती भैंभगडा, बहस र मुद्दाहरूका तीन भागको दुई भाग एउटै सामान्य कारणबाट उठ्छन्: पैसाबाट !’ 23)

अब एक समयमा संसारको सबैभन्दा धनी भएको मानिसको कुरा आयो । तिनका तेलकूपहरू धेरै, तेल रिफाइनरीहरू, तेलवाहकहरू र पाइपलाइनहरू कति थिए, कति । तिनका होटेलहरू, जीवन-वीमा कम्पनी, फाइनेन्स कम्पनी र विमान-कम्पनीहरू पनि थिए । तिनी सात सय एकरको ठूलो फार्ममा बस्थे । तिनी अङ्गरक्षकहरू र टोकाहा कुकुरहरूको घेरामा बसिरहन्थे; सारा जमिन फलामको बारले बारिएको

थियो । चारैतिर खोज-दीपहरू, खतरा-घण्टीहरू र साइरनहरू लगाइएका थिए । तिनलाई हवाईजहाजहरू, पानीजहाजहरू र पागल भएका मानिसहरूबाट डर लाग्थ्यो । बिरामी हुने तिनको डर थियो, बूढो हुने र असहाय हुने डर, अँ, मृत्युको डर थियो । तिनी एकलै थिए, तिनी निराश थिए । अनि तिनले स्वीकार गरेर भन्नपरेको थियो: 'पैसाले सुख किन्न नसक्दो रहेछ !' 24)

खण्ड ७) १ तिमोथी ६ : ११-२१: तिमोथीलाई दिइएका पावलका अन्तिम आदेशहरू

१ तिमोथी ६ : ११: 'हे तिमोथी, परमेश्वरको जन !' पावलले यहाँ उनलाई यसरी नै सम्बोधन गर्छन् । पुरानो नियममा यो उपाधिचाहिँ प्रायः भविष्यवक्ताहरूलाई मात्र दिइएको थियो । अनि यस उपाधिले ती मानिसहरूको ईश्वरीय सद्गुणले युक्त चरित्र बयान गरेको थियो । हुन सक्छ, यस उपाधिले तिमोथीसँग भविष्यवाणी गर्ने वरदान थियो भन्ने सङ्केत गर्ला । परमेश्वरको जनको ठीक विपरीत रूप पापको पुरुष हो, जुन शब्द हामी थेस्सलोनिकीहरूलाई लेखिएको दोस्रो पत्रको दुई अध्यायमा पाउँछौं । पापको पुरुषले पाप देहधारण गरेको छ, र त्यो पापको मूर्त रूप हो । पापको पुरुषमा जेजति छन्, ती सबै कुराहरूले मानिसहरूलाई पापको सम्भ्रना दिलाउँछन् । तर तिमोथीचाहिँ परमेश्वरको जन हुन्थे, जसले मानिसहरूलाई सधैं परमेश्वरको सम्भ्रना गराउँथे; अनि यस कुराले तिनी-हरूलाई परमेश्वरको महिमा गर्न लाउँथ्यो ।

तिमोथी ख्रीष्ट येशूको सेवा गर्ने मानिस थिए; यसकारण उनी घमण्ड, अहङ्कारबाट भागनुपर्छ (१ तिमोथी ६ : ४); उनी अशुद्धताबाट भागनुपर्छ (६ : ५); उनी असन्तोषबाट भागनुपर्छ (६ : ६-८); उनी मूर्ख र हानिकारक अभिलाषाहरूबाट भागनुपर्छ (६ : ९); उनी रुपियाँपैसाको प्रेमबाट भागनुपर्छ (६ : १०) । उनले इसाई चरित्र विकास गर्नु र कायम राख्नुपर्छ; किनभने उनले आफ्नो साथमा स्वर्गमा लैजान सक्ने एकमात्र कुरा यही थियो । यहाँ प्रस्तुत गरिएका इसाई चरित्रका सद्गुणहरू यस

प्रकारका छन्: धार्मिकता, भक्ति, विश्वास, प्रेम, धीरज र नम्रता ।

धार्मिकता: हाम्रा छरछिमेकीहरूसित हाम्रो व्यवहार अधर्मरहित र इमानदार हुनुपर्छ ।

भक्ति: भक्तिको परिभाषा ईश्वरीय सद्गुणहरूले युक्त हुनु हो ।

विश्वास: विश्वास यहाँ विश्वासयोग्य र भरपर्दो हुने अर्थ लिन सक्छ ।

प्रेम: परमेश्वरप्रति हाम्रो स्नेह र अरू मानिसहरूप्रति हाम्रो मायाममताको मनोभावनाचाहिँ त्यो प्रेम हो ।

धीरज: कष्टमा परेको बेलामा कष्ट सहिसक्नु र स्थिर रहनुचाहिँ यस शब्दको खास अर्थ हो ।

नम्रता: नम्रताबाट दयालु र विनयी मिजास बुझिन्छ ।

१ तिमोथी ६:१२: तिमोथी कतिपय कुराहरूदेखि भाग्नुपर्छ, र कति सद्गुणहरूको पछि लाग्नुपर्छ । तर उनी लडाइँ पनि लड्नुपर्छ । यहाँ यस शब्दले संघर्ष गर्ने अर्थ लिन्छ । किनभने लडाइँको रणभूमि यस शब्दको सन्दर्भ होइन, तर खेलकुदको प्रतियोगिता हो । त्यो असल लड्ने वा त्यो असल संघर्षचाहिँ हाम्रो ख्रीष्टीय विश्वास र त्यसको दौड हो । तिमोथी त्यस दौडमा असल प्रकारले दगुनुपर्छ । उनले अनन्त जीवन पक्रि-राख्नुपर्छ । उनले मुक्ति पाउनलाई संघर्ष गर्नुपर्छ – यस वाक्यको अर्थ यो होइन है । किनभने मुक्तिको दान उनको हातमा आइसकेको छ । उनले मुक्ति पाइसकेका छन् । तर उनी आफूले पाइसकेको अनन्त जीवनअनुसार दिनदिनै जिउनुपर्छ, र त्यो कुरा व्यावहारिकतामा उतार्नुपर्छ ।

प्रभु येशूकहाँ फर्केको बेलामा तिमोथीले अनन्त जीवनका निम्ति बोलावट पाए । अनि उनले धेरै साक्षीहरूको सामु यसको विषयमा असल अङ्गीकार गरे । हुन सक्छ, यस भनाइको सन्दर्भ उनको पानीको बप्तिस्मा थियो कि ? हुन सक्छ, प्रभु येशू ख्रीष्टका निम्ति उनको त्यसपछिको सम्पूर्ण गवाही पनि यस भनाइमा समावेश गर्नुपर्ला ।

१ तिमोथी ६:१३: प्रेरित पावलले अब तिमोथीलाई गम्भीरतासाथ आदेश दिन्छन्; अनि तिनले दुईवटा महान् साक्षीहरूको सामु यसो गर्छन् ।

प्रथम साक्षी सबै थोकहरू जिउँदो पार्नुहुने परमेश्वर हुनुहुन्छ । हुन सक्छ, तिमोथीलाई लेख्दाखेरि पावललाई कतैबाट महसुस थियो, कि एक दिन तिमोथीले प्रभु येशूको अङ्गीकार कायम राखेका हुनाले आफ्नो ज्यान समेत दिनुपर्ला । यसकारण परमेश्वर सबै थोकहरू जिउँदो पार्नुहुने परमेश्वर हुनुहुन्छ भन्ने कुरा यी जवान योद्धाले याद गर्नु समुचित र लाभदायक थियो । किनकि मानिसहरूले तिमोथीको ज्यान लिन सक्छन्, तर तिनीहरूले उनको विश्वास उनीबाट खोस्न सक्दैनन्, जसको विश्वास मरेकाहरूलाई बौराएर उठाउनुहुने परमेश्वरमाथि अडिएको थियो ।

दोस्रो साक्षी ख्रीष्ट येशू हुनुहुन्छ, जसले पोन्तियस पिलासतको सामु आफ्नो असल अङ्गीकाररूपी गवाही दिनुभएको थियो । असल अङ्गीकार गर्ने महान् उदाहरण उहाँ हुनुहुन्छ । हुन सक्छ, यस असल अङ्गीकारमा हामी मुक्तिदाता प्रभुका सबै वचन र कामहरू बुझ्न सक्छौं, जुन वचन र कामहरू उहाँले रोमी राज्यपालको सामु बोल्नुभएको र गर्नुभएको थियो । तर असल अङ्गीकार भन्ने शब्दले हामीलाई विशेष गरी यूहन्ना १८ : ३७ पद याद दिलाउँछ, जुन ठाउँमा उहाँले यसो भन्नुभएको कुरा लेखिएको छ: *‘सत्यताको विषयमा गवाही दिऊं भन्ने हेतुले नै म जन्मिएँ र यसकै निम्ति म संसारमा आएँ । हरेक जो सत्यताबाटको हो, उसले मेरो कुरा सुन्छ ।’* यही अडिग अङ्गीकार तिमोथीको सामु राखिएको थियो, यस हेतुले कि उनले यस उत्तम उदाहरणको देखासिकी गरून् र सत्यताको विषयमा गवाही दिऊन् ।

१ तिमोथी ६ : १४ : *‘यो आज्ञा निष्कलङ्क र निन्दारहित राख !’* तिमोथीलाई कुनचाहिँ आज्ञा सुरक्षित राख्नु थियो ? कतिजनाको विचारमा, यस आज्ञाको सन्दर्भ उनले लड्नुपर्ने असल लड्नु वा संघर्ष हो, जुन लड्नु वा संघर्षको चर्चा अघि गरिएको थियो (१ तिमोथी ६ : १२) । अरूले के सुभाउँ दिन्छन् भने, पावलले तिमोथीलाई यस पत्रमार्फत जति आदेशहरू दिए, यी सबै आदेशहरू नै यस आज्ञामा समावेश हुन्छन् । फेरि अरू मानिसहरू पनि छन्, जसले यस आज्ञामा सुसमाचारको पूरा सन्देश देख्छन्, अँ, परमेश्वरको वचनरूपी सम्पूर्ण प्रकाश देख्छन् । हाम्रो

विचारमा, यस आज्ञाको अर्थ हाम्रो ख्रीष्टीय विश्वासको सत्यता हो, जुन सत्यता उनले कायम राख्नुपर्छ ।

निष्कलङ्क र निन्दारहित भन्ने शब्दहरूको सन्दर्भ तिमोथी नै हो, यो आज्ञा होइन । किनकि यो आज्ञा पालन गरेर तिमोथीले आफ्नो साक्षी निष्कलङ्क कायम राख्न सक्नेछन्, जसको निन्दा गर्न सकिँदैनथियो ।

नयाँ नियममा ख्रीष्ट-विश्वासीहरका आँखाहरूको सामु निरन्तर हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टको आगमन राखिन्छ । किनभने यस संसारमा ख्रीष्ट येशूप्रति देखाइएको विश्वासयोग्यताले ख्रीष्टको न्यायआसनको सामु इनाम कमाउनेछ । अनि जब प्रभु येशू आफ्नो राज्य स्थापित गर्न यस पृथ्वीमा फर्केर आउनुहुनेछ, तब यी इनामहरू के-के हुन्, सो प्रकट हुनेछन् । त्यस बेलामा विश्वासयोग्य हुनेहरूका प्रतिफल के-के हुन् र अविश्वासी हुनेहरूका प्रतिफल के-के हुन्, सो सफासँग प्रकट हुनेछन् ।

१ तिमोथी ६:१५: यस पदमा र अर्को पदमा प्रयोग गरिएको 'उहाँ' भन्ने सर्वनामको विषयमा बाइबलका विद्वान्हरूको बीचमा एकमत छैन । के यसको सन्दर्भ पिता परमेश्वर हुनुहुन्छ, कि के प्रभु येशू ख्रीष्ट यसको सन्दर्भ हुनुहुन्छ? पन्ध्र पदको मात्र विचार गर्दा यसको सन्दर्भ प्रभु येशू हुनुपर्छ, किनभने उहाँलाई राजाहरूका महाराजा र प्रभुहरूका परमप्रभु भन्ने नाम दिइएको छ (प्रकाश १७:१४) । तर सोह पदको सन्दर्भ पिता परमेश्वर हुनुहुन्छ; विशेष सङ्केत यस्तै छ ।

जेजस्तो भए पनि पन्ध्र पदको व्याख्या यस प्रकारको छ: जब प्रभु येशू ख्रीष्ट यस पृथ्वीमा राज्य गर्न फर्केर आउनुहुनेछ, तब मानिसहरूले परमधन्य र अद्वितीय अधिराज उहाँ हुनुहुँदो रहेछ भन्ने कुरा बल्ल बुझ्नेछन् । उहाँको आगमनले ती महाराजा को हुनुहुन्छ, सो स्पष्ट पार्नेछ । पावलले तिमोथीलाई पत्र लेख्ने बेलामा प्रभु येशू तिरस्कृत हुनुहुन्थ्यो, अनि वर्तमान समयमा पनि कुरा यस्तै छ । तर त्यो दिन आउने नै छ, जब राज्य गर्ने शासकहरूमाथि राज्य गर्नुहुने महाराजा र प्रभुहरूका परमप्रभु उहाँ नै हुनुहुन्छ भन्ने कुरा स्पष्ट हुनेछ ।

परमधन्यको अर्थ प्रशंसाको योग्य मात्र होइन, तर उहाँमा सबै आशिषहरूको परिपूर्णता छ; परम आशिषित उहाँ हुनुहुन्छ ।

१ तिमोथी ६:१६: एक दिन प्रभु येशू देखा पर्नुहुनेछ; तब मानिसहरूले परमेश्वरमा मात्र अमरता छ भन्ने कुरा बुझ्नेछन्। अरू कसैको होइन, तर केवल उहाँको स्वभाव अमर हुन्छ। स्वर्गदूतहरूलाई त्यो अमरता दिइएको छ; अनि बौरिउठाइमा ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले अमर शरीरहरू पाउनेछन् (१ कोरिन्थी १५:५३-५४)। तर परमेश्वरमा अमरताचाहिँ उहाँको स्वाभाविक गुण हो।

परमेश्वर यस्तो ज्योतिमा वास गर्नुहुन्छ, जसको नजिकै कोही पनि जान सक्दैन। यसबाट परमेश्वरको सिंहासनको वरिपरि एउटा उज्वल तेज चम्किरहेको बुझिन्छ। प्राकृतिक मानिस यस वैभवको चमकमा बाफिनेथियो। परमेश्वरको प्रिय पुत्रलाई ग्रहण गर्नेहरूले मात्र परमेश्वरको नजिक जान सक्नेछन्, जो ख्रीष्टमा सिद्ध र पूर्ण भएका छन्। परमेश्वरको नजिक जाँदा अरू सबै नष्ट हुनेथिए।

कुनै मानिसले उहाँलाई देखेको छैन र देख्नै सक्दैन। यो परमेश्वरको अनिवार्य गुण हो। पुरानो नियमको समयमा मानिसहरूले परमेश्वर विभिन्न रूपहरूमा देखा पर्नुभएको देखे। यी रूपहरू ईश-दर्शन वा ईश-साक्षात्कार भनिन्छ। तर नयाँ नियममा परमेश्वरले आफूलाई आफ्ना प्रिय पुत्र, प्रभु येशू ख्रीष्टमा सिद्ध र पूर्ण रूपले प्रकट गर्नुभयो।

तर मरणशील मानिसका निम्ति परमेश्वर अदृश्य हुनुहुन्छ भन्ने कुरा बिलकुल सत्य हो।

उहाँ आदर र अनन्त अधिकार पाउन योग्य हुनुहुन्छ। परमेश्वरलाई वन्दना र श्रद्धाञ्जलि अर्पण गरेर नै पावलले तिमोथीलाई सुम्पिदिएको आज्ञा अन्त्याउँछन्।

१ तिमोथी ६:१७: अघि पावलले धनी हुने इच्छा गर्नेहरूको निक्कै लामो चर्चा गरे। अब तिनले तिनीहरूसित व्यवहार गर्छन्, जो धनी भइसकेका छन्। तिमोथीले तिनीहरूलाई अभिमानी वा अहङ्कारी नहुने आज्ञा गर्नुपरेको थियो। धनी मानिसहरूका निम्ति परीक्षा यही हुँदो रहेछ। तिनीहरूका आँखामा धन नहुनेहरू गँवार, असभ्य र लठुवा ठहरिन्छन्। अरूलाई तुच्छ ठान्ने भुकाउ तिनीहरूकै हो। तर धन नहुनेहरूको विषयमा

तिनीहरूको यो राय ठीक होइन । नयाँ नियमको समयमा धेरै धनसम्पत्ति परमेश्वरको आशिष भएको चिन्ह होइन । यो त पुरानो नियममा त्यसको चिन्ह हुन्थ्यो । व्यवस्थाको युगमा धनसम्पत्ति परमेश्वरको निगाह पाएको चिन्ह हुन्थ्यो भने, नयाँ नियमको समयमा कष्टहरूमा पर्नु ठूलो आशिष हो ।

यसकारण धनी मानिसहरूलाई निम्न अर्ती दिइएको छ: 'तिनीहरूले जीवित परमेश्वरमाथि भरोसा राखून्, जसले हाम्रो अनन्दका निम्ति हामीलाई सबै थोकहरू प्रशस्त गरी दिनुहुन्छ।' धेरै धनसम्पत्तिसित पासोहरू पनि आउँछन् । तीमध्ये धनमाथि भरोसा गर्नु एउटै हो । धन पाउनसाथ यसमाथि भरोसा गरिन्छ । तर धनमाथि भरोसा नपर्नु गाह्रो छ । वास्तवमा धनसम्पत्तिमाथि गरिने भरोसाचाहिँ मूर्तिपूजा हो । किनकि धनसम्पत्तिमाथि भरोसा गर्ने मानिसले हाम्रो अनन्दका निम्ति हामीलाई सबै थोकहरू प्रशस्त हुने गरी दिनुहुनेचाहिँ परमेश्वर हुनुहुन्छ भन्ने कुरा इन्कार गर्छ । हाम्रो अनन्दका निम्ति हामीलाई सबै थोकहरू प्रशस्त हुने गरी दिइएको अर्थ कतै सुखसुखैले पूर्ण, ऐयासी जीवन जिउनुतिर पार्नुहुँदैन । तर यहाँ भन्न चाहिएको तात्पर्य यो हो: साँचो आनन्द परमेश्वरबाट आउँछ; अनि भौतिक कुराहरूले यस प्रकारको आनन्द दिन सक्दैनन् ।

१ तिमोथी ६:१८: यस पदले हामी ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई याद दिलाउँछ, कि हामीसँग भएको सम्पत्ति हाम्रै होइन रहेछ । हामी यसको भण्डारी हौं । हामीले आफ्नो सम्पत्ति परमेश्वरको महिमाका निम्ति र मानिसहरूको भलाइका निम्ति सदुपयोग गर्नुपर्छ । यो हाम्रै जिम्मेवारी हो । हामीले आफ्नो धन सुकर्महरूमा खर्च गर्नुपर्छ र खाँचोमा परेकाहरूसित बाँड्नुपर्छ ।

श्री जोह्न वेस्लीको जीवनको आदर्श-नियम यस प्रकारको थियो:

'आउनुहोस्, हामी जहाँसम्म सकिन्छ, जुन-जुन प्रकारले सकिन्छ, जहाँ-जहाँ सकिन्छ, जहिले-जहिले सकिन्छ, जस-जसलाई सकिन्छ, जहिलेसम्म सकिन्छ, सकभर धेरै भलाइका काम गरौं !'

‘बाँड्चुड् गर्न तत्पर’ भनेको प्रभु येशूले जहिले-जहिले हामीबाट चाहनुहुन्छ, तहिले-तहिले हामी आफ्नो सम्पत्ति दिन राजी हुनुपर्छ ।

१ तिमोथी ६:१९: यस जीवनमा भौतिक कुराहरू सदुपयोग गर्दा यस कुराले हामीलाई अनन्त प्रतिफलरूपी लाभ-अंशहरू प्रदान गर्छ भन्ने तथ्यमाथि यस पदको जोड हो । वर्तमान समयमा जस-जसले आफ्नो धनसम्पत्ति प्रभुको कामको लागि प्रयोग गर्छन्, उनीहरूले पछि आउने समयको लागि आफ्ना निम्ति असल जग जोहो गर्छन् । यस प्रकारले हामीले अनन्त जीवन पक्रिराखेका हुन्छौं, जो साँचो जीवन हो ।

१ तिमोथी ६:२०: अब तिमोथीका निम्ति पावलको अन्तिम अर्ती आयो । उनको जिम्मामा सुम्पिएको वस्तु उनले रखवाली गर्नुपर्छ । हुन सक्छ, यस वाक्यको सन्दर्भ ख्रीष्टीय विश्वासका साँचो शिक्षाहरू हुन्छन् होला । यहाँ तिमोथीको आत्मा वा उनको मुक्ति यस भनाइको सन्दर्भ होइन, तर परमेश्वरको अनुग्रह प्रस्तुत गरिने सुसमाचारको सत्यता यसको सन्दर्भ हो । जसरी कुनै रकम ब्याङ्कमा बचत गरिन्छ, त्यसरी नै तिमोथीको जिम्मामा सत्यता सुम्पिएको छ, जुन पूर्ण र सिङ्गै सत्यता उनले सही-सलामत राख्नुपर्छ ।

जुन ज्ञानलाई ज्ञान भन्नु भूट कुरा हो, त्यस ज्ञानका अशुद्ध र व्यर्थका बकवाद र विरोधहरूबाट उनी तर्केर जानुपर्छ । व्यर्थको बकवादचाहिँ बेफाइदाका कुराहरूको विषयमा गरिने फोस्रो बातचित हो ।

पावललाई थाहा थियो, कि तिमोथीले धेरै पल्ट यस्ता शिक्षाहरूको सामना गर्नुपर्नेछ, जुन शिक्षाहरूले वास्तविक ज्ञानको भेष लिन्छन्, तर जुन शिक्षाहरूचाहिँ वास्तवमा ख्रीष्टीय प्रकाशको विपरीत हुन्छन् । यस विषयमा बिशप एच. सी. जी. मूलले यसो लेखेका छन्:

‘पावलको जमानामा गूढज्ञानवादीहरूले आफ्ना अनुयायीहरूको विषयमा के दाबी गर्थे भने, “सीधासादा विश्वासीहरूको बगालदेखि हामी तिनीहरूलाई एउटा उच्च, गुणस्तरीय समाजमा ल्याइपुर्खाउँछौं, जुन समाजले अस्तित्वका सबै रहस्यहरू जान्दछ; अनि यस उच्च ज्ञानद्वारा भौतिक तत्त्वको दासत्वबाट छुटकारा पाएर तिनीहरूले आत्मा-लोकमा स्वतन्त्रतासाथ जिउन सक्नेछन् ।” ’ 25)

यस्ताहरूबाट तिमोथी तर्केर जानुपर्छ; अनि हामी पनि तर्केर जानु छ । किनभने हाम्रो जमानामा यसको सन्दर्भ 'क्रिस्तान साइन्स'जस्ता भूटा पन्थहरू हुन्, जसले 'सच्चा इसाई हामी हौं' भन्ने दाबी गर्छन्, र 'साँचो ज्ञान त हामीसँग छ' भन्ने धाक पिट्छन्, तर तिनीहरूको दाबी सत्य होइन । 'क्रिस्तान साइन्स' न इसाई हो, न विज्ञान हो ।

यस पदमा दिइएको अर्ती हामी नाना थरीका प्रकृति-विज्ञानमा²⁶⁾ लगाउनु उचित देखिन्छ, जुन प्रकृति-विज्ञान वर्तमान समयमा हाम्रा विद्यालयहरूमा सिकाइन्छ । वास्तवमा, आजको दिनसम्म वैज्ञानिक अनुसन्धानले पवित्र बाइबलको कुनै कुरा खण्डन गर्न सकेको छैन; किनभने उहाँ जसले पवित्र बाइबल लेख्नुभयो, उहाँले विश्वमा विज्ञानका सबै रहस्यहरू हाल्नुभयो । दुवै रचनाहरू परमेश्वरका हुन् । यसकारण बुभुनुहोस्: विज्ञानले जुन कुराहरू प्रमाणित तथ्यहरू भन्छ, ती कुराहरू वास्तवमा कुनै पनि ठोस प्रमाणविनाका परिकल्पनाहरू मात्र हुन् । अनि पवित्र बाइबलको कुनै कुरा खण्डन गर्ने जुनसुकै परिकल्पना र जुनसुकै अनुमान हामीले इन्कार गर्नुपर्छ ।

१ तिमोथी ६:२१: कतिजना तथाकथित इसाईहरू यी भूटा शिक्षाहरूको चङ्गुलमा फसिसके र विश्वासको सम्बन्धमा निशानादेखि चुके भन्ने कुरा पावलले जान्दथिए । यी अन्तिम पदहरूमा हाम्रो सामु यी ठूला-ठूला खतराहरू पेश गरिएका छन्, जसका नामहरू हुन्: बुद्धिशास्त्र, तर्कशास्त्र, आधुनिकतावाद, उदारवाद । ख्रीष्ट येशको अनादर गर्ने वा उहाँलाई फिक्का र फ्यात्तो पार्ने गरी प्रस्तुत गर्ने जुनसुकै वाद र सिद्धान्त हाम्रा निम्ति खतरा कुरा हो ।

'*तिमीसँग अनुग्रह रहोस् !*' यस प्रकारको आशीर्वादको वचन पावलको चिनारी हो । किनकि केवल परमेश्वरको अनुग्रहले उहाँका जनहरूलाई जीवनमा पुर्खाइदिने सानो, साँघुरो बाटोमा रक्षा गर्न सक्छ । आमेन !

Endnotes:

- 1) **Introduction:** Quoted from L'Eglise chreétienne, p. 95, by George Salmon in A Historical Introduction to the Study of the Books of the New Testament, p. 413.
- 2) **1:8:** Guy King, *A Leader Led*, p. 25.
- 3) **1:16:** William Kelly, *An Exposition of the Two Epistles to Timothy*, p. 22.
- 4) **1:19:** Hamilton Smith, further documentation unavailable.
- 5) **1:20:** The Greek word *blasphemeo* (*defame, blaspheme*) is used for both God and man. Our English derivative is used almost exclusively for God and sacred things.
- 6) **2:9:** John Chrysostom, quoted by Alfred Plummer in *The Pastoral Epistles*, p. 101.
- 7) **2:15:** J. P. Lilley, *The Pastoral Epistles*, p. 94.
- 8) **3:2:** Christians who hold this view stress the elder's loyalty to the one woman implied in the Greek construction: "a one-woman-kind-of-man."
- 9) **3:3:** Since deacons must not be money-lovers (3:8), it seems unlikely that Paul would have omitted this quality for the even more responsible elders.
- 10) **3:11:** Probably it had not yet become a church *office* for women at this early date. See note in *Ryrie Study Bible*, NKJV, p. 1850.
- 11) **3:16:** J. N. Darby, "Notes of a Lecture on Titus 2:11-14," *The Collected Writings of J. N. Darby*, VII:333.
- 12) **3:16:** The sacred names of God, Christ, the Spirit, etc., were abbreviated in ancient mss. The Greek abbreviation for *God* looks exactly like the word for "who" plus a short horizontal stroke that differentiates a *theta* from an *omicron* and another stroke above the word to show it is an abbreviation. The mss. read variously "God" (TR and majority text), "who" (NU) and "which." We accept the traditional reading of the majority of mss., followed by the KJV and NKJV.
- 13) **4:3:** Mary Baker Eddy, *Science and Health with Key to the Scriptures*, pp. 64, 65.

- 14) 4:10: The critical (NU) text reads “we labor and strive.”
- 15) 4:12: GuyKing, *A Leader led*, p. 79.
- 16) 5:4: Both the oldest and the majority of mss. lack “good and” before “acceptable.” In our opinion, the shorter reading is no doubt original.
- 17) 5:16: The omission of the believing *man* from this verse in the NU text is probably accidental. It seems highly unlikely that Paul would write only of those widows being cared for by believing *women*.
- 18) 6:4: R. C. H. Lenski, *The Interpretation of St. Paul's Epistles to the Thessalonians, to Timothy, to Titus and to Philemon*, p. 700.
- 19) 6:5: *Ibid*, pp. 701, 702.
- 20) 6:5: The NU text omits this sentence.
- 21) 6:7: Edward Herbert Bates, *Spiritual Thoughts from the Scriptures of Truth*, p. 160.
- 22) 6:9: Albert Barnes, *Notes on the New Testament: Thessalonians, Timothy, Titus, Philemon*, p. 199.
- 23) 6:10: J. C. Ryle, *Practical Religion*, p. 215.
- 24) 6:10: From news reports about the late Howard Hughes.
- 25) 6:20: H. C. G. Moule, *Studies in II Timothy*, p. 91.
- 26) 6:20: The Latin word *scientia* simply means “knowledge.” The English derivative “science” (1611 text) now has a much narrower meaning, hence NKJV's change.

BIBLIOGRAPHY

Bates, Edward Herbert. *Spiritual Thoughts from the Scriptures of Truth*. London: Pickering and Inglis, n.d.

Bernard, J. H. *The Pastoral Epistles*. Cambridge: University Press, 1899.

Erdman, Charles R. *The Pastoral Epistles of Paul*. Philadelphia: Westminster Press, 1923.

Fairbairn, Patrick. *Commentary on the Pastoral Epistles*. Edinburgh: T. & T. Clark, 1874.

Guthrie, Donald. *The Pastoral Epistles*, (TBC). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1957.

Hiebert, D. Edmond. *First Timothy*. Chicago: Moody Press, 1957.

_____. *Second Timothy*. Chicago: Moody Press, 1958.

_____. *Titus and Philemon*. Chicago: Moody Press, 1957.

Ironside, H. A. *Addresses, Lectures, Expositions on Timothy, Titus, and Philemon*. New York: Loizeaux Bros., 1947.

Kelly, William. *An Exposition of the Epistle of Paul to Titus*. London: Weston, 1901.

_____. *An Exposition of the Two Epistles to Timothy*, 3d Ed. Oak Park, IL: Bible Truth Publishers, n.d.

Kent, Homer A. *The Pastoral Epistles*. Chicago: Moody Press, 1958.

King, Guy H. *A Leader Led: A Devotional Study of I Timothy*. Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1944.

_____. *To My Son: An Expository Study of II Timothy*. Fort Washington, Pa.: Christian Literature Crusade, 1944.

Lilley, J. P. *'The Pastoral Epistles' Handbooks for Bible Classes*. Edinburgh, Scotland: T & T Clark, 1901.

Lock, Walter. *A Critical and Exegetical Commentary on the Pastoral Epistles* (ICC). Edinburgh: T. & T. Clark, 1924.

Moule, H. C. G. *Studies in II Timothy*. Grand Rapids: Kregel Publications, 1977.

Plummer, Alfred. *The Pastoral Epistles*. New York: George H. Doran Company, n.d.

Smith, Hamilton. *The Second Epistle to Timothy*. Wooler, Northumberland, England: Central Bible Hammond Trust Ltd., n.d.

Stock, Eugene. *Plain Talks on the Pastoral Epistles*. London: R. Scott, 1914.

Van Oosterzee, J. J. 'The Pastoral Letters.' *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*. Vol. 23. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, n.d.

Vine, W. E. *Exposition of the Epistles to Timothy*. London: Pickering & Inglis, 1925.

Wuest, Kenneth S. *The Pastoral Epistles in the Greek New Testament*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1953.

विलियम म्याक डोनाल्डका अन्य टिप्पणीहरू र अन्य आत्मिक पुस्तक-पुस्तिकाहरू तपाईंले हाम्रो निम्न web-page बाट डाउन-लोड गरेर पढ्न सक्नुहुन्छ: www.nbcinepal.org

हामीसित सम्पर्क गर्न हाम्रो ठेगाना: nbcinepal@gmail.com

विलियम म्याक डोनाल्डका अरू किताबहरू यस प्रकारका छन्:

- १) साँचो चेलापन
- २) मामुली जीवनभन्दा उच्च जीवन
- ३) आफ्नो भविष्यको विषयमा सोचुहोस् !
- ४) प्रश्नमाथि प्रश्न - जवाफ कसले दिने ?
- ५) अब यो परमेश्वरको अचम्मको अनुग्रह
- ६) मेरो हृदय, मेरो जीवन र मेरो सबै थोक
- ७) त्यो बिर्सको आज्ञा: पवित्र होओ !
- ८) मत्तीको सुसमाचारको टिप्पणी
- ९) मर्कूसको सुसमाचारको टिप्पणी
- १०) लूकाको सुसमाचारको टिप्पणी
- ११) यूहन्नाको सुसमाचारको टिप्पणी
- १२) प्रेरितको पुस्तकको टिप्पणी
- १३) रोमीको पुस्तकको टिप्पणी
- १४) पहिलो कोरिन्थीको टिप्पणी
- १५) गलातीको पुस्तकको टिप्पणी
- १६) थेस्सलोनिकीहरूका पहिलो र दोस्रो पत्रको टिप्पणी
- १७) हिब्रूहरूको पुस्तकको टिप्पणी
- १८) याकूबको पुस्तकको टिप्पणी
- १९) १ र २ पत्रसका पत्र र यहूदाको पत्रको टिप्पणी
- २०) १-३ यूहन्नाका पत्रको टिप्पणी
- २१) प्रकाशको पुस्तकको टिप्पणी

यी किताबहरू तपाईंले निम्न ठेगानाहरूबाट पाउन सक्नुहुन्छ:

Maranatha Books and Stationaries

Chabahil Chowk

P.O. Kathmandu

Nepal

Phone No. 00977/9841275267 or 00977/14478738